

Briselē, 18.9.2013
COM(2013) 641 final

2013/0314 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un līgumos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2013) 336 final}

{SWD(2013) 337 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Vispārējais konteksts, priekšlikuma pamatojums un mērķi

Indekss parasti ir cenas vai apjoma mērvienība, ko ik pa laikam nosaka, izmantojot pamatā esošu reprezentatīvu datu kopu. Ja indeksu izmanto par atsaucē cenu finanšu instrumentam vai līgumam, tas kļūst par etalonu. Patlaban dažādi pakalpojumu sniedzēji, sākot no publiskā sektora iestādēm un beidzot ar neatkarīgiem, specializētiem etalonu nodrošinātājiem, izstrādā plašu virkni etalonu, izmantojot dažādas metodikas.

Izlīgumi, par kuriem vienojās dažas kompetentās iestādes ar vairākām bankām attiecībā uz *LIBOR* un *EURIBOR* procentu likmju etalonu manipulāciju, ir norādījuši uz etalonu nozīmi un to neaizsargātību. Kompetentās iestādes izskata arī pieņemumus par mēģinājumu manipulēt ar preču cenu novērtējumiem, ko iesniegušas preču cenu paziņošanas aģentūras (PRA), un Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (*IOSCO*) ir pārskatījusi minēto aģentūru veiktos naftas cenas novērtējumus. Etalonu integritāte ir svarīga, lai noteiktu cenas daudziem finanšu instrumentiem, piemēram, procentu likmju mijmaiņas līgumiem un komerciāliem un nekomerciāliem līgumiem, piemēram, hipotēkām. Ja ar etalonu manipulē, tas radīs būtiskus zaudējumus dažiem ieguldītājiem, kam pieder finanšu instrumenti, kuru vērtību nosaka, atsaucoties uz konkrēto etalonu. Sniedzot maldinošus signālus par pamatā esošā tirgus stāvokli, var tikt kropļota reālā ekonomika. Konkrētāk, bažas par etalonu manipulācijas risku apdraud tirgus uzticamību. Etaloni ir pakļauti manipulācijai, ja etalonu izstrādes procesā pastāv interešu konflikti un rīcības brīvība un tiem nepiemēro pienācīgu pārvaldību un kontroles.

Komisija, reaģējot uz iespējamo manipulāciju ar *LIBOR* un *EURIBOR*, pirmkārt, nolēma veikt grozījumus esošajos priekšlikumos regulai par ļaunprātīgu tirgus izmantošanu (*MAR*) un direktīvai, ar kuru paredz kriminālsankcijas par ļaunprātīgu tirgus izmantošanu (*CSMAD*), lai precizētu, ka jebkāda manipulācija ar etaloniem ir skaidri un nepārprotami nelikumīga un par to piemēro administratīvas vai kriminālas sankcijas.

Tomēr mainot vienīgi sankciju režīmu, netiks uzlabots veids, kādā etaloni tiek izstrādāti un izmantoti; sankciju piemērošana nenovērš manipulācijas risku, ko rada etalonu procesa nepilnīga pārvaldība, ja pastāv interešu konflikti un rīcības brīvība. Otrkārt, lai aizsargātu ieguldītājus un patērētājus, ir nepieciešams, lai etaloni būtu stabili, uzticami un atbilstu paredzētajam mērķim. Ņemot vērā šos apsvērumus, šim regulas priekšlikumam nolūkā uzlabot regulējumu, saskaņā ar kuru tiek sniegti, sagatavoti un izmantoti etaloni, ir četri galvenie mērķi:

- uzlabot pārvaldību un kontroli pār etalonu procesu un jo īpaši nodrošināt, ka administratori neiesaistās interešu konfliktos vai vismaz tos pienācīgi atrisina,
- uzlabot etalonu administratoru izmantoto ievades datu un metodiku kvalitāti un jo īpaši nodrošināt, ka etalonu noteikšanā tiek izmantoti pietiekami un precīzi dati,
- nodrošināt, ka etalonu datu sniedzēji tiek pienācīgi kontrolēti, īpaši, lai novērstu interešu konfliktus un lai to sagatavotie dati tiktu pienācīgi kontrolēti. Vajadzības gadījumā attiecīgajai kompetentajai iestādei vajadzētu būt tiesībām likt datu sniedzējiem turpināt piedalīties etalonu izstrādē, kā arī
- nodrošināt patērētāju un ieguldītāju, kuri izmanto etalonus, pienācīgu aizsardzību, uzlabojot pārredzamību, nodrošinot pienācīgu tiesisko aizsardzību un nodrošinot to, ka vajadzības gadījumā tiek novērtēta piemērotība.

1.2. Pastāvošie noteikumi priekšlikuma jomā

Savienības tiesību akti patlaban reglamentē etalonu izmantošanas konkrētus aspektus.

- Priekšlikumā regulai par ļaunprātīgu tirgus izmantošanu (*MAR*)¹ 2. panta 3. punkta d) apakšpunktā un 8. panta 1. punkta d) apakšpunktā un priekšlikumā direktīvai, ar kuru paredz kriminālsankcijas par ļaunprātīgu tirgus izmantošanu (*CSMAD*)² (par *MAR* 2013. gada jūnijā vienojās Eiropas Parlaments un Padome) ir precizēts, ka jebkāda manipulācija ar etaloniem ir skaidri un nepārprotami nelikumīga un par to piemēro administratīvas vai kriminālas sankcijas.
- Regulā par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (*REMIT*)³ noteikts, ka manipulācija ar etaloniem, kurus izmanto vairumtirdzniecības energoproduktiem, ir nelikumīga.
- Direktīvā par finanšu instrumentu tirgiem⁴ noteikts, ka jebkurus finanšu instrumentus, kas pieņemti tirdzniecībai regulētā tirgū, jāspēj tirgot godīgi, kārtīgi un efektīvi. Minētās direktīvas Īstenošanas regulā⁵ ir arī precizēts, ka bāzes aktīva cena vai cits vērtības mērs ir ticams un publiski pieejams.
- 30. pantā Eiropas Komisijas priekšlikumā Finanšu instrumentu tirgu regulai (*FITR*)⁶ (par ko patlaban apspriežas Eiropas Parlaments un Padome) ir ietverts noteikums, ar ko pieprasa etalonu neekskluzīvu licencēšanu tīrvērtes veikšanai un tirdzniecībai.
- Prospektu direktīvā un Īstenošanas regulā⁷ noteikts, ka gadījumā, ja prospektā ir ietverta atsauce uz indeksu, emitentam būtu jāsniedz ziņas par pamatinstrumenta veidu un sīkākas ziņas par vietām, kurās var iegūt informāciju par pamatinstrumentu, norāde uz to, kur var iegūt informāciju par pamatinstrumenta līdzšinējo un turpmāko efektivitāti un par tā svārstīgumu, kā arī indeksa nosaukums. Ja attiecīgo indeksu izstrādā emitents, emitentam ir arī jāietver šāda indeksa apraksts. Ja indeksu neizstrādā emitents, emitentam jāprecizē, kur var iegūt informāciju par indeksu, un, ja pamatinstruments ir procentu likme, emitentam ir jānodrošina attiecīgās procentu likmes apraksts.
- Direktīvā par pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (*PVKIU*)⁸ noteikts, ka PVKIU fondu portfelī var turēt tikai noteiktu daļu pašas institūcijas emitētu instrumentu. Dalībvalstis var paaugstināt limitus, kas noteikti attiecībā uz PVKIU kopējā portfeļa apjomu, maksimāli līdz 20 % attiecībā uz tās pašas institūcijas emitētām akcijām vai parāda vērtspapīriem, ja tas attiecas uz indeksu, ko PVKIU vēlas replicēt ar nosacījumu, ka indeksa sastāvs ir pietiekami daudzveidīgs, indekss ir adekvāts attiecīgā tirgus etalons un ir pienācīgā veidā publicēts.

¹ COM(2011) 651 galīgā redakcija 2011/0295 (COD), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0651:FIN:LV:PDF>

² Briselē, 20.10.2011. COM(2011) 654 galīgā redakcija 2011/0297 (COD), <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0654:FIN:LV:PDF>.

³ REMIT regula: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:326:0001:01:LV:HTML>.

⁴ FITD 40. panta 1. punkts: http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/mifid_en.htm

⁵ FITD Īstenošanas regulas 37. panta 1. punkta b) apakšpunkts http://ec.europa.eu/internal_market/securities/isd/mifid2_en.htm

⁶ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0652:FIN:LV:PDF>

⁷ Direktīva 2003/71/EK un Regula (EK) Nr. 809/2004, XII pielikums, 4.2.2. punkts.

⁸ Direktīva par pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (2009/65/EK), 53. pants.

2. APSPRIEŠANĀ AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM GŪTIE REZULTĀTI UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMI

2.1. Apspriešanās

2012. gada 3. septembrī tika sāкта 3 mēnešu ilga apspriešana, kas noslēdzās 2012. gada 29. novembrī. No datu sniedzējiem, etalonu nodrošinātājiem un lietotājiem, tostarp biržām, bankām, ieguldītājiem, patērētāju grupām, tirdzniecības organizācijām un publiskā sektora iestādēm tika saņemtas 84 atsauksmes. Ieinteresētās personas atzina, ka etalonu izstrādē ir nepilnības, un plaši atbalstīja rīcību ES mērogā. Respondenti arī uzsvēra to, ka ir nepieciešama koordinācija starptautiskā mērogā un jebkuras iniciatīvas tvērums ir rūpīgi jāapsver.

EVTI un EBI kopīgi izpētīja nepilnības *EURIBOR* indeksa nodrošināšanā, ko veic *EBF-EURIBOR*, un 2013. gada 11. janvārī sāka apspriešanos par etalonu noteikšanas procesa principiem ES⁹. Ņemot vērā šo darbu, EBI, EVTI un EAAP 2013. gada 7. marta vēstulē sniedza konsultāciju par šī ierosinātā tiesību akta saturu. Komisijas dienesti 2013. gada 13. februārī piedalījās EVTI un EBI atklātajā uzklāstīšanā¹⁰ par etalonu noteikšanas procesa principiem. Komisijas dienesti arī piedalījās Eiropas Parlamenta 2012. gada 29. septembrī organizētajā atklātajā izskatīšanā par to, kā novērst tirgus manipulācijas kultūru – globāla rīcība pēc manipulācijas ar *LIBOR/EURIBOR* likmēm.

2.2. Ietekmes novērtējums

Komisija saskaņā ar savu labāka regulējuma politiku veica politikas risinājumu ietekmes novērtējumu. Politikas risinājumi ietvēra risinājumus, ar ko ierobežo stimulus manipulācijai, samazina rīcības brīvību un nodrošina, ka etalonu pamatā ir pietiekami, uzticami un reprezentatīvi dati, nodrošina iekšējo pārvaldību un kontroles, novērš riskus, nodrošina etalonu efektīvu uzraudzību un uzlabo pārredzamību un ieguldītāju aizsardzību. Katrs politikas risinājums tika izvērtēts, ņemot vērā šādus kritērijus: ietekme uz ieinteresētajām personām, efektivitāte un lietderība.

Īpaši nozīmīgas ir šādas Pamattiesību hartā iekļautās pamattiesības: tiesības uz privāto un ģimenes dzīvi, personas datu aizsardzība, vārda un informācijas brīvība.

Šo tiesību un brīvību ierobežojumi ir atļauti saskaņā ar minētās hartas 52. pantu. Iepriekš definētie mērķi atbilst ES saistībām ievērot pamattiesības. Tomēr jebkurš ierobežojums minēto tiesību un brīvību izmantošanā jānosaka tiesību aktos, un tam nedrīkst skart šo tiesību un brīvību kodolu. Ievērojot proporcionalitātes principu, ierobežojumus var noteikt vienīgi, ja tie ir nepieciešami un patiešām atbilst Savienības atzītajiem vispārējās nozīmes mērķiem vai vajadzībai aizsargāt citu personu tiesības un brīvības. Attiecībā uz etaloniem vispārējās nozīmes mērķis, kas pamato konkrētus pamattiesību ierobežojumus, ir mērķis nodrošināt tirgus integritāti. Vajadzība aizsargāt tiesības uz īpašumu (Hartas 17. pants) arī pamato konkrētus pamattiesību ierobežojumus, jo ieguldītājiem ir tiesības uz to, ka viņu īpašuma vērtību (piem., kredītus, atvasinātos instrumentus) aizsargā no zaudējumiem, ko rada tirgus darbības traucējumi.

Saskaņā ar tiesībām uz vārda un informācijas brīvību ir jāievēro plašsaziņas līdzekļu brīvība. Šī regula būtu jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar šīm pamattiesībām. Līdz ar to, ja persona tikai publicē etalonu vai atsaucas uz to savas žurnālistikas darbības ietvaros, bet tā nekontrolē konkrētā etalona sniegšanu, šādai personai nebūtu jāpiemēro prasības, kuras ar šo regulu piemēro administratoriem. Tādējādi žurnālistiem, veicot žurnālistikas darbības, tiek sniegta

⁹ <http://www.esma.europa.eu/consultation/Consultation-Principles-Benchmarks-Setting-Processes-EU>.

¹⁰ <http://www.esma.europa.eu/system/files/2013-150.pdf>.

brīvība ziņot par finanšu un preču tirgiem. Tādēļ etalona administratora definīcija ir stingri noteikta, lai nodrošinātu, ka tā aptver etalona sniegšanu, bet šajā darbības jomā neietver žurnālistikas darbības.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. pants.

3.2. Subsidiaritāte un proporcionālitate

Komisijas priekšlikums regulēt etalonus ir saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. panta 3. punktā, kas paredz, ka Savienība rīkojas tikai tad, ja dalībvalstis nevar pietiekami labi īstenot paredzētās darbības mērķus, bet ierosinātās darbības mēroga un seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Lai arī daudzi etaloni tiek sagatavoti valsts mērogā, etalonu industrija kopumā ir starptautiska gan to izstrādē, gan lietošanā. Lai arī rīcība valsts mērogā attiecībā uz valsts indeksiem var palīdzēt nodrošināt, ka jebkāda intervence ir attiecīgi pielāgota valsts mēroga problēmu risināšanai, tas var radīt atšķirīgu noteikumu kopumu, nevienlīdzīgus konkurences apstākļus vienotajā tirgū un nekonsekventu un nekoordinētu pieeju. Etalonus izmanto, lai noteiktu cenu daudz dažādiem pārrobežu darījumiem, īpaši starpbanku finansēšanas tirgū un atvasināto instrumentu sektorā. Atšķirīgi valsts mēroga noteikumi kavētu iespēju izstrādāt pārrobežu etalonus un līdz ar to kavētu pārrobežu darījumus. Šo problēmu atzina G20 un Finanšu stabilitātes padome (*FSB*), kas pilnvaroja *IOSCO* sagatavot vispārīgu principu kopumu, ko piemēro finanšu etaloniem. ES mēroga iniciatīva palīdzēs uzlabot vienoto tirgu, radot vienotu sistēmu uzticamiem un pareizi izmantotiem etaloniem dažādās dalībvalstīs.

Lai arī patlaban vairumā dalībvalstu valsts līmenī nav regulējuma par etalonu izstrādi, divas dalībvalstis jau ir pieņēmušas valsts tiesību aktus par procentu likmju etaloniem savas valsts valūtā. Turklāt *IOSCO* nesen saskaņoja etalonu principus, kuri ir jāīsteno tās locekļiem. Tomēr šie principi nodrošina elastību attiecībā uz to īstenošanas darbības jomu un līdzekļiem un attiecībā uz konkrētiem nosacījumiem. Ja netiks ieviesta saskaņota etalonu sistēma Eiropas mērogā, visticamāk, dažas dalībvalstis pieņems tiesību aktus valsts līmenī, kas būs atšķirīgi. Piemēram, pašlaik vienas dalībvalsts tiesību aktu darbības joma, šķiet, ir tikpat plaša, kā to noteikusi *IOSCO*, turpretim otras dalībvalsts, kas ir ieviesusi noteikumus par etaloniem, tiesību aktu darbības joma, attiecas tikai uz procentu likmju etaloniem. Šīs atšķirīgās pieejas izraisītu iekšējā tirgus sadrumstalotību, jo etalonu administratoriem un lietotājiem būtu jāievēro atšķirīgi noteikumi dažādās dalībvalstīs. Nepastāvot regulējumam Savienības mērogā, atsevišķas darbības valsts mērogā arī būtu neefektīvas, jo dalībvalstīm nav pienākuma vai stimula savstarpēji sadarboties, un šādas sadarbības trūkums rada regulējuma arbitrāžas iespēju.

Šajā jomā ieguldītāju aizsardzības konkrēti aspekti ir vispārīgi ietverti FITD. Jo īpaši FITD ir noteikta prasība sabiedrībām veikt atbilstības novērtējumu. Šī pārbaude noteiks, vai klientam ir nepieciešamā pieredze un zināšanas, lai apzinātos riskus attiecībā uz konkrēto produktu vai piedāvāto vai pieprasīto ieguldījumu pakalpojumu. Līdz ar to tas nodrošina pietiekamu ieguldītāju aizsardzības līmeni.

Attiecībā uz patērētāju aizsardzību Patēriņa kredītu direktīvā ir ietverti noteikumi par atbilstīgas informācijas atklāšanu, kā arī drīzumā tiks pieņemta Hipotekāro kredītu direktīva, kurā arī ir noteikta prasība ieteikt piemērotus kredītlikumus. Tomēr ES noteikumos par patērētāju aizsardzību nav ietverts īpašs jautājums par etalonu piemērotību finanšu līgumos. Turklāt nevienlīdzīgas spējas aizstāvēt savas intereses un standarta noteikumu izmantošana

nozīmē to, ka patērētājiem, iespējams, ir ierobežota izvēle attiecībā uz izmantoto etalonu. Patērētājiem trūkst nepieciešamo zināšanu vai pieredzes, lai pienācīgi novērtētu etalonu piemērotību. Līdz ar to šim priekšlikumam būtu jāpapildina spēkā esošie ES tiesību akti šajā jomā, nodrošinot, ka atbildību par etalonu piemērotības novērtēšanu mazumtirdzniecības līgumiem uzņemas aizdevēji vai kreditori. Tas arī nodrošinās saskaņotus ES patērētāju aizsardzības noteikumus attiecībā uz etaloniem, kurus izmanto par atsauci finanšu līgumos. Kopīga regulatīvā sistēma patērētājiem un kreditoriem attiecībā uz finanšu līgumiem ir arī nepieciešama, lai sniegtu iespēju izmantot pārrobežu etalonus, nevis radītu sadrumstalotu pieeju valstu līmenī. Saistībā ar patērētāju sūdzībām un tiesu prāvām attiecībā uz nepiemērotu etalonu izmantošanu vairākās dalībvalstīs, visticamāk, valsts līmenī tiktu pieņemti atšķirīgi pasākumi patērētāju aizsardzības nolūkā. Tas varētu radīt iekšējā tirgus sadrumstalotību.

Ierosinātā regula ir arī proporcionāla, kā noteikts LES 5. panta 4. punktā. Tā attiecas tikai uz tiem indeksiem, kurus izmanto par atsauci finanšu instrumentiem vai finanšu līgumiem, piemēram, hipotēkām, jo tie ir tāds etalons, kam var būt tieša ekonomiska ietekme, ja ar tiem tiek veiktas manipulācijas. Turklāt ierosinātajā regulā ir ietverti noteikumi, lai pielāgotu regulas prasības dažādām nozarēm un dažādiem etalonu veidiem, piemēram preču etaloniem, starpbanku procentu likmju etaloniem un etaloniem, kas izmanto datus no biržām. Ir nodrošināta proporcionāla pieeja, jo lielākā daļa saistību ir noteiktas etalona administratoram. Daudzi etalonu administratori jau atbilst vismaz dažām no šīm prasībām, kas nozīmē, ka administratīvajam slogam nebūtu pārmērīgi jāpieaug. Turklāt iekšējās pārvaldības un kontroles procesus pieprasa vienīgi no uzraudzītiem datu sniedzējiem, kas nozīmē, ka ietekme uz neuzraudzītiem etalona datu sniedzējiem, piemēram, uz neregistrētu tirgotāju, nebūs būtiska. Visbeidzot, visās svarīgajās daļās šī regula ir saskaņota ar starptautiski pieņemtiem 2013. gada 17. jūlijā publicētajiem *IOSCO* principiem par finanšu etaloniem, par ko plaši apspriedās ar ieinteresētajām personām. Tas ierobežos pielāgošanās izmaksas.

Ņemot vērā iepriekš teikto, ES rīcība atbilst subsidiaritātes un proporcionālītātes principam.

3.3. Juridisko instrumentu izvēle

Regulu uzskata par vispiemērotāko juridisko instrumentu, lai ieviestu vienotus noteikumus par etalonu izstrādi, ievades datu sniegšanu šādu etalonu izstrādei un etalonu izmantošanu Savienībā. Šā priekšlikuma noteikumos ir izklāstītas konkrētas prasības administratoriem, datu sniedzējiem un etalonu lietotājiem. Daudzu etalonu pārrobežu raksturs rada nepieciešamību šādas prasības maksimāli saskaņot. Tā kā etalonu regulējums ietver pasākumus, ar ko precizē prasības, kas attiecas uz datiem un metodikām, pat nelielas atšķirības izmantotajā pieejā varētu radīt būtiskus šķēršļus etalonu sniegšanā pārrobežu mērogā. Regulas izmantošana, ko tieši piemēro un kam nav nepieciešami valsts tiesību akti, ierobežos iespēju, ka valsts līmenī kompetentās iestādes veic atšķirīgus pasākumus, un nodrošinās konsekventu pieeju un lielāku tiesisko noteiktību visā ES.

3.4. Sīkāks priekšlikuma skaidrojums

3.4.1. Darbības joma (2. pants)

Ierosinātā regula attiecas uz visiem publicētajiem etaloniem, kurus izmanto par atsauci finanšu instrumentam, kas ir kotēts vai pieņemts tirdzniecībai regulētā vietā, vai finanšu līgumam (piemēram, hipotēkām), un uz etaloniem, kurus izmanto, lai izmērītu ieguldījumu fonda darbības rādītājus.

Ja etalonu procesā piemēro rīcības brīvību, kas ir pakļauta interešu konfliktiem, pastāv manipulācijas risks, ja netiek veikta pienācīga pārvaldība un kontroles. Līdz ar to indeksiem, kas ietver rīcības brīvību, būtu jāpiemēro regulatīvi pasākumi. Lai arī rīcības brīvības pakāpe

ir dažāda, visi indeksi zināmā mērā ietver rīcības brīvību. Līdz ar to darbības jomā būtu jāietver visi etaloni, neatkarīgi no to aprēķināšanas metodes vai sniegto datu rakstura.

Šajā darbības jomā būtu jāietver visi indeksi, tostarp publicētie indeksi, jo visas šaubas par šādu indeksu precizitāti un uzticamību, visticamāk, radītu lielāku kaitējumu plašākai sabiedrībai, nekā indeksi, kas netiek publicēti.

Ja etaloni tiek izmantoti kā atsaucē cena finanšu instrumentam vai līgumam, jebkāda manipulācija rada ekonomiskus zaudējumus. Ja datu sniedzējs arī izmanto finanšu instrumentu, kas atsaucas uz etalonu, pastāv interešu konflikta risks un stimulē veikt manipulāciju. Turklāt, ja etalonus izmanto, lai izmērītu finanšu instrumentu darbības rādītājus, tie var būt pakļauti interešu konfliktiem, un to manipulācijas rezultātā ieguldītāji veiks neoptimālas ieguldījumu izvēles. Tādēļ ir svarīgi mērķtiecīgi iekļaut visus etalonus, kas nosaka cenu finanšu instrumentam vai patērētāja līgumam vai ar kuriem mēra ieguldījumu fondu darbības rādītājus.

Pat plaši izmantota etalona neliela manipulācija rada būtisku ietekmi, bet etalonu neaizsargātība un nozīme laika gaitā mainās. Darbības jomas ierobežošana, atsaucoties uz nozīmīgiem vai neaizsargātiem indeksiem, nenovērstu riskus, ko nākotnē var radīt jebkurš etalons.

Nemot vērā visus šos apsvērumus un lai nodrošinātu šīs regulas nepārprotamu un visaptverošu piemērošanu, darbības joma arī nav atkarīga no ievades datu rakstura, tas ir, neatkarīgi no tā, vai ievades dati ir ekonomisks (piem., akcijas cena), neekonomisks (piem., laikapstākļu parametri) skaitlis vai vērtība. Tas ir tāpēc, ka, nosakot darbības jomu, kritisko elementu veido tas, kā izejas vērtība nosaka finanšu instrumenta, finanšu līguma vērtību vai mēra ieguldījumu fonda darbības rādītājus. Šajā kontekstā, tiklīdz vērtību izmanto kā atsauci finanšu līgumam vai instrumentam, tās iepriekšējais neekonomiskais raksturs kļūst nesvarīgs.

Attiecībā uz etalonu administratoriem visi administratori ir potenciāli pakļauti interešu konfliktiem, izmanto rīcības brīvību un var būt ieviesuši nepilnīgas pārvaldības un kontroles sistēmas. Līdz ar to tiem jāpiemēro atbilstīgs regulējums. Turklāt, tā kā viņi kontrolē etalonu procesu, visiem etalonu administratoriem ir noteikta prasība par atļaujas saņemšanu, jo uzraudzība ir efektīvākais veids, kā nodrošināt etalonu integritāti.

Attiecībā uz etalonu datu sniedzējiem arī viņi ir potenciāli pakļauti interešu konfliktiem, izmanto rīcības brīvību un tādējādi var būt manipulācijas avots. Datu sniegšana etalona izstrādē ir brīvprātīga darbība. Ja kāda iniciatīva pieprasa datu sniedzējiem būtiski mainīt to uzņēmējdarbības modeli, viņi var pārtraukt datu sniegšanu attiecīgajam etalonam. Attiecībā uz struktūrām, kas jau ir pakļautas regulējumam un uzraudzībai (tā sauktie uzraudzītie datu sniedzēji), nav sagaidāms, ka prasības par labu pārvaldību un kontroles sistēmām radītu būtiskas izmaksas vai pārmērīgu administratīvo slogu. Līdz ar to ir lietderīgi visus uzraudzītos datu sniedzējus ietvert šīs regulas darbības jomā.

Attiecībā uz datu sniedzējiem, kas nav pakļauti regulējumam un uzraudzībai (neuzraudzītie datu sniedzēji), atļaujas saņemšana vai noteikumu piemērošana citā veidā varētu radīt būtiskas izmaksas un administratīvo slogu. Regulatori nespētu efektīvi uzraudzīt sabiedrības, attiecībā uz kurām tiem nav pieredzes. Līdz ar to uzraudzības piemērošana patlaban neuzraudzītajām struktūrām un personām radītu būtiskas izmaksas un nodrošinātu minimālu ieguvumu. Tomēr šīs regulas konkrētas daļas, piemēram, vajadzība nodrošināt precīzus un uzticamus ievades datus, ir netieši būtiskas visiem datu sniedzējiem, jo tiem piemēro regulu par ļaunprātīgu tirgus izmantošanu un līgumisku saistību rezultātā tiem būs jāizpilda administratora rīcības kodeksa prasības saskaņā ar šo regulu.

No šā priekšlikuma darbības jomas ir atbrīvotas centrālās bankas, kas ir Eiropas centrālo banku sistēmas locekles.

Visbeidzot, dažos gadījumos persona var izstrādāt indeksu, bet var nebūt informēta par to, ka šis indekss ir etalons, jo to, piemēram, lieto kā atsauci finanšu instrumentam, par to neinformējot izstrādātāju. Līdz ar to šī regula nodrošina mehānismu, lai paziņotu izstrādātājiem, ka viņu indekss ir etalons vai var par tādu kļūt, un sniedz tiem pilnvaras neļaut to lietot kā etalonu. Ja izstrādātājs piešķir atļauju, uz viņu attiecas ierosinātās regulas noteikumi par minēto etalonu. Ja izstrādātājs atļauju nedod, konkrēto indeksu nedrīkst izmantot par etalonu, un izstrādātājam nepiemēro šajā regulā noteiktās administratora prasības.

3.4.2. Pārvaldība un administratoru kontrole (5.-6. pants)

Priekšlikums nodrošina, ka tiek novērsti visi interešu konflikti un pārvaldība un kontroles ir efektīvas. To panāk ar prasībām par pārvaldību un kontrolēm, sīkākas prasības norādot attiecīgajā pielikumā.

3.4.3. Ievades dati un metodika (7. pants)

Priekšlikumā ir izklāstītas trīs prasības, kas precizētas attiecīgajā pielikumā, attiecībā uz ievades datiem un metodiku, ko izmanto, lai izstrādātu etalonu nolūkā samazināt rīcības brīvību un uzlabot integritāti un uzticamību:

- ievades datiem vajadzētu būt pietiekamiem un precīziem, lai tie atspoguļotu faktisko tirgus vai ekonomisko realitāti, ko ir paredzēts izmērīt ar etalonu,
- ievades dati būtu jāiegūst no datu sniedzēju uzticama un reprezentatīva paneļa vai parauga, un
- administratoram etalona noteikšanā būtu jāizmanto neapstrīdama un uzticama metodika.

3.4.4. Prasības datu sniedzējiem (9. un 11. pants)

Administrators pienākums ir izstrādāt rīcības kodeksu datu sniedzējiem, precīzi nosakot datu sniedzēju saistības un pienākumus, kad tie sniedz ievades datus etalona noteikšanai. Ja datu sniedzēji jau ir regulētas vienības, tiem arī piemēro prasību novērst interešu konfliktus un īstenot pienācīgas kontroles.

3.4.5. Nozaru prasības (10. un 12.-14. pants)

Lai nodrošinātu proporcionalitāti un nodrošinātu to, ka priekšlikums ir pienācīgi pielāgots atšķirīgajiem etalonu veidiem un nozarēm, II un III pielikumā ir ietverti sīkāki noteikumi par preču etaloniem un procentu likmju etaloniem. Kritiski svarīgiem etaloniem piemēro papildu prasības, tostarp attiecīgajai kompetentajai iestādei piešķirot tiesības pieprasīt datu sniegšanu. Etalonus, kuru ievades datus sniedz regulētas tirdzniecības vietas, arī atbrīvo no konkrētiem pienākumiem, lai novērstu divkāršu regulējumu.

3.4.6. Pārredzamība un patērētāju aizsardzība (15.-18. pants)

Ieguldītāju aizsardzību uzlabo ar noteikumiem par pārredzamību. Administratoriem nosaka par pienākumu sniegt paziņojumu, tajā izklāstot, kas tiek mērīts ar etaloniem, etalonu neaizsargātību, kā arī publicēt pamatā esošos datus, lai ļautu lietotājiem izvēlēties visatbilstošāko un piemērotāko etalonu. Šādā paziņojumā arī ietver norādi, ka lietotājiem būtu jāparedz attiecīgs nodrošinājums, ja administrators pārstāj sniegt etalonu. Visbeidzot, bankām darījumos ar patērētājiem, noslēdzot finanšu līgumus, piemēram, aizdevumus, kuri ir nodrošināti ar hipotēkām, ir noteikts sagatavot piemērotības novērtējumu.

3.4.7. Uzraudzības procedūra un atļaujas piešķiršana administratoriem (22.-37. pants)

Etalonu izstrādes darbībai piemēro noteikumu par atļaujas iepriekšēju saņemšanu un nepārtrauktu uzraudzību. Šajā priekšlikumā etalonu administratoriem, kuri atrodas Savienībā, ir paredzēti nosacījumi un procedūra, lai iegūtu atļauju no attiecīgās kompetentās iestādes. Priekšlikums izveido mehānismu, lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu īstenošanu. Tas sniedz kompetentajām iestādēm nepieciešamās pilnvaras, lai nodrošinātu, ka administratori izpilda regulas noteikumus.

Attiecībā uz kritiski svarīgiem etaloniem būtu jāizveido uzraudzītāju kolēģijas, lai uzlabotu informācijas apmaiņu un nodrošinātu vienotu atļaujas piešķiršanu un uzraudzību.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums ietekmē Kopienas budžetu.

Priekšlikuma konkrētā ietekme uz budžetu attiecas uz EVTI piešķirto uzdevumu, kā norādīts šim priekšlikumam pievienotajā tiesību aktu finanšu pārskatā. Jaunos uzdevumus veiks ar pieejamajiem cilvēkresursiem ikgadējā budžeta piešķiršanas procesa ietvaros, ņemot vērā budžeta ierobežojumus, kurus piemēro visām ES iestādēm, un saskaņā ar aģentūru finanšu plānošanu.

Jo īpaši, aģentūrai nepieciešamie līdzekļi jauno uzdevumu izpildei būs konsekventi un saderīgi ar cilvēkresursu un finansējuma plānošanu EVTI, kas noteikts nesenajā Paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei – Cilvēkresursu un finanšu resursu plānošana decentralizētām aģentūrām 2014.–2020. gadam (COM(2013)519).

Šim priekšlikumam pievienotajā finanšu pārskatā ir arī novērtēta konkrēta ietekme uz budžetu Komisijai. Kopumā galvenā ietekme uz budžetu ir šāda:

a) MARKT ĢD personāls: 1 (pilna laika) AD kategorijas darbinieks deleģēto aktu izstrādei, kā arī šīs iniciatīvas novērtēšanai, īstenošanas uzraudzībai un tās iespējamai pārskatīšanai. Kopējās aplēstās izmaksas ir 0,141 miljons euro gadā.

b) EVTI:

i) darbinieku izmaksas: divi pagaidu darbinieki, kas piedalās kritiski svarīgu etalonu uzraudzītāju kolēģijās un veic starpnieka funkciju, sniedzot tehniskas konsultācijas Komisijai par šīs regulas īstenošanu, koordinējot sadarbības sistēmu attīstību ar trešām valstīm, izstrādājot vadlīnijas, lai veicinātu sankciju režīmu konvergenci un pārrobežu konsekvenci, un uzturot paziņojumu reģistrus par etalonu lietošanu un reģistrētu etalonu administratoru sarakstu.

Šo divu pagaidu darbinieku kopējās gada izmaksas būtu 0,326 miljoni euro, kam Komisija piešķirtu 40% (0,130 miljonus euro) un dalībvalstis 60% (0,196 miljonus euro) katru gadu.

ii) darbības un infrastruktūras izmaksas: tiek lēsts, ka EVTI sākotnējās izmaksas būs 0,25 miljoni euro, kam Komisija piešķirtu 40% (0,1 miljonu euro) un dalībvalstis 60% (0,15 miljonus euro) 2015. gadā. Šīs izmaksas galvenokārt attiecas uz IT sistēmām EVTI, lai izpildītu šādas prasības.

- Uzturēt administratoru, kas ir reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un trešo valstu sabiedrību, kas nodrošina etalonus Savienībā, sarakstu.

- Saņemt paziņojumus par etalona izmantošanu finanšu instrumentā vai finanšu līgumā Savienības teritorijā un uzturēt reģistru, un nodrošināt, ka administratori ir informēti par šādu izmantošanu.

EVTI arī būs jāsagatavo ziņojums par šīs regulas piemērošanu līdz 2018. gada 1. janvārim, kura kopējās izmaksas būs 0,3 miljoni euro, kam Komisija piešķirs 40 % (0,12 miljonus euro) un dalībvalstis 60 % (0,18 miljonus euro) 2017. gadā.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par indeksiem, ko izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un līgumos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,
ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,
ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
pēc tiesību akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,
ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹¹,
ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu,
rīkojoties saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,
tā kā:

- (1) Daudzu finanšu instrumentu un finanšu līgumu cenu noteikšana ir atkarīga no etalonu precizitātes un integritātes. Manipulācijas gadījumi ar procentu likmju etaloniem, piemēram, ar *LIBOR* un *EURIBOR*, kā arī pieņēmumi par manipulācijām ar enerģijas, naftas un ārvalstu valūtas etaloniem ir parādījuši, ka etaloni, kuriem noteikšanas procesā ir kopīgas konkrētas iezīmes, piemēram, interešu konfliktu iespējamība, rīcības brīvības izmantošana un vāja pārvaldība, var būt pakļauti manipulācijām. Nepilnības un šaubas attiecībā uz to indeksu precizitāti un integritāti, kurus izmanto kā etalonus, var apdraudēt uzticēšanos tirgum, radīt zaudējumus patērētājiem un ieguldītājiem un kropļot reālo ekonomiku. Līdz ar to ir nepieciešams nodrošināt etalonu un to noteikšanas procesa precizitāti, stabilitāti un integritāti.
- (2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvā 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem¹², ir ietvertas konkrētas prasības attiecībā uz to etalonu uzticamību, kurus izmanto, lai noteiktu cenu biržā kotētam finanšu instrumentam. Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 4. novembra Direktīvā 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību¹³, ir ietvertas konkrētas prasības par etaloniem, kurus izmanto emitenti. Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvā 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU)¹⁴ ir ietvertas konkrētas prasības par to, kā etalonus izmanto PVKIU ieguldījumu fondi. Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulā (ES) Nr. 1227/2011 par enerģijas vairumtirgus

¹¹ [xxx]

¹² OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.

¹³ OV L 345, 31.12.2003., 64. lpp.

¹⁴ OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.

integritāti un pārredzamību¹⁵ ir ietverti konkrēti noteikumi, kas aizliedz manipulēt ar etaloniem, kurus izmanto vairumtirdzniecības energoproduktiem. Tomēr šie tiesību akti attiecas vienīgi uz noteiktu etalonu konkrētiem aspektiem un nenovērš neaizsargātību visu etalonu izstrādes procesā.

- (3) Etaloni ir būtiski pārrobežu darījumu cenu noteikšanā un līdz ar to sekmē iekšējā tirgus efektīvu darbību plašā finanšu instrumentu un pakalpojumu spektrā. Daudzi etaloni, kas tiek izmantoti kā atsauces likmes finanšu līgumos, īpaši hipotēkās, tiek izstrādāti vienā dalībvalstī, bet tos izmanto kredītiestādes un patērētāji citās dalībvalstīs. Turklāt šīs kredītiestādes bieži ierobežo savus riskus vai iegūst finansējumu, lai piešķirtu šādus finanšu līgumus, pārrobežu starpbanku tirgū. Tikai divas dalībvalstis ir pieņēmušas valsts tiesību aktus par etaloniem, bet to attiecīgais tiesiskais regulējums par etaloniem jau uzrāda atšķirības attiecībā uz tādiem aspektiem kā piemērošanas joma. Turklāt Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (*IOSCO*) nesēn ir vienojusies par principiem etalonu jomā un, tā kā šie principi nodrošina konkrētu elastību attiecībā uz to precīzu piemērošanas jomu un to īstenošanas līdzekļiem, un attiecībā uz konkrētiem termiņiem, dalībvalstis, visticamāk, pieņems tiesību aktus valsts līmenī, šādus principus īstenojot atšķirīgi.
- (4) Šo atšķirīgo pieeju rezultātā rastos iekšējā tirgus sadrumstalotība, jo uz etalonu administratoriem un lietotājiem attiektos atšķirīgi noteikumi dažādās dalībvalstīs un vienā dalībvalstī izstrādātos etalonus varētu neļaut lietot citās dalībvalstīs. Ja netiks ieviesta saskaņota sistēma, lai nodrošinātu etalonu precizitāti un integritāti, kurus izmanto finanšu instrumentos un finanšu līgumos Savienībā, visticamāk, atšķirības dalībvalstu tiesību aktos radīs šķēršļus iekšējā tirgus vienmērīgai darbībai etalonu izstrādes nolūkā.
- (5) ES noteikumos par patērētāju aizsardzību nav ietverts īpašs jautājums par etalonu piemērotību finanšu līgumos. Saistībā ar patērētāju sūdzībām un tiesu prāvām attiecībā uz nepiemērotu etalonu izmantošanu vairākās dalībvalstīs, visticamāk, valsts līmenī tiktu pieņemti atšķirīgi pasākumi, ņemot vērā pamatotas bažas par patērētāju aizsardzību, kā rezultātā varētu veidoties iekšējā tirgus sadrumstalotība, ko radītu atšķirīgie konkurences nosacījumi, kas saistīti ar patērētāju aizsardzības dažādiem līmeņiem.
- (6) Tādēļ, lai nodrošinātu iekšējā tirgus pareizu darbību un uzlabotu tā darbības nosacījumus, īpaši attiecībā uz finanšu tirgiem, un lai nodrošinātu patērētāju un ieguldītāju augstu aizsardzības līmeni, ir lietderīgi noteikt etalonus reglamentējošus noteikumus Savienības līmenī.
- (7) Ir lietderīgi un nepieciešams, lai šādi noteikumi tiktu izstrādāti regulas veidā ar mērķi nodrošināt, ka noteikumi, kas tieši uzliek saistības personām, kas ir iesaistītas etalonu izstrādē, sagatavošanā un izmantošanā, tiktu vienādi piemēroti visā Savienībā. Tā kā tiesiskais regulējums etalonu sagatavošanai obligāti ietver pasākumus, kurā sīki izklāstītas precīzas prasības par visiem dažādajiem aspektiem, kuri raksturīgi etalonu izstrādei, pat nelielas atšķirības pieejā, ko izmanto attiecībā uz šiem aspektiem, varētu radīt būtiskus šķēršļus etalonu pārrobežu izstrādē. Līdz ar to regulas izmantošanai, kas ir tieši piemērojama bez nepieciešamības pieņemt valsts tiesību aktus, būtu jāsamazina iespēja, ka valsts līmenī tiek veikti atšķirīgi pasākumi, un būtu jānodrošina konsekventa pieeja, lielāka tiesiskā noteiktība, un jānovērš būtiski šķēršļi etalonu pārrobežu izstrādē.

¹⁵ OV L 326, 8.12.2011., 1. lpp.

- (8) Šīs regulas tvērumam vajadzētu būt tik plašam, cik nepieciešams, lai radītu preventīvu reglamentējošu sistēmu. Etalonu izstrāde ietver rīcības brīvību to noteikšanā un līdz ar to ir pakļauta noteiktiem interešu konfliktu veidiem, kas norāda uz to, ka pastāv iespējas un stimuli manipulēt ar minētajiem etaloniem. Šie riska faktori ir kopīgi visiem etaloniem, un tiem visiem būtu jāpiemēro pienācīgas pārvaldības un kontroles prasības. Tā kā etalona neaizsargātība un nozīme laika gaitā mainās, darbības joma, atsaucoties uz patlaban nozīmīgiem vai neaizsargātiem indeksiem, nenovērstu riskus, ko nākotnē var radīt jebkurš etalons. Jo īpaši, etaloni, kurus patlaban plaši neizmanto, varētu tikt izmantoti nākotnē, tādēļ attiecībā uz tiem pat neliela manipulācija var radīt būtisku ietekmi.
- (9) Šīs regulas darbības jomas noteicošajam faktoram būtu jābūt tam, vai etalona izejas vērtība nosaka finanšu instrumenta, finanšu līguma vērtību vai mēra ieguldījumu fonda darbības rādītājus. Līdz ar to darbības jomai nevajadzētu būt atkarīgai no ievades datu rakstura. Līdz ar to būtu jāietver etaloni, kas ir aprēķināti, izmantojot ekonomiskus ievades datus, piemēram, akciju cenas, un neekonomiskus skaitļus vai vērtības, piemēram, laikapstākļu parametri. Regulējumam ir jāattiecas uz tiem etaloniem, kas ir pakļauti minētajiem riskiem, bet būtu arī jānodrošina samērīga atbilde uz riskiem, ko rada dažādi etaloni. Līdz ar to šai regulai ir jāattiecas uz visiem etaloniem, kurus izmanto, lai noteiktu cenu finanšu instrumentiem, kas ir kotēti vai tirgoti regulētās tirdzniecības vietās.
- (10) Liels skaits patērētāju ir finanšu līgumu puses, īpaši ar hipotēkām nodrošinātu patēriņa kredītlīgumu puses, kuri atsaucas uz etaloniem, kas ir pakļauti tiem pašiem riskiem. Līdz ar to šai regulai būtu jāattiecas uz indeksiem vai atsaucēs likmēm, kas minētas [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/.../ES par patērētāju kredītlīgumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvu 2008/48/EK].
- (11) Daudzi ieguldījumu indeksi ietver būtiskus interešu konfliktus, un šos indeksus izmanto, lai izmērītu fonda, piemēram, PVKIU darbības rādītājus. Dažus no šiem etaloniem publicē un citus dara pieejamus par velti vai par maksu sabiedrībai vai sabiedrības daļai, un to manipulācija var negatīvi ietekmēt ieguldītājus. Līdz ar to šai regulai būtu jāattiecas uz indeksiem vai atsaucēs likmēm, kuras izmanto, lai izmērītu ieguldījumu fonda darbības rādītājus.
- (12) Visi etalonu administratori ir potenciāli pakļauti interešu konfliktiem, izmanto rīcības brīvību un var būt ieviesuši nepilnīgas pārvaldības un kontroles sistēmas. Turklāt, tā kā administratori kontrolē etalonu procesu, prasība par administratoru atļaujas saņemšanu un uzraudzību ir visefektīvākais veids, kā nodrošināt etalonu integritāti.
- (13) Datu sniedzēji ir pakļauti potenciāliem interešu konfliktiem, izmanto rīcības brīvību un tādējādi var būt manipulācijas avots. Datu sniegšana etalona izstrādē ir brīvprātīga darbība. Ja kāda iniciatīva pieprasa datu sniedzējiem būtiski mainīt to uzņēmējdarbības modeli, viņi var pārtraukt datu sniegšanu. Attiecībā uz struktūrām, kas jau ir pakļautas regulējumam un uzraudzībai, nav sagaidāms, ka prasības par labu pārvaldību un kontroles sistēmām radītu būtiskas izmaksas vai pārmērīgu administratīvo slogu. Līdz ar to šī regula nosaka konkrētas saistības uzraudzītajiem datu sniedzējiem.
- (14) Administrators ir fiziska vai juridiska persona, kurai ir kontrole pār etalona sniegšanu un kura jo īpaši administrē etalonu, apkopo un analizē ievades datus, nosaka etalonu un dažos gadījumos to publicē. Ja persona tikai publicē etalonu vai atsaucas uz to kā daļu no savas žurnālistikas darbības, bet tai nav kontroles pār konkrētā etalona sniegšanu, šādai personai nebūtu jāpiemēro prasības, kuras ar šo regulu piemēro administratoriem.

- (15) Indeksu aprēķina, izmantojot formulu vai citu metodiku, pamatojoties uz pamatā esošajām vērtībām. Veidojot šo formulu, aprēķinot vai nosakot ievades datus, pastāv rīcības brīvība. Tā rada manipulāciju risku, un līdz ar to visiem etaloniem, kam ir kopīga šī iezīme, būtu jāpiemēro šī regula. Ja kā atsauci finanšu instrumentam izmanto vienu cenu vai vērtību, piemēram, ja viena vērtspapīra cena ir atsaucē cena iespējas līgumam, netiek veikta aprēķināšana, nav ievades datu vai rīcības brīvības. Tādēļ vienas cenas vai vienas vērtības atsaucē cenas nebūtu jāuzskata par etaloniem šīs regulas nolūkā. Atsaucē cenas vai norēķinu cenas, kuras sagatavojuši centrālie darījumu partneri, nebūtu jāuzskata par etaloniem, jo tās tiek izmantotas, lai noteiktu norēķinus, drošības rezerves, pārvērtēšanu vai risku pārvaldību, un tādējādi nenosaka summu, kas jāmaksā saskaņā ar finanšu instrumentu, vai finanšu instrumenta vērtību.
- (16) Etaloni, kurus Savienībā sniedz centrālās bankas, ir pakļauti publiskā sektora iestāžu pārbaudēm un atbilst principiem, standartiem un procedūrām, kas nodrošina to etalonu precizitāti, integritāti un neatkarību, kā noteikts šajā regulā. Līdz ar to šādiem etaloniem nav nepieciešams piemērot šo regulu. Tomēr trešo valstu centrālās bankas var arī sniegt etalonus, kurus izmanto Savienībā. Ir jānosaka, ka vienīgi tās trešo valstu centrālās bankas, kas izstrādā etalonus, ir atbrīvotas no saistībām saskaņā ar šo regulu, un ka to etaloniem piemēro standartus, kas ir līdzīgi šajā regulā noteiktajiem.
- (17) Neaizsargātība etalona sniegšanas procesā, kuram nepiemēro pienācīgu pārvaldību, rada iespēju manipulēt ar etalonu. Ja etaloni ir pieejami sabiedrībai, var netikt ņemts vērā šādu risku pilnīgs apmērs un līdz ar to kontroles un pārvaldība var tikt īstenota nepietiekamā apmērā. Lai nodrošinātu etalonu integritāti, etalonu administratoriem būtu jāpieprasa īstenot pienācīgus pārvaldības pasākumus, lai kontrolētu šos interešu konfliktus un aizsargātu uzticēšanos etalonu integritātei. Pat ja etaloni tiek efektīvi pārvaldīti, vairums administratoru saskaras ar zināmiem interešu konfliktiem, un tiem varētu būt jāpieņem spriedumi un lēmumi, kas ietekmē atšķirīgu ieinteresēto personu grupu. Līdz ar to ir nepieciešams, lai administratoriem būtu neatkarīga funkcija uzraudzīt pārvaldības pasākumu īstenošanu un efektivitāti, kas nodrošina efektīvu pārraudzību.
- (18) Etalonu manipulācija vai neuzticamība var radīt kaitējumu ieguldītājiem un patērētājiem. Līdz ar to šai regulai būtu jāizklāsta sistēma informācijas glabāšanai, ko veic administratori un datu sniedzēji, kā arī pārredzamības nodrošināšanai par etalona mērķi un ievades datiem, kas sekmē jebkuras iespējamās prasības efektīvāku un taisnīgāku izskatīšanu saskaņā ar valstu vai Savienības tiesību aktiem.
- (19) Revīzijai un šīs regulas efektīvai īstenošanai ir nepieciešama *ex post* analīze un pierādījumi, un tādēļ ir nepieciešams, lai etalonu administratori pietiekami ilgu laiku saglabātu informāciju par konkrētā etalona aprēķināšanu. Realitāte, ko mēģina izmērīt ar etalonu, un vide, kurā tā tiek mērīta, visticamāk, laika gaitā mainīsies. Tādēļ ir nepieciešams, lai etalonu noteikšanas process un metodika tiktu periodiski pārbaudīta un pārskatīta ar mērķi apzināt trūkumus un iespējamās uzlabojumus. Nepilnības etalonu izstrādē var ietekmēt daudzas ieinteresētās personas, kuras var palīdzēt noteikt šādas nepilnības. Tādēļ ir nepieciešams paredzēt neatkarīgu sūdzību procedūru ar mērķi nodrošināt, ka šādas ieinteresētās personas spēj paziņot etalona administratoram par sūdzībām un ka etalona administrators objektīvi izvērtē katru sūdzību.
- (20) Etalonu izstrāde bieži vien ietver ārpakalpojumu izmantošanu tādām būtiskām funkcijām kā etalona aprēķināšana, ievades datu apkopošana un etalona izplatīšana. Lai nodrošinātu pārvaldības pasākumu efektivitāti, ir jānodrošina, ka šāda ārpakalpojumu izmantošana neatbrīvo etalona administratoru no tā saistībām un

pienākumiem, un to veic tādā veidā, kas netraucē ne administratora spējam izpildīt šādas saistības vai pienākumus, ne attiecīgās kompetentās iestādes spējai tos uzraudzīt.

- (21) Etalona administrators ir ievades datu centrālais saņēmējs un spēj konsekventi novērtēt šādu ievades datu integritāti un precizitāti. Tādēļ ir nepieciešams, lai etalona administrators ieviestu pienācīgas kontroles ar mērķi novērtēt ievades datu precizitāti un paziņotu attiecīgajai kompetentajai iestādei par aizdomīgiem datiem.
- (22) Administratora darbinieki var konstatēt šīs regulas iespējamus pārkāpumus vai iespējamo neaizsargātību, kas varētu izraisīt manipulāciju vai manipulācijas mēģinājumu. Līdz ar to šai regulai būtu jānodrošina, ka ir ieviesti pienācīgi pasākumi, lai sniegtu iespēju darbiniekiem konfidenciali brīdināt administratorus par iespējamajiem šīs regulas pārkāpumiem.
- (23) Jebkura rīcības brīvība, ko var izmantot, sniedzot ievades datus, rada iespēju veikt manipulāciju ar etalonu. Ja ievades dati ir uz darījumu balstīti dati, rīcības brīvība ir ierobežota, un līdz ar to ir samazināta iespēja manipulēt ar datiem. Parasti etalonu administratoriem tādēļ būtu jāizmanto faktisko darījumu ievades dati, ja iespējams, bet, ja darījumu dati nav pietiekami, lai nodrošinātu attiecīgā etalona integritāti un precizitāti, var izmantot citus datus.
- (24) Etalona, ar ko ir paredzēts izmērīt ekonomisko realitāti, precizitāte un uzticamība ir atkarīga no izmantotās metodikas un ievades datiem. Līdz ar to ir nepieciešams pieņemt metodiku, kas nodrošina etalona uzticamību un precizitāti.
- (25) Var būt nepieciešams metodiku mainīt, lai nodrošinātu etalona precizitātes nepārtrauktību, bet jebkuras izmaiņas metodikā ietekmē etalona lietotājus un tajā ieinteresētās personas. Līdz ar to ir nepieciešams precizēt procedūras, kuras jāievēro, mainot etalona metodiku, tostarp vajadzību apspriesties, lai lietotāji un ieinteresētās personas varētu veikt vajadzīgās darbības, ņemot vērā šīs izmaiņas, vai par tām paziņot administratoram, ja tiem ir bažas par šādām izmaiņām.
- (26) Etalonu integritāte un precizitāte ir atkarīga no visu datu sniedzēju nodrošināto ievades datu integritātes un precizitātes. Ir svarīgi, lai datu sniedzēju saistības attiecībā uz šiem ievades datiem tiktu skaidri precizētas, uz tām varētu paļauties, un tās atbilstu etalona administratora kontrolēm un metodikai. Tādēļ ir nepieciešams, lai etalona administrators izstrādātu rīcības kodeksu, kurā precizētu šīs prasības, un lai datu sniedzējiem piemērotu minēto rīcības kodeksu.
- (27) Daudzi etaloni tiek noteikti, izmantojot ievades datus, kurus sniedz regulētas tirdzniecības vietas, enerģijas biržas un emisiju kvotu izsoles. Šīm tirdzniecības vietām piemēro regulējumu un uzraudzību, kas nodrošina ievades datu integritāti, pārvaldības prasības un procedūras ziņošanai par pārkāpumiem. Līdz ar to šiem etaloniem nepiemēro konkrētas saistības, lai novērstu divkāršu regulējumu, un tāpēc, ka uzraudzība nodrošina lietoto datu ievades integritāti.
- (28) Datu sniedzēji, nosakot ievades datus, var būt pakļauti interešu konfliktiem un var izmantot rīcības brīvību. Tādēļ ir nepieciešams, lai datu sniedzēji piemērotu pārvaldības pasākumus nolūkā nodrošināt, ka šie konflikti tiek pārvaldīti un ka ievades dati ir precīzi, atbilst administratora prasībām un tos var validēt.
- (29) Dažādiem etalonu veidiem un dažādiem etalonu sektoriem ir atšķirīgas īpašības, neaizsargātība un riski. Šīs regulas noteikumi ir jāpapildina attiecībā uz īpašiem etalonu sektoriem un veidiem. Starpbanku procentu likmju etaloni ir etaloni, kuriem ir būtiska nozīme monetārās politikas transmisijā, tādēļ ir nepieciešams precizēt, kā minētajiem etaloniem šajā regulā piemērotu šos noteikumus. Preču etaloni ir plaši

izmantoti un tiem ir nozarei raksturīgas iezīmes, tādēļ ir jāprecizē, kā šie noteikumi attiektos uz minētajiem etaloniem šajā regulā.

- (30) Konkrētu kritiski svarīgu etalonu trūkumi var būtiski ietekmēt finanšu stabilitāti, tirgus situāciju vai ieguldītājus, tādēļ ir nepieciešams piemērot papildu prasības, lai nodrošinātu šo kritiski svarīgo etalonu integritāti un stabilitāti. Ja etalons ir atsauce uz būtisku finanšu instrumenta vērtību, tam būs šāda ietekme. Līdz ar to ir nepieciešams, lai Komisija noteiktu šādus etalonus, kas ir atsauce uz finanšu instrumentiem, kuru vērtība pārsniedz konkrētu robežvērtību, un tie būtu jāuzskata par kritiski svarīgiem etaloniem.
- (31) Datu sniedzēji, kas pārtrauc datu sniegšanu, var apdraudēt kritiski svarīgu etalonu ticamību. Lai novērstu šo nepilnību, ir nepieciešams ietvert pilnvaras attiecīgajai kompetentajai iestādei noteikt, ka datus kritiski svarīgiem etaloniem sniedz obligāti.
- (32) Lai etalonu lietotāji veiktu piemērotu etalonu izvēli un izprastu ar tiem saistītos riskus, viņiem ir jāzina, ko mēra ar etalonu, un to neaizsargātību. Tādēļ attiecīgā etalona administratoram būtu jāpublicē paziņojums, tajā izklāstot šos elementus, kā arī jāpublicē ievades dati, kas izmantoti, lai noteiktu etalonu.
- (33) Patērētāji var noslēgt finanšu līgumus, īpaši hipotēkas un patēriņa kredītlīgumus, kuri atsaucas uz etalonu, bet nevienlīdzīgas spējas aizstāvēt savas intereses un standarta noteikumu izmantošana nozīmē to, ka patērētājiem ir ierobežota izvēle attiecībā uz izmantoto etalonu. Tādēļ ir nepieciešams nodrošināt, ka atbildību par to, vai šāds etalons ir piemērots patērētājam, uzņemas aizdevēji vai kreditori, kas ir uzraudzītas struktūras, jo tiem ir lielākas etalona izvēles iespējas. Tomēr šajā regulā nebūtu jānosaka prasība veikt finanšu instrumenta piemērotības novērtējumu, kas atsaucas uz etalonu, jo to jau paredz direktīva [FITD].
- (34) Šajā regulā būtu jāņem vērā principi par finanšu etaloniem, kurus 2013. gada 17. jūlijā publicējusi Starptautiskā Vērtspapīru komisiju organizācija (*IOSCO*) (turpmāk "*IOSCO* principi"), kas ir vispārējs standarts etalonu regulatīvajām prasībām. Ieguldītāju aizsardzības nolūkā ir nepieciešams, lai tiktu veikts novērtējums par to, ka uzraudzība un regulējums jebkurā trešā valstī ir līdzvērtīgs Savienībā veiktajai etalonu uzraudzībai un regulējumam, pirms jebkuru etalonu, ko nodrošina trešā valsts, var izmantot Savienībā.
- (35) Tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā atrodas administrators, būtu jāpiešķir administratoram atļauja un tas jāuzrauga.
- (36) Dažos apstākļos persona var nodrošināt indeksu, bet neapzināties, ka šo indeksu izmanto kā atsauces cenu finanšu instrumentam. Tas jo īpaši notiek, ja lietotāji un etalona administrators atrodas atšķirīgās dalībvalstīs. Tādēļ ir nepieciešams, lai kompetentās iestādes, kad to rīcībā nonāk informācija, ka etalons ir izmantots finanšu instrumentā, par to informē centrālu koordinējošo iestādi, piemēram, EVTI, kam būtu par to jāpaziņo administratoram.
- (37) Uzraudzības efektivitāti garantē ar efektīvu instrumentu un pilnvaru kopumu, kas ir dalībvalstu kompetento iestāžu rīcībā. Tādēļ šajā regulā jo īpaši būtu jāparedz uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaru minimāls kopums, kas būtu jāuztic dalībvalstu kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Izmantojot savas pilnvaras saskaņā ar šo regulu, kompetentajām iestādēm un EVTI būtu jārīkojas objektīvi un taisnīgi un jā saglabā neatkarība savu lēmumu pieņemšanā.
- (38) Lai konstatētu šīs regulas pārkāpumus, ir nepieciešams, lai kompetentajām iestādēm saskaņā ar valsts tiesību aktiem būtu piekļuve fizisko un juridisko personu telpām, lai

izņemtu dokumentus. Piekļuve šādām telpām ir nepieciešama, ja ir pamatotas aizdomas, ka pastāv ar pārbaudi vai izmeklēšanu saistīti dokumenti vai citi dati un tie var būt svarīgi, lai pierādītu šīs regulas pārkāpumu. Turklāt piekļuve šādām telpām ir nepieciešama, ja: persona, kas jau ir saņēmusi informācijas sniegšanas pieprasījumu, to neizpilda; vai ja ir pamats uzskatīt, ka, ja pieprasījums tiktu veikts, to neizpildītu, vai ka dokumenti vai informācija, uz ko attiecas informācijas sniegšanas pieprasījums, tiktu pārvietota, manipulēta vai iznīcināta. Ja no attiecīgās dalībvalsts tiesu iestādes ir nepieciešams saņemt iepriekšēju atļauju saskaņā ar valsts tiesību aktiem, šādas pilnvaras piekļuvei telpām izmanto pēc tam, kad ir iegūta minētā iepriekšēja tiesas atļauja.

- (39) Esošie telefonsarunu un datplūsmas ieraksti no uzraudzītajām struktūrām var veidot būtisku un reizēm vienīgo pierādījumu, lai konstatētu un pierādītu šīs regulas pārkāpumus, jo īpaši atbilstību pārvaldības un kontroles prasībām. Šāda informācija un ieraksti var palīdzēt pārbaudīt personas, kas ir atbildīga par datu nosūtīšanu, identitāti un tādu personu, kas ir atbildīgas par to apstiprināšanu, identitāti, un to, vai tiek veikta darbinieku fiziska nodalīšana. Līdz ar to kompetentajām iestādēm būtu jāspēj pieprasīt esošos telefonsarunu, elektronisko sakaru un citus datplūsmas ierakstus, kas ir uzraudzītu struktūru rīcībā, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka šāda informācija vai ieraksti, kas attiecas uz pārbaudes vai izmeklēšanas mērķi, var būt svarīgi, lai pierādītu šīs regulas pārkāpumu.
- (40) Dažus šīs regulas noteikumus piemēro trešās valstīs esošām fiziskām vai juridiskām personām, kas var izmantot etalonus vai var būt etalonu datu sniedzēji, vai var būt citādi iesaistīti etalonu procesā. Tādēļ kompetentajām iestādēm būtu jānoslēdz vienošanās ar trešo valstu uzraudzības iestādēm. EVTI būtu jākoordinē šādu sadarbības sistēmu izveide un no trešām valstīm saņemtās informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm.
- (41) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, īpaši tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, personas datu aizsardzību, tiesības uz vārda un informācijas brīvību, brīvību veikt uzņēmējdarbību, tiesības uz īpašumu, tiesības uz patērētāju tiesību aizsardzību un tiesības uz efektīvu aizsardzību un tiesības uz aizstāvību. Līdz ar to šī regula būtu jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar minētajām tiesībām un principiem.
- (42) Būtu pilnībā jāievēro attiecīgo personu tiesības uz aizstāvību. Jo īpaši, personām, kurām piemēro šīs procedūras, nodrošina piekļuvi konstatējumiem, uz kuriem kompetentās iestādes balstījušas attiecīgo lēmumu, un tām piešķir tiesības tikt uzklautām.
- (43) Pārredzamība attiecībā uz etaloniem ir nepieciešama nolūkā saglabāt finanšu tirgu stabilitāti un nodrošināt ieguldītāju aizsardzību. Kompetentajām iestādēm informācijas apmaiņa vai pārsūtīšana būtu jāveic saskaņā ar noteikumiem par personas datu nosūtīšanu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvā 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti¹⁶. EVTI informācijas apmaiņa vai pārsūtīšana būtu jāveic saskaņā ar noteikumiem par personas datu nosūtīšanu, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu

¹⁶ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti¹⁷.

- (44) Ņemot vērā principus, kas izklāstīti Komisijas paziņojumā par sankciju režīmu pastiprināšanu finanšu pakalpojumu nozarē, un Savienības tiesību aktus, kas pieņemti, atsaucoties uz minēto paziņojumu, dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sankcijām un administratīviem pasākumiem, ko piemēro, ja tiek pārkāpti šīs regulas noteikumi, un būtu jānodrošina to īstenošana. Minētajām sankcijām un administratīvajiem pasākumiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem.
- (45) Tādēļ būtu jāsaģatavo administratīvu pasākumu, sankciju un naudas sodu kopums, lai nodrošinātu kopīgu pieeju dalībvalstīs un pastiprinātu to preventīvo ietekmi. Nosakot sankcijas konkrētos gadījumos, būtu jāņem vērā tādi faktori kā konstatētā finansiālā ieguvuma atmaksa, pārkāpuma smagums un ilgums, atbildību pastiprinoši vai mīkstinoši faktori, nepieciešamība nodrošināt naudas sodu preventīvu ietekmi un — attiecīgā gadījumā — jāietver soda samazinājums, ja pārkāpējs sadarbojas ar kompetento iestādi. Jo īpaši konkrētos gadījumos noteikto administratīvo naudas sodu faktiskās summas var sasniegt šajā regulā noteikto maksimālo robežvērtību vai augstāko robežvērtību, kas noteikta valsts tiesību aktos, attiecībā uz nopietniem pārkāpumiem, turpretim naudas sodus, kas ir ievērojami zemāki par maksimālo robežvērtību, var piemērot mazāk nopietniem pārkāpumiem vai izlīguma gadījumā. Kompetentajai iestādei vajadzētu būt iespējai likt etalona administratoriem vai datu sniedzējiem provizoriski pārtraukt pārvaldības funkciju veikšanu. Šai regulai nebūtu jāierobežo dalībvalstu spēja noteikt administratīvo sankciju augstākus līmeņus.
- (46) Lai nodrošinātu, ka kompetento iestāžu pieņemtajiem lēmumiem ir preventīva ietekme uz sabiedrību kopumā, parasti tie būtu jāpublicē. Lēmumu publicēšana ir arī svarīgs instruments kompetentajām iestādēm, lai informētu tirgus dalībniekus par rīcību, ko uzskata par šīs regulas pārkāpumu, un veicinātu plašāku izpratni par labu praksi tirgus dalībnieku vidū. Ja pastāv risks, ka šāda publicēšana rada nesamērīgus zaudējumus iesaistītajām personām, apdraud finanšu tirgu stabilitāti vai notiekošo izmeklēšanu, kompetentajai iestādei būtu jāpublicē sankcijas un pasākumi anonimizētā veidā vai publicēšana jāatliek. Kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai nepublicēt sankcijas, ja anonimizētu vai atliktu publicēšanu uzskata par nepietiekamu, lai nodrošinātu, ka finanšu tirgu stabilitāte netiks apdraudēta. Kompetentajām iestādēm arī nepieprasa publicēt pasākumus, kurus uzskata par mazāk svarīgiem, ja to publicēšana būtu nesamērīga.
- (47) Kritiski svarīgi etaloni var ietvert datu sniedzējus, administratorus un lietotājus vairāk nekā vienā dalībvalstī. Līdz ar to šāda etalona izstrādes pārtraukšanai vai citiem notikumiem, kas var būtiski apdraudēt tā integritāti, var būt ietekme vairāk nekā vienā dalībvalstī, kas nozīmē, ka šāda etalona uzraudzība, ko veic attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā tas atrodas, nebūs efektīva un lietderīga attiecībā uz riskiem, ko rada kritiski svarīgais etalons. Lai nodrošinātu efektīvu apmaiņu ar uzraudzības informāciju starp kompetentajām iestādēm, to darbību un uzraudzības pasākumu koordinēšanu, būtu jāizveido kompetentu iestāžu kolēģijas. Minēto kolēģiju darbībām būtu jāveicina saskaņota šīs regulas noteikumu piemērošana un uzraudzības prakses konverģence. EVTI juridiski saistošā starpniecība ir būtisks elements koordinācijas, uzraudzības saskaņotības un uzraudzības prakses konverģences sasniegšanā. Etaloni var būt atsaucē uz ilgtermiņa finanšu instrumentiem un finanšu līgumiem. Konkrētos gadījumos etalonus var aizliegt sniegt, tiklīdz šī regula stājas spēkā, jo to iezīmes

¹⁷

OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

nevar pielāgot, lai tie atbilstu šīs regulas prasībām. Tomēr, aizliedzot šāda etalona turpmāku sniegšanu, var tikt pārtraukta vai traucēta finanšu instrumentu vai finanšu līgumu darbība, tādējādi kaitējot ieguldītājiem. Tādēļ ir nepieciešams paredzēt noteikumu, ar ko ļauj turpināt sniegt šādus etalonus pārejas periodā.

- (48) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai un turpmāk precizētu šā priekšlikuma tehniskos elementus, pilnvaras pieņemt tiesību aktus saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai attiecībā uz definīciju tehnisko elementu precizēšanu, pārvaldes un kontroles prasībām, kuras piemēro administratoriem un uzraudzītajiem datu sniedzējiem, prasībām par ievades datiem un metodiku, rīcības kodeksu, īpašām prasībām dažādiem etalonu veidiem un nozarēm, kā arī informāciju, kas jānodrošina, iesniedzot pieteikumu par administratoru atļaujas saņemšanu.
- (49) Komisijai būtu jāpieņem regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko izstrādājusi EVTI, kuros nosaka sadarbības pasākumu ar trešo valstu kompetentajām iestādēm minimālo saturu, izmantojot deleģētos aktus saskaņā ar LESD 290. pantu un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantu.
- (50) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai attiecībā uz tās konkrētiem aspektiem, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētie aspekti attiecas uz pārbaudi, vai tiesiskais regulējums, ko piemēro trešo valstu centrālajām bankām un etalonu izstrādātājiem, ir līdzvērtīgs, kā arī fakta pārbaudi, vai etalons pēc būtības ir kritiski svarīgs. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011¹⁸, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu.
- (51) Komisijai arī būtu jābūt pilnvarotai pieņemt īstenošanas tehniskos standartus, ko izstrādājusi EVTI un ar kuriem nosaka procedūras un formātus informācijas apmaiņai starp kompetentajām iestādēm un EVTI, izmantojot īstenošanas aktus saskaņā ar LESD 291. pantu un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu. Tā kā šīs regulas mērķus, proti, noteikt konsekventu un efektīvu režīmu, lai novērstu neaizsargātību, ko rada etaloni, nevar pietiekami sasniegt dalībvalstīs, jo ar etaloniem saistīto problēmu vispārējo ietekmi var pilnībā saprast tikai visas Savienības kontekstā, un tādēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. SADAĻA

PRIEKŠMETS, PIEMĒROŠANAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants *Priekšmets*

Šī regula ievieš vienotu sistēmu, lai nodrošinātu to indeksu precizitāti un integritāti, kurus izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos Savienībā. Līdz ar to šī regula veicina iekšējā tirgus pareizu darbību, vienlaikus panākot patērētāju un ieguldītāju augstu aizsardzības līmeni.

¹⁸ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro etalonu izstrādei, etalona ievades datu sniegšanai un etalona izmantošanai Savienības teritorijā.
2. Šo regulu nepiemēro:
 - a) Eiropas Centrālo banku sistēmas (*ESCB*) locekļiem,
 - b) trešo valstu centrālajām bankām, kuru tiesiskais regulējums, kā atzinusi Komisija, nodrošina principus, standartus un procedūras, kas līdzvērtīgas šajā regulā noteiktajām prasībām par etalonu izstrādes precizitāti, integritāti un neatkarību.
3. Komisija izveido 2. punkta b) apakšpunktā minēto trešo valstu centrālo banku sarakstu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 38. panta 2. punktā noteikto pārbaudes procedūru.

3. pants

Definīcijas

1. Šajā regulā izmanto šādas definīcijas:
 - 1) “indekss” ir jebkurš skaitlis,
 - a) ko publicē vai dara pieejamu sabiedrībai,
 - b) ko regulāri daļēji vai pilnībā nosaka, piemērojot formulu vai citu aprēķina metodi, vai veicot novērtējumu,
 - c) ja noteikšanu veic, pamatojoties uz viena vai vairāku bāzes aktīvu vērtību, vai cenām, tostarp aplēstajām cenām, vai citām vērtībām.
 - 2) “etalons” ir jebkurš indekss, atsaucoties uz kuru, nosaka summu, kas jāmaksā saskaņā ar finanšu instrumentu vai finanšu līgumu, vai nosaka finanšu instrumenta vērtību, vai indekss, ko izmanto, lai izmērītu ieguldījumu fonda darbības rādītājus;
 - 3) “etalona izstrāde” ir
 - a) pasākumu administrēšana etalona noteikšanai, un
 - b) ievades datu apkopošana, analizēšana vai apstrāde, lai noteiktu etalonu, un
 - c) etalona noteikšana, piemērojot formulu vai citu aprēķina metodi vai novērtējot ievades datus, kuri sagatavoti šim nolūkam.
 - 4) “administrators” ir fiziska vai juridiska persona, kurai ir kontrole pār etalona izstrādi;
 - 5) “etalona lietotājs” ir jebkura persona, kas emitē finanšu instrumentu vai kurai tas pieder, vai kura ir līgumslēdzēja puse finanšu līgumā, kas atsaucas uz etalonu;
 - 6) “ievades datu sniegšana” ir ievades datu sniegšana administratoram vai citai personai, kas tos nodod administratoram, kuri ir nepieciešami saistībā ar konkrēta etalona noteikšanu un kurus sniedz šādā nolūkā;

- 7) “datu sniedzējs” ir fiziska vai juridiska persona, kas sniedz ievades datus;
- 8) “uzraudzīts datu sniedzējs” ir uzraudzīta struktūra, kas sniedz ievades datus administratoram, kurš atrodas Savienībā;
- 9) “nosūtītājs” ir fiziska vai juridiska persona, ko nodarbina datu sniedzējs nolūkā sniegt ievades datus;
- 10) “ievades dati” ir dati attiecībā uz viena vai vairāku pamatā esošo aktīvu vērtību, vai cenām, tostarp aplēstajām cenām, vai citām vērtībām, kuras izmanto administrators, lai noteiktu etalonu;
- 11) “regulētie dati” ir ievades dati, kurus sniedz tieši no tirdzniecības vietas, kā noteikts [FITR] 2. panta 1. punkta 25. apakšpunktā, vai apstiprinātas publicēšanas struktūras, kā noteikts [FITR] 2. panta 1. punkta 18. apakšpunktā, vai apstiprinātas pārskatu sniegšanas struktūras, kā noteikts [FITR] 2. panta 1. punkta 20. apakšpunktā, saskaņā ar obligātajām prasībām par pēctirdzniecības datiem vai no elektronenerģijas biržām, kā minēts Direktīvas 2009/72/EK¹⁹ 37. panta 1. punkta j) apakšpunktā, vai dabasgāzes biržām, kā minēts Direktīvas 2009/73/EK²⁰ 41. panta 1. punkta j) apakšpunktā, vai izsoles platforma, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1031/2010 26. vai 30. pantā;
- 12) “darījumu dati” ir uzskatāmas cenas, likmes, indeksi vai vērtības, kas atspoguļo darījumus starp nesaistītiem darījumu partneriem aktīvā tirgū, kas ir pakļauts konkurētspējīgām piedāvājuma un pieprasījuma plūsmām;
- 13) “finanšu instruments” ir jebkurš instruments, kas ir minēts Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļā un par kuru ir iesniegts pieteikums tirdzniecībai tirdzniecības vietā, vai kuru tirgo tirdzniecības vietā;
- 14) “uzraudzīta struktūra” ir šādas struktūras:
 - a) kredītiestādes, kā tās definētas Direktīvas 2013/36/ES²¹ 3. panta 1. punktā,
 - b) ieguldījumu brokeru sabiedrības, kā tās definētas [FITR] 2. panta 1. punkta 1. apakšpunktā,
 - c) apdrošināšanas sabiedrības, kā tās definētas Direktīvas 2009/138/EK²² 13. panta 1. punktā,
 - d) pārapdrošināšanas sabiedrības, kā tās definētas Direktīvas 2009/138/EK 13. panta 1. punktā,
 - e) pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi (PVKIU), kā noteikts Direktīvas 2009/65/EK²³ 1. panta 2. punktā,
 - f) alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki (AIFP), kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes²⁴ Direktīvas 2011/61/ES 4. panta 1. punkta b) apakšpunktā,

¹⁹ OV L 211, 14.8.2009., 55. lpp.

²⁰ OV L 9, 14.8.2009., 112. lpp.

²¹ OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.

²² OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.

²³ OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.

²⁴ OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.

- g) centrālie darījumu partneri, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 648/2012²⁵ 2. panta 1. punktā,
 - h) darījumu reģistri, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 648/2012 2. panta 2. punktā,
 - i) administrators;
- 15) “finanšu līgums” ir:
- a) kredītlīgums, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/48/EK²⁶ 3. panta c) apakšpunktā,
 - b) kredītlīgums, kā noteikts 3. panta 3. punktā Eiropas Parlamenta un Padomes [Direktīvā [2013/.../]] par kredītlīgumiem saistībā ar mājokļa īpašumu];
- 16) “ieguldījumu fonds” ir AIF, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/61/ES 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, vai kolektīvo ieguldījumu uzņēmumi, kas ietilpst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK darbības jomā;
- 17) “vadības struktūra” ir pārvaldības struktūra, kas aptver uzraudzības un pārvaldības darbības, ir pilnvarota pieņemt galīgos lēmumus un tiesīga noteikt struktūras stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību;
- 18) “patērētājs” ir fiziska persona, kura finanšu līgumos, uz ko attiecas šī regula, darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar šīs personas amatu, nodarbošanos vai profesiju;
- 19) “starpbanku procentu likmes etalons” ir etalons, ja bāzes aktīvs šā panta 1. punkta c) apakšpunkta nolūkā ir likme, par kuru bankas var sniegt aizdevumus citām bankām vai no tām aizņemties;
- 20) “preču etalons” ir etalons, ja bāzes aktīvs šā panta 1. punkta c) apakšpunkta nolūkā ir prece Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006²⁷ 2. panta 2. punkta nozīmē; emisiju kvotas, kā tās definētas [FITD] I pielikuma C iedaļas 11. punktā, nav uzskatāmas par precēm šīs regulas nolūkos;
- 21) “kritiski svarīgs etalons” ir etalons, vairums no kura datu sniedzējiem ir uzraudzītas struktūras un kas ir atsauce finanšu instrumentiem, kuru nosacītā vērtība ir vismaz 500 miljardi euro;
- 22) “atrodas” attiecībā uz juridisku personu nozīmē dalībvalsti vai trešo valsti, kurā atrodas minētās personas juridiskā adrese vai cita oficiālā adrese, un attiecībā uz fizisku personu nozīmē dalībvalsti vai trešo valsti, kurā minētā persona ir rezidents nodokļu vajadzībām.
2. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu, lai precizētu 1. punktā ietvertu definīciju papildu tehniskos elementus, īpaši izklāstot, ko nozīmē vārdi “dara pieejamu sabiedrībai” indeksa definīcijā, un lai ņemtu vērā tirgus un tehnoloģiju attīstību.

Vajadzības gadījumā Komisija ņem vērā uzraudzības prakses starptautisko konvergenci attiecībā uz etaloniem.

²⁵ OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.

²⁶ OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.

²⁷ OV L 241, 2.9.2006., 1. lpp.

4. pants

Administratoru izslēgšana, kuri nav informēti to izstrādāto etalonu izmantošanu, un administratoru izslēgšana, kuri neļauj atsaukties uz savu etalonu

1. Šī regula neattiecas uz administratoru attiecībā uz tā izstrādāto etalonu, ja minētais administrators nezina un nav pamatoti pieņemt, ka tam būtu vajadzējis zināt, ka tā etalonu izmanto 3. panta 1. punkta 2. apakšpunktā minētajiem nolūkiem.
2. Šo regulu nepiemēro etalona administratoram, kas minēts 25. panta 3. punktā, attiecībā uz minēto etalonu.

II SADAĻA ETALONU INTEGRITĀTE UN UZTICAMĪBA

1. nodaļa

Pārvaldība un kontrole, ko veic administratori

5. pants

Pārvaldības prasības

1. Administratoriem piemēro šādas pārvaldības prasības:
 - a) administratoram ir stingras pārvaldības sistēmas, kas ietver precīzu organizatorisko struktūru ar labi definētiem, pārredzamiem un konsekventiem pienākumiem un saistībām visām personām, kas iesaistītas etalona izstrādē;
administrators veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka etalona izstrādi neietekmē nekādi esošie vai potenciālie interešu konflikti un ka, ja etalona izstrādes procesā ir nepieciešama rīcības brīvība vai spriedums, to īsteno neatkarīgi un godīgi ("Pārvaldība un interešu konflikti");
 - b) administrators izveido uzraudzības funkciju, lai nodrošinātu, ka etalonu izstrādē tiek veikta visu aspektu uzraudzība ("Uzraudzība");
 - c) administrators ir ieviesis kontroles sistēmu, kas nodrošina, ka etalonu sniedz, publicē vai dara pieejamu saskaņā ar šo regulu ("Kontroles");
 - d) administrators ir ieviesis pārskatatbildības sistēmu attiecībā uz informācijas glabāšanu, revīziju un pārskatīšanu, kā arī sūdzību procesu, kas sniedz pierādījumu par atbilstību šīs regulas prasībām ("Pārskatatbildība").
2. Administrators izpilda 1. pielikuma A iedaļā sīki izklāstītās pārvaldības un kontroles prasības.
3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu, lai sīkāk precizētu 1. pielikuma A iedaļā minētās pārvaldības un kontroles prasības. Komisija ņem vērā:
 - a) norises etalonu un finanšu tirgos, ņemot vērā uzraudzības prakses starptautisko konvergenci attiecībā uz prasībām par etalonu pārvaldību;
 - b) konkrētas iezīmes attiecībā uz dažādiem etalonu veidiem un administratoriem;
 - c) esošos vai potenciālos interešu konfliktus etalonu izstrādes procesā, etalonu neaizsargātību pret manipulāciju un etalonu nozīmi finanšu stabilitātei, tirgiem un ieguldītājiem.

6. pants
Ārpakalpojumu izmantošana

1. Etalona izstrādes procesā administrators neizmanto ārpakalpojumus tādā veidā, kas būtiski pasliktina administratora kontroli pār etalona izstrādi vai attiecīgās kompetentās iestādes spēju uzraudzīt etalonu.
2. Izmantojot ārpakalpojumus, administrators nodrošina, ka ir izpildītas 1. pielikuma B iedaļā izklāstītās prasības par ārpakalpojumiem.
3. Ja administrators etalona izstrādes funkcijas vai attiecīgos pakalpojumus un darbības nodod kādam pakalpojumu sniedzējam, tas joprojām ir pilnībā atbildīgs par visu pienākumu izpildi saskaņā ar šo regulu.

2. nodaļa
Ievades dati un metodika un ziņošana par pārkāpumiem

7. nodaļa
Ievades dati un metodika

1. Etalonu izstrādi attiecībā uz ievades datiem un metodiku reglamentē šādas prasības:
 - a) ievades dati ir pietiekami, lai precīzi un uzticami atspoguļotu tirgus vai ekonomisko realitāti, ko ir paredzēts izmērīt ar etalonu ("Pietiekami un precīzi dati");

Ievades dati ir darījumu dati. Ja pieejamie darījumu dati nav pietiekami, lai precīzi un uzticami atspoguļotu tirgus vai ekonomisko realitāti, ko ir plānots izmērīt ar etalonu, var izmantot ievades datus, kas nav darījumu dati, ja šādos datus var pārbaudīt;
 - b) administrators iegūst ievades datus no uzticama un reprezentatīva datu sniedzēju paneļa vai parauga, lai nodrošinātu, ka galīgais etalons ir uzticams un atspoguļo tirgus vai ekonomisko realitāti, ko ir plānots izmērīt ar etalonu ("Reprezentatīvi datu sniedzēji");
 - c) ja etalona ievades dati nav darījumu dati un datu sniedzējs ir līgumslēdzēja puse vairāk nekā 50 % no darījumu vērtības tirgū, ko ir plānots izmērīt ar etalonu, administrators pārbauda, vai ievades dati atspoguļo tirgu, kurā darbojas uz konkurences principiem balstīti pieprasījuma un piedāvājuma spēki. Ja administrators konstatē, ka ievades dati neatspoguļo tirgu, kurā darbojas uz konkurences principiem balstīti piedāvājuma un pieprasījuma spēki, tas maina ievades datus, datu sniedzējus vai metodiku, lai nodrošinātu, ka ievades dati atspoguļo tirgu, kur darbojas uz konkurences principiem balstīti pieprasījuma un piedāvājuma spēki, vai pārstāj sniegt attiecīgo etalonu ("Ietekme uz tirgu");
 - d) administrators etalona noteikšanai izmanto metodiku, kura ir stabila un uzticama, un kura ietver skaidrus noteikumus par to, kā un kad var izmantot rīcības brīvību, nosakot attiecīgo etalonu ("Stabila un uzticama metodika");
 - e) administrators izstrādā etalona datus un metodiku, rīkojas ar tiem un tos pārvalda pārredzamā veidā ("Pārredzamība").
2. Administrators izpilda 1. pielikuma C iedaļā izklāstītos noteikumus attiecībā uz ievades datiem un metodiku.

3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz pasākumiem, lai sīkāk precizētu ievades datu kontroles, apstākļus, kādos darījumu dati var nebūt pietiekami, un to, kā to var pierādīt uzraudzītājiem, kā arī prasības par metodiku izstrādi. Komisija ņem vērā:
- a) norises etalonu un finanšu tirgos, ņemot vērā uzraudzības prakses starptautisko konvergenci attiecībā uz etaloniem;
 - b) konkrētas iezīmes attiecībā uz dažādiem etaloniem un etalonu veidiem; un
 - c) etalonu manipulāciju risku saistībā ar izmantotajām metodikām un ievades datiem.

8. pants

Ziņošana par pārkāpumiem

1. Administrators nodrošina, ka ir ieviestas pienācīgas sistēmas un efektīvas kontroles, lai nodrošinātu ievades datu integritāti 2. punkta nolūkā.
2. Administrators uzrauga ievades datus un datu sniedzējus, lai konstatētu [regulas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu] pārkāpumus un jebkādu rīcību, kas var ietvert manipulāciju vai etalonu manipulācijas mēģinājumus, un saskaņā ar regulas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu] 11. panta 2. punktu par to paziņo attiecīgajai kompetentajai iestādei un sniedz visu attiecīgo informāciju, ja tam ir aizdomas, ka attiecībā uz etalonu, ir:
 - a) konstatēts [regulas par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu] būtisks pārkāpums;
 - b) veikta rīcība, kas var ietvert manipulāciju vai etalona manipulācijas mēģinājumu; vai
 - c) notikusi slepena vienošanās manipulēt ar etalonu vai etalona manipulācijas mēģinājums.
3. Administrators ir ieviesis procedūras vadītājiem, nodarbinātajiem un visām citām fiziskām personām, kuru pakalpojumi tiek nodoti tā rīcībā vai kontrolē, lai ziņotu par šīs regulas pārkāpumiem iekšēji, izmantojot specifisku, autonomu kanālu.

3. nodaļa

Rīcības kodekss un prasības datu sniedzējiem

9. pants

Rīcības kodekss

1. Administrators pieņem rīcības kodeksu attiecībā uz katru etalonu, skaidri precizējot administratora un datu sniedzēju pienākumus un saistības attiecībā uz etalona izstrādi, kas ietver sniedzamo ievades datu skaidru aprakstu un vismaz I pielikumā D iedaļā izklāstītos elementus.
2. Rīcības kodeksu paraksta administrators un datu sniedzēji, un tas ir juridiski saistošs visām tā pusēm.
3. Lai ņemtu vērā notikumus etalonu un finanšu tirgos, Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz pasākumiem, lai sīkāk precizētu rīcības kodeksa noteikumus 1. pielikuma D iedaļā attiecībā uz dažādiem etalonu veidiem.

Komisija ņem vērā etalonu un datu sniedzēju atšķirīgās iezīmes, īpaši ievades datu un metodiku atšķirības, riskus, ka ar ievades datiem manipulē, un uzraudzības prakses starptautisko konvergenci attiecībā uz etaloniem.

10. pants Regulētie dati

1. Ja etalonam sniegtie ievades dati ir regulētie dati, administratoram nepiemēro 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu, 8. panta 1. punktu, 8. panta 2. punktu un 9. pantu.
2. Administrators noslēdz līgumu ar regulēto datu sniedzēju, kurā tam skaidri norāda etalonus, ko administrators nosaka, izmantojot regulētos datus, un kas nodrošina atbilstību šai regulai.

11. pants Pārvaldība un kontroles

1. Uzraudzītam datu sniedzējam piemēro šādas pārvaldības un kontroles prasības:
 - a) uzraudzītais datu sniedzējs nodrošina, ka ievades datu izstrādi neietekmē nekādi esošie vai potenciālie interešu konflikti un ka, ja ir nepieciešams izmantot rīcības brīvību, to dara neatkarīgi un godīgi, pamatojoties uz attiecīgo informāciju saskaņā ar rīcības kodeksu ("Interešu konflikti");
 - b) uzraudzītajiem datu sniedzējiem ir kontroles sistēma, kas nodrošina ievades datu integritāti, precizitāti un uzticamību un to, ka ievades datus sniedz saskaņā ar šīs regulas un rīcības kodeksa noteikumiem ("Pienācīgas kontroles").
2. Uzraudzīts datu sniedzējs izpilda prasības par sistēmām un kontroli, kas izklāstītas I pielikuma E iedaļā.
3. Uzraudzīts datu sniedzējs pilnībā sadarbojas ar administratoru un attiecīgo kompetento iestādi etalona izstrādes revīzijā un uzraudzībā un dara pieejamu informāciju un datus, kurus glabā saskaņā ar I pielikuma E iedaļu.
4. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz pasākumiem, lai sīkāk precizētu prasības par sistēmām un kontrolēm, kas izklāstītas I pielikuma E iedaļā attiecībā uz dažādiem etalonu veidiem.

Komisija ņem vērā etalonu un datu sniedzēju dažādās iezīmes, īpaši attiecībā uz atšķirībām sniegtajos ievades datos un izmantotajās metodikās, ievades datu manipulācijas risku un darbību raksturu, kuras veikuši uzraudzītie datu sniedzēji, un norises etalonu un finanšu tirgos, ņemot vērā uzraudzības prakses starptautisko konvergenci attiecībā uz etaloniem.

III SADAĻA NOZARU PRASĪBAS UN KRITISKI SVARĪGI ETALONI

1. nodaļa Etalonu nozares

12. pants
Īpašas prasības dažādiem etalonu veidiem un nozarēm

1. Papildus II sadaļā minētajām prasībām II pielikumā izklāstītās īpašās prasības piemēro starpbanku procentu likmju etaloniem.
2. Papildus II sadaļā minētajām prasībām III pielikumā izklāstītās īpašās prasības piemēro preču etaloniem.
3. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 39. pantu, lai, ņemot vērā tirgus un tehnoloģiju tendences un starptautiskos notikumus, precizētu vai pielāgotu šādus II un III pielikuma elementus:
 - a) laikposmu, pēc kura publicē ievades datus (II pielikuma 6. punkts);
 - b) procesu pārraudzības komitejas ievēlēšanai, iecelšanai un uzdevumu noteikšanai (II pielikuma 8., 9. un 10. punkts);
 - c) revīziju biežumu (II pielikuma 12. punkts);
 - d) procesu, saskaņā ar kuriem sniedz ievades datus; tie jāprecizē rīcības kodeksā (II pielikuma 13. punkts);
 - e) datu sniedzēja sistēmas un kontroles (II pielikuma 16. punkts);
 - f) informāciju, kas jāglabā datu sniedzējam, un līdzekli, kurā tā ir jāglabā (II pielikuma 17. un 18. punkts);
 - g) konstatējumus, par kuriem datu sniedzēja atbilstības pārbaudes rezultātā jāziņo pārvaldības struktūrai (II pielikuma 19. punkts);
 - h) ievades datu un procedūru iekšējo pārskatīšanu biežumu (II pielikuma 20. punkts);
 - i) datu sniedzēja ievades datu ārējo revīziju biežumu (II pielikums 21. punkts);
 - j) kritērijus un procedūras etalona izstrādei (III pielikuma 1. punkta a) apakšpunkts);
 - k) elementus, kas jāietver metodikā un metodikas aprakstā (III pielikuma 1. un 2. punkts);
 - l) administratora prasības attiecībā uz etalona aprēķināšanas kvalitāti un integritāti un apraksta saturu, kas pievienots katram aprēķinam (III pielikuma 5. un 6. punkts).

2. nodaļa
Kritiski svarīgi etaloni

13. pants
Kritiski svarīgi etaloni

1. Komisija pieņem tādu etalonu sarakstu, kuri atrodas Savienībā un kuri ir kritiski svarīgi etaloni saskaņā ar 3. panta 21. punktā noteikto definīciju.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
2. Piecu darbdienu laikā no lēmuma, ar kuru kritiski svarīgu etalonu iekļauj šā panta 1. punktā minētajā sarakstā, piemērošanas dienas attiecīgā kritiski svarīgā etalona administrators attiecīgajai kompetentajai iestādei paziņo par rīcības kodeksu.

Attiecīgā kompetentā iestāde 30 dienu laikā pārbauda, vai rīcības kodeksa saturs atbilst šīs regulas prasībām. Ja attiecīgā kompetentā iestāde konstatē elementus, kuri neatbilst šīs regulas prasībām, tā par to informē administratoru. Administrators 30 dienu laikā no dienas, kad saņemta šāda prasība, pielāgo rīcības kodeksu, lai nodrošinātu, ka tas atbilst šīs regulas prasībām.

14. pants *Obligāta datu sniegšana*

1. Ja datu sniedzēji, kas ir vismaz 20 % no kritiski svarīga etalona datu sniedzējiem, kādā gadā ir pārtraukuši datu sniegšanu, vai ir pietiekamas norādes, ka kādā gadā vismaz 20 % datu sniedzēju, visticamāk, pārtrauks datu sniegšanu, kritiski svarīga etalona administratora kompetentā iestāde ir pilnvarota:
 - a) lūgt uzraudzītajām struktūrām, kas izvēlētas saskaņā ar 2. punktu, sniegt ievades datus administratoram saskaņā ar metodiku, rīcības kodeksu vai citiem noteikumiem;
 - b) noteikt veidu un termiņu, kādā jāsniedz ievades dati;
 - c) mainīt ar kritiski svarīgu etalonu saistīto rīcības kodeksu, metodiku vai citus noteikumus.
2. Attiecībā uz kritiski svarīgu etalonu uzraudzītās struktūras, kurām lūdz sniegt datus saskaņā ar 1. punktu, nosaka administratora attiecīgā kompetentā iestāde, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:
 - a) uzraudzītās struktūras faktiskās un iespējamās līdzdalības apjoms tirgū, ko cenšas izmērīt ar attiecīgo etalonu;
 - b) uzraudzītās struktūras pieredze un spēja sniegt vajadzīgās kvalitātes ievades datus.
3. Tāda uzraudzītā datu sniedzēja kompetentā iestāde, kuram ir lūgts sniegt datus etalonam, izmantojot pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar 1. punkta a) un b) apakšpunktu, palīdz attiecīgā administratora kompetentajai iestādei šādu pasākumu izpildē.
4. Administratora kompetentā iestāde pārskata katru saskaņā ar 1. punktu pieņemto pasākumu vienu gadu pēc tā pieņemšanas. Tā to atceļ, ja tā:
 - a) nospriež, ka datu sniedzēji, visticamāk, turpinās sniegt ievades datus vismaz 1 gadu, ja pilnvaras tiks atceltas, ko pierāda ar vismaz:
 - 1) datu sniedzēju rakstisku apņemšanos administratoram un kompetentajai iestādei tupināt sniegt ievades datus kritiski svarīgam etalonam vismaz vienu gadu, ja tiktu atcelts obligātās datu sniegšanas pilnvaras,
 - 2) administratora rakstisku ziņojumu kompetentajai iestādei, ar ko sniedz pierādījumu par tā novērtējumu, ka var tikt nodrošināta kritiska etalona nepārtraukta dzīvotspēja, ja ir atcelta obligātā līdzdalība;
 - b) nospriež, ka ir pieejams pieņemams aizstājējetalons un kritiski svarīga etalona lietotāji var pārslēgties uz šo aizstājējetalonu par minimālām izmaksām, ko pierāda vismaz ar administratora rakstisku ziņojumu, sīki izklāstot pārejas veidu uz aizstājējetalonu un lietotāju spējas un izmaksas pārejai uz šādu etalonu.

5. Administrators paziņo attiecīgajai kompetentajai iestādei par visiem datu sniedzēju izdarītajiem šā panta 1. punkta prasību pārkāpumiem, tiklīdz tehniski iespējams.

IV SADAĻA

PĀRREDZAMĪBA UN PATĒRĒTĀJU AIZSARDZĪBA

15. pants

Paziņojums par etalonu

1. Administrators publicē paziņojumu par etalonu attiecībā uz katru etalonu, kurā:
 - a) skaidri un nepārprotami definē tirgu vai ekonomisko realitāti, ko mēra ar konkrēto etalonu, un apstākļus, kādos šādi mērījumi var kļūt neuzticami;
 - b) apraksta vai uzskaita mērķus, kuriem ir lietderīgi izmantot etalonu, un nosacījumus, kuros tas vairs var nebūt piemērots šiem mērķiem;
 - c) izklāsta tehniskas specifikācijas, kurās skaidri un nepārprotami noteikti tie aprēķinu elementi, kuros var izmantot rīcības brīvību, kritērijus, ko piemēro šādai rīcības brīvības izmantošanai un personas, kas rīcības brīvību izmanto, un to, kā pēc tam šādu rīcības brīvību var novērtēt;
 - d) norāda uz iespējamību, ka faktori, tostarp ārēji faktori, kas ir ārpus administratora kontroles, var likt izdarīt izmaiņas etalonā vai pārtraukt tā sniegšanu; un
 - e) norāda, ka gadījumos, ja etalonā veic izmaiņas vai pārtrauc tā izstrādi, visiem finanšu līgumiem vai citiem finanšu instrumentiem, kuri atsaucas uz etalonu, tas būtu jāspēj izturēt vai kā citādi risināt.
2. Lai nodrošinātu atbilstību 1. punktam, administrators izpilda I pielikuma F iedaļā sīki izklāstītās prasības.

16. pants

Ievades datu pārredzamība

1. Uzreiz pēc etalona publicēšanas administrators publicē ievades datus, kas izmantoti etalona noteikšanai, izņemot, ja publicēšana radītu būtiskas negatīvas sekas datu sniedzējiem vai negatīvi ietekmētu etalona uzticamību vai integritāti. Šādos gadījumos publicēšanu var atlikt uz laikposmu, kurā šādas sekas būtiski mazinās. Nepublicē nekādus personas datus, kas ir ietverti ievades datos.
2. Komisiju tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 37. pantu attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem sīkāk precizē informāciju, kas jāpaziņo saskaņā ar 1. punktu, publicēšanas veidus, kā arī nosacījumus, kad informācijas sniegšanu var atlikt, un veidu, kādā tā tiks nodota.

17. pants

Etalona izstrādes pārtraukšana

1. Administrators publicē procedūru par darbībām, kas jāveic attiecīgajam administratoram, ja etalonā veic izmaiņas vai pārtrauc tā izstrādi.
2. Uzraudzītās struktūras, kas emitē finanšu instrumentus vai kurām tie pieder, vai kuras ir līgumslēdzējas puses finanšu līgumos, kas atsaucas uz etalonu, izstrādā stabilus rakstiskus plānus, tajos izklāstot darbības, ko tās veiktu, ja etalons būtiski

mainītos vai to pārtrauktu izstrādāt. Uzraudzītās iestādes attiecīgajai kompetentajai iestādei pēc tās pieprasījuma iesniedz minētos plānus.

18. pants

Piemērotības novērtējums

1. Ja uzraudzīta struktūra plāno noslēgt finanšu līgumu ar patērētāju, minētā uzraudzītā struktūra sākumā iegūst vajadzīgo informāciju par patērētāja zināšanām un pieredzi attiecībā uz etalonu, patērētāja finansiālo situāciju un mērķiem attiecībā uz finanšu līgumu un saskaņā ar 15. pantu publicēto ziņojumu par etalonu un novērtē, vai atsauce finanšu līgumā uz konkrēto etalonu ir patērētājam piemērota.
2. Ja uzraudzītā struktūra, pamatojoties uz 1. punktā minēto novērtējumu, uzskata, ka etalons nav piemērots patērētājam, tā rakstiski brīdina patērētāju, izklāstot iemeslus.

V SADAĻA

ETALONU LIETOŠANA, KURUS IZSTRĀDĀJUŠI PILNVAROTI ADMINISTRATORI VAI ADMINISTRATORI NO TREŠĀM VALSTĪM

19. pants

Stabilu etalonu izmantošana

Uzraudzīta struktūra var izmantot etalonu Savienībā kā atsauci finanšu instrumentā vai finanšu līgumā vai lai izmērītu ieguldījumu fonda darbības rādītājus, ja etalonu izstrādā administrators, kam atļauja piešķirta saskaņā ar 23. pantu, vai saskaņā ar 21. pantu reģistrēts administrators, kas atrodas trešajā valstī.

20. pants

Līdzvērtīgums

1. Etalonus, ko izstrādā administrators, kas atrodas trešajā valstī, var izmantot uzraudzītas struktūras Savienībā, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - a) Komisija saskaņā ar 2. punktu ir pieņēmusi lēmumu par līdzvērtību, atzīstot, ka tiesiskais regulējums un uzraudzības prakse trešā valstī ir līdzvērtīga šīs regulas prasībām;
 - b) administrators ir saņēmis atļauju vai reģistrēts šādā trešā valstī un tam piemēro uzraudzību;
 - c) administrators ir informējis EVTI par savu piekrišanu, ka tā faktiskos vai turpmākos etalonus var izmantot uzraudzītas struktūras Savienībā, iesniedzis to etalonu sarakstu, ko var izmantot Savienībā, un informāciju par kompetento iestādi, kas atbild par tā uzraudzību trešajā valstī;
 - d) administrators ir pienācīgi reģistrēts saskaņā ar 20. pantu; un
 - e) darbojas šā panta 3. punktā minētās sadarbības sistēmas.
2. Komisija var pieņemt lēmumu, ar kuru konstatē, ka trešās valsts tiesiskais regulējums un uzraudzības prakse nodrošina, ka:
 - a) administratori, kas ir saņēmuši atļauju vai kas ir reģistrēti trešajā valstī, atbilst saistošām prasībām, kas ir līdzvērtīgas no šīs regulas izrietošajām prasībām, īpaši ņemot vērā to, vai trešās valsts tiesiskais regulējums un uzraudzības

prakse nodrošina atbilstību 2013. gada 17. jūlijā publicētajiem *IOSCO* principiem par finanšu etaloniem; un

- b) saistošajām prasībām minētajā trešajā valstī pastāvīgi piemēro efektīvu uzraudzību un izpildi.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 38. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

- 3. EVTI izveido sadarbības sistēmas ar kompetentajām iestādēm trešās valstīs, kuru tiesiskais regulējums un uzraudzības prakse saskaņā ar šā panta 2. punktu ir atzīta par līdzvērtīgu. Šādas sistēmas nosaka vismaz:

- a) mehānismu informācijas apmaiņai starp EVTI un attiecīgo trešo valstu kompetentajām iestādēm, tostarp attiecībā uz piekļuvi visai EVTI pieprasītajai informācijai par administratoru, kam atļauja izsniegta konkrētajā trešajā valstī;
- b) mehānismu EVTI tūlītējai informēšanai, ja trešās valsts kompetentā iestāde uzskata, ka trešajā valstī reģistrēts administrators, ko tā uzrauga, pārkāpj piešķirtās atļaujas noteikumus vai citus valsts tiesību aktus;
- c) uzraudzības darbību koordinācijas procedūras, tostarp pārbaudes uz vietas.

- 4. EVTI izstrādā regulatīvu tehnisko standartu projektu, lai noteiktu 3. punktā minēto sadarbības sistēmu minimālo saturu ar mērķi nodrošināt, ka dalībvalstu kompetentās iestādes un EVTI spēj īstenot visas savas uzraudzības pilnvaras saskaņā ar šo regulu.

EVTI iesniedz šo regulatīvo tehnisko standartu projektus Komisijai līdz [XXX].

Komisijai tiek deleģētas pilnvaras pieņemt šā panta pirmajā daļā minētos regulatīvos tehniskos standartus saskaņā ar procedūru, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 1095/2010 10. līdz 14. pantā.

21. pants *Reģistrācija*

- 1. EVTI reģistrē administratorus, kuri ir paziņojuši par savu piekrišanu, kas minēta 20. panta 1. punkta c) apakšpunktā. Reģistrs ir publiski pieejams EVTI tīmekļa vietnē un ietver informāciju par etaloniem, ko attiecīgajiem administratoriem ir atļauts izstrādāt, un par kompetento iestādi, kas ir atbildīga par to uzraudzību trešā valstī.
- 2. EVTI atsauc 1. punktā minētā administratora reģistrāciju no 1. punktā minētā reģistra, ja:
 - a) EVTI, pamatojoties uz dokumentētiem pierādījumiem, ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka administrators rīkojas tādā veidā, kas nepārprotami kaitē tā etalonu lietotāju interesēm vai pareizai tirgu darbībai; vai
 - b) EVTI, pamatojoties uz dokumentētiem pierādījumiem, ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka administrators ir nopietni pārkāpis valsts tiesību aktus vai citus noteikumus, ko tam piemēro trešajā valstī, un pamatojoties uz kuriem Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 20. panta 2. punktu.
- 3. EVTI pieņem lēmumu saskaņā ar 2. punktu vienīgi, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
 - a) EVTI ir pievērsusi trešās valsts kompetentās iestādes uzmanību šim jautājumam, un minētā kompetentā iestāde nav veikusi atbilstīgus pasākumus, kas nepieciešami ieguldītāju aizsardzībai un pienācīgai tirgus darbībai

Savienībā, vai tai nav izdevies parādīt, ka attiecīgais administrators atbilst tam piemērojamajām prasībām trešā valstī;

- b) EVTI par savu nolūku atsaukt administratora reģistrāciju ir informējusi trešās valsts kompetento iestādi vismaz 30 dienas iepriekš.
4. EVTI nekavējoties informē pārējās kompetentās iestādes par visiem pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar 2. punktu, un publicē savu lēmumu savā tīmekļa vietnē.

VI SADAĻA

UZRAUDZĪBAS PROCEDŪRA UN ATĻAUJAS PIEŠKIRŠANA ADMINISTRATORIEM

1. nodaļa

Atļaujas piešķiršana

22. pants

Prasība par atļaujas saņemšanu

1. Administrators iesniedz pieteikumu atļaujas saņemšanai, lai izstrādātu etalonus, ja tas sniedz indeksus, kurus izmanto vai ir plānots izmantot kā atsauci finanšu instrumentos vai finanšu līgumos vai lai izmērītu ieguldījumu fonda darbības rādītājus.
2. Administrators, kuram izsniegta atļauja, vienmēr atbilst atļaujas saņemšanas nosacījumiem un informē kompetento iestādi par visām būtiskajām izmaiņām nosacījumos sākotnējai atļaujas saņemšanai.

23. pants

Pieteikuma iesniegšana atļaujas saņemšanai

1. Administrators iesniedz pieteikumu atļaujas saņemšanai tās dalībvalsts kompetentajai iestādei, kurā tas atrodas.
2. Pieteikumu atļaujas saņemšanai saskaņā ar 1. punktu iesniedz:
 - a) 30 darbdienu laikā no vienošanās, kas noslēgta ar uzraudzīto struktūru, par to, lai attiecīgā administratora sniegto indeksu izmantotu kā atsauci finanšu instrumentam vai finanšu līgumam vai lai izmērītu ieguldījumu fonda darbības rādītājus;
 - b) 30 darbdienu laikā no dienas, kad administrators ir piekritis saskaņā ar 25. panta 2. punktu izmantot indeksu kā atsauci 25. panta 1. punktā minētajam finanšu instrumentam.
3. Pieteikumu iesniegušais administrators sniedz visu nepieciešamo informāciju, lai kompetentā iestāde varētu pārliecināties, ka pieteikumu iesniegušais administrators atļaujas izdošanas laikā ir veicis visus nepieciešamos pasākumus, lai atbilstu šajā regulā izklāstītajām prasībām.
4. Attiecīgā kompetentā iestāde 15 darbdienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas izvērtē, vai pieteikums ir pilnīgs, un par to attiecīgi informē pieteikuma iesniedzēju. Ja pieteikums ir nepilnīgs, pieteikuma iesniedzējs iesniedz papildu informāciju, ko pieprasījusi attiecīgā kompetentā iestāde.

5. Attiecīgā kompetentā iestāde 45 darbdienu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas izskata pieteikumu un attiecībā uz pieteikumu iesniegušo administratoru pieņem lēmumu par atļaujas piešķiršanu vai noraidīšanu. Piecu darbdienu laikā no šāda lēmuma pieņemšanas dienas par atļaujas piešķiršanu vai noraidīšanu kompetentā iestāde par savu lēmumu paziņo attiecīgajam administratoram. Ja kompetentā iestāde atsakās piešķirt atļauju pieteikumu iesniegušajam administratoram, tā izklāsta šāda lēmuma iemeslus.
6. Kompetentā iestāde informē EVTI par jebkuru lēmumu piešķirt atļauju pieteikumu iesniegušajam administratoram vai to noraidīt, un EVTI savā tīmekļa vietnē publicē administratoru sarakstu, kam piešķirta atļauja saskaņā ar šo regulu. Minēto sarakstu atjaunina septiņu darbdienu laikā pēc šajā punktā minētās paziņojuma saņemšanas dienas.
7. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 39. pantu attiecībā uz pasākumiem, lai sīkāk precizētu informāciju, kas jānodrošina, iesniedzot pieteikumu atļaujas saņemšanai, ņemot vērā proporcionalitātes principu un izmaksas, kuras sedz administratori un kompetentās iestādes.

24. pants

Atļaujas atsaukšana vai apturēšana

1. Kompetentā iestāde atsauc vai aptur administratora atļauju, ja administrators:
 - a) nepārprotami atsakās no atļaujas vai nav sniedzis etalonus pēdējos divpadsmit mēnešus;
 - b) ir saņēmis atļauju, sniedzot nepatiesus apgalvojumus vai jebkādā citā nelikumīgā veidā;
 - c) vairs neatbilst nosacījumiem, saskaņā ar kuriem tam tika piešķirta atļauja; vai
 - d) ir nopietni vai vairākkārt pārkāpis šīs regulas noteikumus.
2. Kompetentā iestāde paziņo EVTI par savu lēmumu piecu darbdienu laikā.

2. nodaļa

Paziņošana par etaloniem

25. pants

Paziņošana EVTI par indeksa izmantošanu finanšu instrumentā

1. Ja kompetentās iestādes rīcībā nonāk informācija, ka indeksu izmanto kā atsauci finanšu instrumentam vai ka attiecībā uz finanšu instrumentu, kas atsaucas uz indeksu, ir iesniegts lūgums pieņemt to tirdzniecībai tirdzniecības vietā, kuru uzrauga attiecīgā kompetentā iestāde, kompetentā iestāde 10 darbdienu laikā par to informē EVTI.
2. EVTI 10 darbdienu laikā no jebkura paziņojuma saņemšanas, sniedzot sīku informāciju par etalona izmantošanu, informē attiecīgo etalona administratoru un lūdz administratoru 10 darbdienu laikā apstiprināt, ka tas piekrīt attiecīgā etalona izmantošanai.
3. Neskarot [FITS] 30. pantu, ja administrators 2. punktā minētajā termiņā nepaziņo EVTI par savu piekrišanu, EVTI informē attiecīgo kompetento iestādi, kas lūdz, lai

tirdzniecības vieta 10 darbdienu laikā atsauktu attiecīgā finanšu instrumenta iekļaušanu kotēto instrumentu sarakstā vai atteiktu tā pieņemšanu tirdzniecībā.

4. EVTI publicē visu 1., 2. un 3. punktā minēto paziņojumu sarakstu.

EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu 1. un 2. punktā minētās informācijas apmaiņas procedūras un formātus.

EVTI šī panta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [XXXX].

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

3. nodaļa

Sadarbība uzraudzības jomā

26. pants

Uzdevumu deleģēšana starp kompetentajām iestādēm

1. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 28. pantu kompetentā iestāde var savus šajā regulā noteiktos uzdevumus deleģēt citas dalībvalsts attiecīgajai kompetentajai iestādei. Uzdevumu deleģēšana neietekmē deleģējošās kompetentās iestādes atbildību, un kompetentās iestādes paziņo EVTI par jebkādu ierosināto deleģējumu 60 dienas, pirms tiek veikta šāda deleģēšana.
2. Kompetentā iestāde dažus savus šajā regulā noteiktos uzdevumus var deleģēt EVTI, ja EVTI tam piekrīt. Uzdevumu deleģēšana neietekmē deleģējošās kompetentās iestādes atbildību.
3. EVTI informē dalībvalstis par ierosināto deleģējumu septiņu dienu laikā. EVTI publicē sīkāku informāciju par saskaņoto deleģējumu piecu darbdienu laikā pēc paziņošanas.

27. pants

No citas dalībvalsts saņemtas informācijas atklāšana

1. Kompetentā iestāde var atklāt no citas kompetentās iestādes saņemtu informāciju vienīgi:
 - a) ja tā ir ieguvusi attiecīgās kompetentās iestādes rakstisku piekrišanu un informāciju atklāj vienīgi tādiem nolūkiem, kuriem minētā kompetentā iestāde ir devusi savu piekrišanu; vai
 - b) ja informācijas atklāšana ir nepieciešama tiesvedībai.

28. pants

Sadarbība, ja ir pieprasītas pārbaudes uz vietas vai izmeklēšana

1. Attiecīgā kompetentā iestāde var pieprasīt citas kompetentās iestādes palīdzību attiecībā uz pārbaudēm uz vietas vai izmeklēšanu.
2. Kompetentā iestāde, kas iesniedz 1. punktā minēto pieprasījumu, par to informē EVTI. Ja pārbaudei vai izmeklēšanai ir pārrobežu ietekme, kompetentās iestādes var lūgt EVTI koordinēt izmeklēšanu vai pārbaudi uz vietas.

3. Ja kompetentā iestāde saņem citas kompetentās iestādes pieprasījumu veikt pārbaudi uz vietas vai izmeklēšanu, tā var:
- a) pati veikt pārbaudi uz vietas vai izmeklēšanu;
 - b) pārbaudē uz vietas vai izmeklēšanā ļaut piedalīties tai kompetentajai iestādei, kura iesniegusi pieprasījumu;
 - c) iecelt revidentus vai ekspertus pārbaudes uz vietas vai izmeklēšanas veikšanai.

4. nodaļa **Kompetento iestāžu loma**

29. pants *Kompetentās iestādes*

1. Attiecībā uz administratoriem un uzraudzītajiem datu sniedzējiem katra dalībvalsts norīko attiecīgo kompetento iestādi, kas atbild par šajā regulā noteikto uzdevumu veikšanu un par to informē Komisiju un EVTI.
2. Ja dalībvalsts norīko vairāk nekā vienu kompetento iestādi, tā skaidri nosaka attiecīgās funkcijas un norīko vienu iestādi, kas atbild par sadarbības koordināciju un informācijas apmaiņu ar Komisiju, EVTI un citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm.
3. EVTI savā tīmekļa vietnē publicē saskaņā ar 1. punktu norīkoto kompetento iestāžu sarakstu.

30. pants *Kompetento iestāžu pilnvaras*

1. Lai veiktu savus pienākumus saskaņā ar šo regulu, kompetentajām iestādēm atbilstīgi valsts tiesību aktiem ir vismaz šādas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras:
 - a) piekļūt jebkuram dokumentam un citiem jebkāda formāta datiem, saņemt vai izgatavot to kopiju;
 - b) pieprasīt vai lūgt informāciju no visām attiecīgajām personām, tostarp no tām, kuras secīgi iesaistās rīkojumu nodošanā vai attiecīgo darbību veikšanā, kā arī no to vadītājiem un vajadzības gadījumā izsaukt kādu personu un to izjautāt, lai iegūtu informāciju;
 - c) saistībā ar etaloniem, kuru ievades dati attiecas uz precēm, – pieprasīt informāciju no tirgus dalībniekiem saistītos aktuāltirgos saskaņā ar standartizētiem formātiem, saņemt ziņojumus par darījumiem un tieši piekļūt tirgotāju sistēmām;
 - d) veikt pārbaudes uz vietas vai izmeklēšanas vietās, kas nav fizisku personu privātās dzīvesvietas;
 - e) iekļūt fizisku un juridisku personu telpās, lai izņemtu dokumentus un citus jebkāda formāta datus, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka dokumenti un citi dati, kas saistīti ar pārbaudes vai izmeklēšanas priekšmetu var būt svarīgi, lai pierādītu šīs regulas pārkāpumu. Ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem no attiecīgās dalībvalsts tiesu iestādes ir nepieciešams saņemt iepriekšēju atļauju, šādas pilnvaras izmanto tikai pēc tam, kad ir iegūta šāda iepriekšēja atļauja;

- f) pieprasīt esošos telefonsarunu un elektronisko sakaru vai citu datplūsmu ierakstus, kuri ir uzraudzīto struktūru rīcībā;
 - g) pieprasīt aktīvu iesaldēšanu un/vai sekvestrāciju;
 - h) apturēt tāda finanšu instrumenta tirdzniecību, kurā kā atsauce izmantots etalons;
 - i) pieprasīt uz laiku apturēt visas darbības, kas pēc kompetentās iestādes uzskatiem ir pretrunā šai regulai;
 - j) noteikt pagaidu aizliegumu veikt profesionālo darbību;
 - k) veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sabiedrība ir pienācīgi informēta par etalona izstrādāšanu, tostarp lūdzot personai, kas ir publicējusi vai izplatījusi etalonu, publicēt koriģējošu paziņojumu par etalonam iepriekš sniegtajiem datiem vai rādītājiem.
2. Kompetentās iestādes īsteno savas 1. punktā minētās funkcijas un pilnvaras kādā no šādiem veidiem:
- a) tieši;
 - b) sadarbībā ar citām iestādēm vai tirgus uzņēmumiem;
 - c) uz savu atbildību, deleģējot savas pilnvaras šādām iestādēm vai tirgus uzņēmumiem;
 - d) vēršoties kompetentajās tiesu iestādēs.
- Lai īstenotu minētās pilnvaras, kompetentās iestādes ir ieviesušas pienācīgus un efektīvus aizsardzības pasākumus attiecībā uz tiesībām uz aizstāvību un pamattiesībām.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti atbilstīgi pasākumi, lai kompetentajām iestādēm būtu visas uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras, kas vajadzīgas to pienākumu veikšanai.
4. Netiek uzskatīts, ka persona, kas dara pieejamu informāciju saskaņā ar 2. punktu, ir pārkāpusi jebkuru ierobežojumu, kas attiecībā uz informācijas atklāšanu noteikts līgumā vai jebkurā tiesību aktā, regulatīvajā vai administratīvajā noteikumā.

31. pants

Administratīvie pasākumi un sankcijas

1. Neskarot kompetento iestāžu uzraudzības pilnvaras saskaņā ar 34. pantu, dalībvalstis, ievērojot valsts tiesību aktus, nosaka, ka kompetentajām iestādēm ir pilnvaras veikt atbilstīgus administratīvus pasākumus un noteikt administratīvus pasākumus un sankcijas vismaz par:
 - a) šīs regulas 5. panta 1. punkta, 6. panta, 7. panta 1. punkta, 8. panta, 9. panta, 10. panta, 11. panta, 14. panta, 15. panta, 16. panta, 17. panta 18. panta, 19. panta, 22. un 23. panta pārkāpumiem; un
 - b) nesadarbošanos vai nepakļaušanos izmeklēšanai vai inspekcijai vai prasībai, kas noteikta 30. pantā.
2. Ja ir izdarīts 1. punktā minētais pārkāpums, dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem piešķir kompetentajām iestādēm pilnvaras piemērot vismaz šādus administratīvos pasākumus un sankcijas:

- a) izdot rīkojumu, ar kuru par pārkāpumu atbildīgajai personai prasa pārtraukt šādu rīcību un atturēties no šādas rīcības atkārtošanas;
- b) nodrošināt pārkāpuma rezultātā gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu, ja tos var noteikt, atdošanu;
- c) izdot publisku paziņojumu, kurā norāda atbildīgo personu un pārkāpuma būtību;
- d) atsaukt vai apturēt regulētās struktūras atļauju;
- e) provizoriski aizliegt jebkurai fiziskai personai, kuru uzskata par atbildīgu par šādu pārkāpumu, īstenot vadības funkcijas administratorā vai datu sniedzējā;
- f) noteikt administratīvo finansiālo sankciju maksimālo summu, kas ir vismaz trīs reizes lielāka par pārkāpuma dēļ gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu summu, ja to var aprēķināt; vai
 - 1) attiecībā uz fizisku personu administratīvo finansiālo sankciju maksimālo summu vismaz šādā apmērā:
 - i) par 5. panta 1. punkta, 6. panta, 7. panta 1. punkta, 8. panta, 9. panta, 10. panta, 11. panta, 14. panta, 15. panta, 16. panta, 17. panta, 18. panta, 19. panta, 22. un 23. panta pārkāpumu – EUR 500 000 vai dalībvalstī, kur euro nav oficiālā valūta, attiecīgā summa valsts valūtā, kas konvertēta šīs regulas spēkā stāšanās dienā, vai
 - ii) par 7. panta 1. punkta b) vai c) apakšpunkta pārkāpumu – EUR 100 000 vai dalībvalstī, kur euro nav oficiālā valūta, attiecīgā summa valsts valūtā, kas konvertēta šīs regulas spēkā stāšanās dienā;
 - 2) attiecībā uz juridisku personu administratīvo finansiālo sankciju maksimālo summu vismaz šādā apmērā:
 - i) par 5. panta 1. punkta, 6. panta, 7. panta 1. punkta, 8. panta, 9. panta, 10. panta, 11. panta, 14. panta, 15. panta, 16. panta, 17. panta, 18. panta, 19. panta, 22. un 23. panta pārkāpumu – EUR 1 000 000, vai 10 % no tās gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem pārskatiem, ko apstiprinājusi vadības struktūra, atkarībā no tā, kura summa ir lielāka. Ja juridiskā persona ir mātes uzņēmums vai mātes uzņēmuma meitasuzņēmums, kam ir jāsagatavo konsolidētie finanšu pārskati saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES, attiecīgais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai attiecīgais ienākumu veids saskaņā ar Direktīvu 86/635/EK bankām un Direktīvu 91/674/EK apdrošināšanas sabiedrībām saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem konsolidētajiem pārskatiem, kurus apstiprinājusi galvenā mātes uzņēmuma vadības struktūra, vai ja attiecīgā persona ir asociācija – 10 % no tās locekļu kopējā apgrozījuma, vai
 - ii) par 6. panta 1. punkta b) un c) apakšpunkta pārkāpumu – lielākā no šādām summām: EUR 250 000 vai 2 % no tās gada apgrozījuma saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem pārskatiem, ko apstiprinājusi vadības struktūra; ja juridiskā persona ir mātes uzņēmums vai mātes uzņēmuma meitasuzņēmums, kam ir jāsagatavo konsolidētie finanšu pārskati saskaņā ar Direktīvu 2013/34/ES, attiecīgais gada apgrozījums ir kopējais gada apgrozījums vai attiecīgais ienākumu veids saskaņā ar Direktīvu 86/635/EK bankām un Direktīvu 91/674/EK apdrošināšanas sabiedrībām

saskaņā ar jaunākajiem pieejamajiem konsolidētajiem pārskatiem, kurus apstiprinājusi galvenā mātes uzņēmuma vadības struktūra, vai ja attiecīgā persona ir asociācija – 10 % no tās locekļu kopējā apgrozījuma.

3. [12 mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā] dalībvalstis paziņo Komisijai un EVTI par saviem 1. un 2. punktā minētajiem noteikumiem. Tās bez kavēšanās ziņo Komisijai un EVTI par visiem vēlākiem grozījumiem šajos noteikumos.
4. Dalībvalstis saskaņā ar valsts tiesību aktiem kompetentajām iestādēm papildus 1. punktā minētajām pilnvarām var piešķirt citas pilnvaras piemērot sankcijas un var noteikt sankciju līmeni, kas pārsniedz minētajā punktā noteikto.

32. pants

Uzraudzības un sankciju pilnvaru izmantošana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka, nosakot administratīvo sankciju veidu un līmeni, kompetentās iestādes ņem vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp, vajadzības gadījumā:
 - a) pārkāpuma smagumu un ilgumu;
 - b) atbildīgās personas atbildības pakāpi;
 - c) atbildīgās personas finansiālo stāvokli, ko īpaši norāda atbildīgās juridiskās personas kopējais apgrozījums vai atbildīgās fiziskās personas gada ienākumi;
 - d) atbildīgās personas gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu līmeni, ja tos var noteikt;
 - e) atbildīgās personas sadarbības līmeni ar kompetento iestādi, neskarot vajadzību nodrošināt attiecīgās personas gūto ienākumu vai novērsto zaudējumu atdošanu;
 - f) attiecīgās personas iepriekš izdarītos pārkāpumus;
 - g) atbildīgās personas pēc pārkāpuma veiktos pasākumus, lai novērstu pārkāpuma atkārtošanos.
2. Īstenojot savas sankciju pilnvaras saskaņā ar 31. pantā minētajiem nosacījumiem, kompetentās iestādes cieši sadarbojas, lai panāktu, ka uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras un administratīvās sankcijas nodrošina vēlamos rezultātus saskaņā ar šo regulu. Tās arī koordinē savu rīcību, lai novērstu iespējamo dublēšanos un pārklāšanos, piemērojot uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras un administratīvās sankcijas un naudas sodus pārrobežu lietās.

33. pants

Lēmumu publicēšana

1. Lēmumu, ar ko piemēro administratīvu sankciju vai pasākumu par šīs regulas pārkāpumu, kompetentās iestādes publicē savā oficiālajā tīmekļa vietnē nekavējoties pēc tam, kad persona, kam piemēro sankcijas, tiek informēta par šādu lēmumu. Publikācijā ietver vismaz informāciju par pārkāpuma veidu un raksturu un atbildīgo personu identitāti. Šis pienākums neattiecas uz lēmumiem, ar ko nosaka pasākumus, kuriem piemīt izmeklēšanas raksturs.
2. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka juridisku personu identitātes vai fizisku personu personas datu publicēšana ir neproporcionāla pēc tam, kad veikts atsevišķs

novērtējums par šādu datu publicēšanas proporcionālītāti, vai ja šāda publicēšana apdraud finanšu tirgu stabilitāti vai notiekošu izmeklēšanu, kompetentās iestādes:

- a) atliek lēmuma, ar kuru piemēro sankciju vai pasākumus, publicēšanu līdz brīdim, kad iemesli npublicēšanai izzūd;
 - b) anonimizēti publicē lēmumu, ar ko piemēro sankciju vai pasākumu, tādā veidā, kas atbilst valsts tiesību aktiem, ja šāda anonimizēta publicēšana nodrošina attiecīgo personas datu efektīvu aizsardzību. Ja tiek pieņemts lēmums anonimizēti publicēt sankciju vai pasākumu, attiecīgo datu publicēšanu var atlikt uz samērīgu laikposmu, ja ir plānots, ka attiecīgajā laikposmā iemesli anonimizētai publicēšanai izzudīs;
 - c) vispār npublicē lēmumu, ar kuru piemēro sankciju vai pasākumu, ja a) un b) apakšpunktā izklāstītie risinājumi netiek uzskatīti par pietiekamiem, lai nodrošinātu:
 - 1) to, ka finanšu tirgu stabilitāte netiktu apdraudēta, vai
 - 2) šādu lēmumu publicēšanas proporcionālītāti attiecībā uz pasākumiem, kurus uzskata par mazāk nozīmīgiem.
3. Ja lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu var pārsūdzēt attiecīgajā tiesu vai citā iestādē, kompetentās iestādes arī nekavējoties savā oficiālajā tīmekļa vietnē publicē šādu informāciju un jebkādu turpmāku informāciju par šādas pārsūdzības iznākumu. Turklāt publicē arī jebkuru lēmumu, ar ko anulē iepriekšēju lēmumu par sankcijas vai pasākuma piemērošanu.
4. Kompetentās iestādes nodrošina, ka visas publikācijas saskaņā ar šo pantu tās glabā savās oficiālajās tīmekļa vietnēs vismaz piecus gadus pēc to publicēšanas. Publikācijā ietvertos personas datus attiecīgās kompetentās iestādes oficiālajā tīmekļa vietnē glabā vienīgi tik ilgi, cik ir nepieciešams saskaņā ar piemērojamiem datu aizsardzības noteikumiem.

34. pants

Kompetento iestāžu kolēģijas

1. Kompetentā iestāde 30 darbdienu laikā pēc tam, kad spēkā stāties 13. panta 1. punktā minētais lēmums, ar ko etalonu nosaka par kritiski svarīgu etalonu, izveido kompetento iestāžu kolēģiju.
2. Kolēģijā ietilpst attiecīgā administratora kompetentā iestāde, EVTI un datu sniedzēju kompetentās iestādes.
3. Citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm ir tiesības būt par kolēģijas locekli, ja minētā kritiski svarīgā etalona izstrādes pārtraukšana būtiski negatīvi ietekmētu finanšu stabilitāti vai tirgu pienācīgu darbību, vai patērētājus, vai attiecīgo dalībvalstu reālo ekonomiku.

Ja kompetentā iestāde plāno kļūt par kolēģijas locekli saskaņā ar šā punkta pirmo daļu, tā iesniedz pieprasījumu attiecīgā administratora kompetentajai iestādei, kurā ietver pierādījumu par to, ka attiecīgā noteikuma prasības ir izpildītas. Administratora attiecīgā kompetentā iestāde izskata pieprasījumu un paziņo iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, 20 darbdienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas, vai tā uzskata, ka minētās prasības ir izpildītas. Ja tā uzskata, ka minētās prasības nav

izpildītas, iestāde, kas iesniegusi pieprasījumu, var vērsties pie EVTI saskaņā ar 10. pantu.

4. EVTI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 21. pantu piedalās nolūkā veicināt un uzraudzīt šajā pantā minēto uzraudzītāju kolēģiju efektīvu, lietderīgu un konsekventu darbību. Šajā nolūkā EVTI iesaistās pēc vajadzības, un to šajā nolūkā uzskata par kompetento iestādi.
5. Administratora kompetentā iestāde vada kolēģijas sanāksmes, koordinē kolēģijas darbības un nodrošina efektīvu informācijas apmaiņu starp kolēģijas locekļiem.
6. Administratora kompetentā iestāde nosaka rakstiskus pasākumus kolēģijas ietvaros attiecībā uz šādiem jautājumiem:
 - a) informāciju, ar kuru jāapmainās kompetentajām iestādēm;
 - b) lēmumu pieņemšanas procesu starp kompetentajām iestādēm;
 - c) gadījumiem, kuros kompetentajām iestādēm savstarpēji jāapspriežas;
 - d) palīdzību, kas jāsniedz saskaņā ar 14. panta 3. punktu, lai izpildītu 14. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētos pasākumus.

Ja administrators izstrādā vairāk nekā vienu etalonu, administratora kompetentā iestāde var izveidot vienotu kolēģiju visiem etaloniem, kurus izstrādā konkrētais administrators.

7. Ja attiecībā uz 6. punktā minētajiem pasākumiem nav panākta vienošanās, jebkurš kolēģijas loceklis, kas nav EVTI, ar attiecīgo jautājumu var vērsties EVTI. Administratora kompetentā iestāde pienācīgi ņem vērā visus EVTI sniegtos ieteikumus attiecībā uz rakstiskiem koordinēšanas pasākumiem, pirms piekrīt galīgajai redakcijai. Rakstiskos koordinācijas pasākumus izklāsta vienā dokumentā, ietverot pamatotos iemeslus būtiskām novirzēm no EVTI ieteikumiem. Administratora kompetentā iestāde pārsūta rakstiskos koordinācijas pasākumus kolēģijas locekļiem un EVTI.
8. Pirms 14., 23., 24. un 31. pantā minēto pasākumu veikšanas attiecīgā administratora kompetentā iestāde apspriežas ar kolēģijas locekļiem. Kolēģijas locekļi savu pilnvaru robežās dara visu saprātīgi iespējamo, lai panāktu vienošanos.

Administratora kompetentās iestādes visos lēmumos veikt šādus pasākumus ņem vērā ietekmi uz citām kompetentajām iestādēm un to attiecīgajām dalībvalstīm, jo īpaši iespējamo ietekmi uz finanšu stabilitāti jebkurā citā attiecīgajā dalībvalstī.

9. Ja nav panākta vienošanās starp kolēģijas locekļiem par to, vai veikt 8. punktā minētos pasākumus, 15 darbdienu laikā, kopš par jautājumu tika paziņots kolēģijai, attiecīgā administratora kompetentā iestāde var pieņemt lēmumu. Pilnībā pamato jebkādu minētā lēmuma novirzi no citu kolēģijas locekļu un – attiecīgā gadījumā – EVTI izteiktā veidokļa. Attiecīgā administratora kompetentā iestāde bez liekas kavēšanās paziņo par savu lēmumu kolēģijai un EVTI.
10. Kompetentās iestādes, kas nav EVTI, var informēt EVTI par šādām situācijām:
 - a) ja kompetentā iestāde nav darījusi zināmu būtisku informāciju;
 - b) ja pēc pieprasījuma, kas iesniegts saskaņā ar 3. punktu, administratora kompetentā iestāde ir paziņojusi iestādei, kas iesniegusi pieprasījumu, ka attiecīgā punkta prasības nav izpildītas vai tā pieprasījumu nav izskatījusi samērīgā laikposmā;

- c) ja kompetentās iestādes nav varējušas vienoties par jautājumiem, kas izklāstīti 6. punktā;
- d) kritiski svarīga etalona gadījumā – ja pastāv domstarpības attiecībā uz pasākumu, kas veikts saskaņā ar 14., 23., 24. un 31. pantu.

Neskarot LESD 258. pantu, EVTI var rīkoties saskaņā ar pilnvarām, kas tai piešķirtas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 19. pantu. EVTI saskaņā ar minētās regulas 19. panta 1. punkta otro daļu var arī pēc savas iniciatīvas palīdzēt kompetentajām iestādēm iedibināt konsekventas sadarbības praksi.

35. pants *Sadarbība ar EVTI*

1. Šīs regulas nolūkos kompetentās iestādes sadarbojas ar EVTI saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1095/2010.
2. Kompetentās iestādes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 35. pantu nekavējoties sniedz EVTI visu informāciju, kas ir nepieciešama tās pienākumu veikšanai.
3. EVTI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektus, lai noteiktu 2. punktā minētās informācijas apmaiņas procedūras un formātus.

EVTI šā panta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehnisko standartu projektus iesniedz Komisijai līdz [XXXX].

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1095/2010 15. pantu pieņemt šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas tehniskos standartus.

36. pants *Dienesta noslēpums*

1. Uz jebkādu konfidenciālu informāciju, kas saņemta, ar ko veikta apmaiņa vai kas nosūtīta atbilstīgi šai regulai, attiecas 2. punktā noteiktie dienesta noslēpuma nosacījumi.
2. Dienesta noslēpuma ievērošanas pienākums attiecas uz visām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetentajā iestādē vai jebkurā iestādē vai tirgus uzņēmumā, vai fizisku vai juridisku personu, kam kompetentā iestāde ir deleģējusi savas pilnvaras, tostarp arī uz revidentiem un ekspertiem, ar ko kompetentajai iestādei ir noslēgts līgums.
3. Informāciju, uz ko attiecas dienesta noslēpums, nevar izpaust nevienai citai personai vai iestādei citādi, nekā ir paredzēts tiesību aktu noteikumos.
4. Visu informāciju, ar ko kompetentās iestādes apmainās saskaņā ar šo regulu un kas skar darījumu vai darbības apstākļus vai citus ekonomiska vai personiska rakstura jautājumus, uzskata par konfidenciālu un uz to attiecinā dienesta noslēpuma prasības, izņemot gadījumus, kad kompetentā iestāde informācijas paziņošanas laikā paziņo, ka informāciju drīkst izpaust, vai kad šāda izpaušana nepieciešama tiesvedībai.

VII SADAĻA DELEĢĒTIE AKTI UN ĪSTENOŠANAS AKTI

37. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā paredzētos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt pieņemt 3. panta 2. punktā, 5. panta 3. punktā, 7. panta 3. punktā, 9. panta 3. punktā, 11. panta 4. punktā, 12. panta 3. punktā, 16. panta 2. punktā un 23. panta 7. punktā minētos deleģētos tiesību aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no [šīs regulas spēkā stāšanās dienas].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 3. panta 2. punktā, 5. panta 3. punktā, 7. panta 3. punktā, 9. panta 3. punktā, 11. panta 4. punktā, 12. panta 3. punktā, 16. panta 2. punktā un 23. panta 7. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Saskaņā ar 3. panta 2. punktu, 5. panta 3. punktu, 7. panta 3. punktu, 9. panta 3. punktu, 11. panta 4. punktu, 12. panta 3. punktu, 16. panta 2. punktu un 23. panta 7. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus, vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

38. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Eiropas Vērtspapīru komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu, ņemot vērā tās 8. panta noteikumus.

VIII SADAĻA PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

39. pants

Pārejas noteikumi

1. Administrators, kas izstrādā etalonu [šīs regulas spēkā stāšanās dienā] iesniedz pieteikumu atļaujas saņemšanai saskaņā ar 23. pantu [24 mēnešu laikā pēc dienas, kad ir sāкта regulas piemērošana].
2. Administrators, kas ir iesniedzis pieteikumu atļaujas saņemšanai saskaņā ar 1. punktu, var turpināt sagatavot esošo etalonu līdz laikam, kad šāda atļauja tiek noraidīta.

3. Ja esošais etalons neatbilst šīs regulas prasībām, bet, veicot izmaiņas šādā etalonā, lai izpildītu šīs regulas prasības, rastos *force majeure* apstākļi, tiktu traucēti vai citādi pārkāpti jebkura finanšu līguma vai finanšu instrumenta, kuros ir atsauce uz konkrēto etalonu, noteikumi, piemēro šā panta 4. punktu.
4. Atļauju lietot etalonu sniedz tās dalībvalsts attiecīgā kompetentā iestāde, kurā atrodas administrators, līdz laikam, kamēr etalons ir atsauce finanšu instrumentos un finanšu līgumos, kuru vērtība nepārsniedz 5 % no finanšu instrumentu un finanšu līgumu vērtības, kuros bija atsauce uz šo etalonu laikā, kad šī regula stājas spēkā. Neviens finanšu instruments vai finanšu līgums neatsaucas uz šādu esošo etalonu pēc tam, kad šī regula ir stājusies spēkā.

40. pants
Pārskatīšana

Līdz 2018. gada 1. jūlijam Komisija veic pārskatu un iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par šo regulu un jo īpaši:

- a) par kritiski svarīga etalona darbību un efektivitāti un obligāto līdzdalības režīmu, kā noteikts 13. un 14. pantā, un 3. pantā noteikto kritiski svarīga etalona definīciju;
- b) par VI sadaļā minēto uzraudzības režīma efektivitāti un 34. pantā minētajām kolēģijām, kā arī konkrētu etalonu uzraudzības piemērotību, ko veic Savienības iestāde; un
- c) par 18. pantā noteikto piemērotības prasību.

41. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no [12 mēneši pēc regulas spēkā stāšanās dienas].

Regulas 13. panta 1. punktu un 34. pantu piemēro no [6 mēneši pēc regulas spēkā stāšanās dienas].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā
priekšsēdētājs

Padomes vārdā
priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

A iedaļa. Pārvaldības un kontroles prasības, ar nodrošina kurām atbilstību 5. panta 1. punktam

I Prasības attiecībā uz pārvaldību un interešu konfliktiem, ar kurām nodrošina atbilstību 5. panta 1. punkta a) apakšpunktam

1. Etalona izstrādi operatīvi un funkcionāli nodala no jebkuras administratora saimnieciskās darbības, kas var radīt faktisku vai potenciālu interešu konfliktu. Ja šādus konfliktus nevar pārvaldīt, etalona operators pārtrauc visas darbības vai attiecības, kas rada šādus konfliktus, vai pārtrauc etalona sagatavošanu.
2. Administrators publicē informāciju par visiem esošajiem vai potenciālajiem interešu konfliktiem, tostarp tiem, kas rodas administratora līdzdalības vai tā veiktās kontroles rezultātā, vai par tiem paziņo etalona datu sniedzējiem un lietotājiem, un attiecīgajai kompetentajai iestādei.
3. Administrators nosaka atbilstīgu politiku un procedūras interešu konfliktu noteikšanai, paziņošanai, pārvaldībai vai mazināšanai un novēršanai, lai aizsargātu etalona noteikšanas integritāti un neatkarību. Tās ir regulāri jāpārskata un jāatjaunina. Politikai un procedūrām būtu jāņem vērā un jāatbilst interešu konflikta līmenim, rīcības brīvības pakāpei, ko izmanto etalonu izstrādes procesā, un etalonu radītajiem riskiem, un tās nodrošina:
 - (a) administratora sagatavotās vai sniegtās informācijas konfidencialitāti, ievērojot šajā regulā noteiktās informācijas atklāšanas un pārredzamības saistības; un
 - (b) īpaši tādu konfliktu novēršanu, ko radījusi administratora līdzdalība vai veiktā kontrole, vai citas intereses tā grupā, vai citas personas, kas var ietekmēt vai kontrolēt administratoru attiecībā uz etalona noteikšanu.
4. Administrators nodrošina, ka darbiniekiem un visām pārējām fiziskajām personām, kuras tam sniedz pakalpojumus vai ir tā kontrolē, un kuras ir tieši iesaistītas etalona izstrādē:
 - a) ir atbilstošas prasmes, zināšanas un pieredze piešķirto uzdevumu veikšanai, un tām piemēro efektīvu pārvaldību un uzraudzību;
 - b) tās nav pakļautas nepamatotai ietekmei vai interešu konfliktiem un šādu personu atalgojuma un veikuma novērtējums nerada interešu konfliktus vai kā citādi neapdraud etalona procesa integritāti;
 - c) to intereses un uzņēmējdarbības sakari neapdraud administratora funkcijas;
 - d) aizliedz piedalīties etalona noteikšanā, iesaistoties pirkšanas piedāvājumos, pārdošanas piedāvājumos un darījumos personiski vai tirgus dalībnieku vārdā; un
 - e) piemēro efektīvas procedūras, lai kontrolētu informācijas apmaiņu ar citiem darbiniekiem, visām pārējām personām, kas ir iesaistītas darbībās, kuras var radīt interešu konfliktu risku vai ja attiecīgā informācija var ietekmēt etalonu.

5. Administrators izveido īpašas iekšējās kontroles procedūras, lai nodrošinātu darbinieka vai personas, kas nosaka etalonu, integritāti un uzticamību, tostarp to, ka vismaz vadība iekšēji apstiprina etalonu pirms tā izplatīšanas.
6. Šīs iedaļas 7. un 8. punktu piemēro, ja ievades datus sniedz darījumu nodaļa (*front office*), kas ir jebkurš departaments, struktūrvienība, grupa vai datu iesniedzēju personāls vai jebkurš ar to saistītais uzņēmums, kas veic cenu noteikšanu, tirdzniecību, pārdošanu, mārketingu, reklāmu, finanšu pakalpojumu mārketingu, strukturēšanu vai brokera darījumus.
7. Ja administratori ievades datus saņem no darījumu nodaļas darbiniekiem, administrators iegūst datus no citiem avotiem, kas var apstiprināt šādus ievades datus.
8. Administrators nepieņem ievades datus no darījumu nodaļas, ja netiek veiktas pienācīgas iekšējās pārraudzības un pārbaudes procedūras attiecībā uz darījumu nodaļas sniegtajiem datiem, kas atbilst šādām prasībām:
 - a) tiek veikta ievades datu validācija, pirms tie tiek izmantoti etalona noteikšanā, tostarp vecākās amatpersonas veic vairākkārtējas pārskatīšanas procedūras, lai pārbaudītu ievades datus, un vadība attiecībā uz ievades datu iesniegšanu veic iekšējas apstiprināšanas procedūras;
 - b) darbinieki darījumu nodaļā ir fiziski nodalīti no hierarhiski augstākām amatpersonām;
 - c) ir pilnībā ņemti vērā konfliktu pārvaldības pasākumi, lai noteiktu, atklātu, pārvaldītu, mazinātu un novērstu esošos vai iespējamus stimulus manipulēt vai citādi ietekmēt sniegtos datus, tostarp, izmantojot atlīdzības politiku un interešu konfliktus starp ievades datu darbībām un jebkurām citām datu sniedzēja vai ar to saistīta uzņēmuma, vai to attiecīgo klientu vai patērētāju saimnieciskajām darbībām.

II Pārraudzības prasības, ar kurām nodrošina atbilstību 5. panta 1. punkta b) apakšpunktam

9. Administrators izveido un uztur pastāvīgu un efektīvu pārraudzības funkciju, kas darbojas neatkarīgi un kas izpilda dažus vai visus no šādiem pienākumiem, kurus pielāgo atkarībā no attiecīgā etalona sarežģītības, lietošanas un neaizsargātības:
 - a) pārskata etalona definīcijas un metodiku;
 - b) pārrauga visas izmaiņas etalona metodikā un pilnvaro administratoru apspriesties par šādām izmaiņām;
 - c) pārrauga administratora kontroles sistēmu un rīcības kodeksu, kā arī etalona pārvaldību un darbību;
 - d) pārrauga un apstiprina procedūras etalona izstrādes pārtraukšanai, tostarp visas konsultācijas par tā darbības izbeigšanu;
 - e) pārrauga visas trešās puses, kas ir iesaistītas etalona izstrādē, tostarp aprēķināšanas un informācijas izplatīšanas aģentus;
 - f) novērtē iekšējās un ārējās revīzijas vai pārskatīšanu un uzrauga noteikto darbību īstenošanu;

- g) uzrauga ievades datus un datu sniedzējus, un administratora darbības, apšaubot vai validējot sniegtos ievades datus;
- h) veic efektīvus pasākumus attiecībā uz visiem rīcības kodeksa pārkāpumiem; un
- i) ziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm par visiem datu sniedzēju vai administratoru izdarītajiem konstatētajiem pārkāpumiem, par kuriem uzzina pārraudzību veicošā struktūra, un par nepareiziem vai aizdomīgiem ievades datiem.

10. Pārraudzības funkciju veic kāda no turpmāk minētajām struktūrām:

- a) ja administrators pieder datu sniedzējiem vai lietotājiem vai tie to kontrolē, atsevišķa valde vai komiteja, kuras sastāvs nodrošina tās neatkarību un interešu konfliktu neesamību. Ja administrators pieder datu sniedzējiem vai tie to kontrolē, komitejas locekļu vairākumam nevajadzētu būt datu sniedzējiem. Ja administrators pieder lietotājiem vai tie to kontrolē, komitejas locekļu vairākumam nevajadzētu būt datu sniedzējiem;
- b) ja administrators nepieder tā datu sniedzējiem vai lietotājiem un tie to nekontrolē, iekšēja valde vai komiteja. Iekšējās valdes vai komitejas locekļi nav iesaistīti neviena etalona izstrādē, kurus viņi pārrauga;
- c) ja administrators spēj pierādīt, ka, ņemot vērā tā attiecīgā etalona sniegšanas raksturu, mērogu un sarežģītību un etalona radītu risku un ietekmi, a) un b) apakšpunktos minētās prasības nav samērīgas, fiziska persona drīkst nodrošināt pārraudzības darbinieka funkciju. Pārraudzības darbiniekam nedrīkst iesaistīties neviena etalona izstrādē, kuru tas uzrauga.

11. Pārraudzības struktūra var pārraudzīt vairāk nekā vienu etalonu, ko nodrošinājis administrators, ja tas citādi atbilst šīs iedaļas pārējām prasībām.

III Kontroles prasības, ar kurām nodrošina atbilstību 5. panta 1. punkta c) apakšpunktam

12. Administrators nodrošina pienācīgu kontroles sistēmu etalona izstrādei. Kontroles sistēmai vajadzētu būt proporcionālai konstatēto konfliktu līmenim, rīcības brīvības apmēram etalona procesā un etalona ievades datu raksturam, un jāietver:

- a) darbības riska pārvaldība;
- b) pienācīgi un efektīvi uzņēmējdarbības un ārkārtas situāciju plāni.

13. Ja ievades dati nav darījumu dati, administrators:

- a) ievieš pasākumus, lai nodrošinātu, ka datu sniedzēji ievēro rīcības kodeksu un piemērojamos ievades datu standartus;
- b) ievieš pasākumus, lai uzraudzītu ievades datus, tostarp ievades datu uzraudzību pirms etalona publicēšanas un ievades datu validēšanu pēc publicēšanas, lai konstatētu kļūdas un novirzes.

14. Vajadzības gadījumā kontroles sistēmu dokumentē, pārskata un atjaunina un pēc pieprasījuma dara pieejamu lietotājiem un attiecīgajai kompetentajai iestādei.

IV Pārskatāmības prasības, ar kurām nodrošina atbilstību 5. panta 1. punkta d) apakšpunktam

15. Administrators iecel iekšēju kontroles struktūru, tai piešķirot nepieciešamās spējas pārskatīt un ziņot par to, vai administrators piemēro etalona izstrādes metodiku un šo regulu.
16. Attiecībā uz kritiski svarīgiem etaloniem administrators iecel neatkarīgu ārēju revidentu, lai pārskatītu un ziņotu par to, vai administrators ievēro etalona metodiku un šo regulu, ja administratora etalona darbību apjoms un sarežģītība rada būtisku risku finanšu stabilitātei.
17. Pēc attiecīgās kompetentās iestādes vai jebkura etalona lietotāja lūguma administrators sniedz vai publicē detalizētu informāciju par 15. punktā minēto pārskatīšanu vai par 16. punktā minētajām revīzijām.
18. Administrators glabā šādu informāciju:
 - a) visus ievades datus;
 - b) informāciju par to, kā šādi ievades dati izmantoti, lai noteiktu etalonu un izmantoto metodiku;
 - c) informāciju par administratora spriedumiem vai rīcības brīvības izmantošanu etalonu noteikšanā, tostarp pilnīgu pamatojumu spriedumam vai rīcības brīvībai, informāciju par neievērotajiem ievades datiem, īpaši, ja tie atbilda etalona metodikas prasībām, un pamatojumu šādi neievērošanai;
 - d) informāciju par nosūtītajiem un fiziskām personām, kuras nodarbina administratori etalonu noteikšanai;
 - e) visus dokumentus, kas attiecas uz sūdzībām, tostarp tām, kuras iesniedzis prasītājs, kā arī administratora glabātos datus; un
 - f) telefonsarunu vai elektronisko sakaru ierakstus starp jebkuru personu, ko nodarbinājis administrators, un attiecīgā etalona datu sniedzējiem.
19. Administrators glabā 1. punktā izklāstīto informāciju vismaz piecus gadus tādā formātā, kas ļauj atkārtot un pilnībā izprast etalona aprēķinus un ļauj veikt ievades datu, aprēķinu, spriedumu izdarīšanas un rīcībās brīvības izmantošanas revīziju vai novērtēšanu. Saskaņā ar 18. punkta f) apakšpunktu ierakstītos telefonsarunu vai elektroniskās saziņas ierakstus pēc pieprasījuma izsniedz sarunā vai saziņā iesaistītajām personām un glabā trīs gadus.
20. Administrators nosaka un publicē procedūras sūdzību paziņošanai, pārvaldībai un savlaicīgai izskatīšanai attiecībā uz etalonu, kuras veic persona vai personas, kas ir neatkarīgas no visām personām, kuras ir saistītas ar sūdzību.

B iedaļa. Prasības attiecībā uz ārpakalpojumiem, ar kurām nodrošina atbilstību 6. pantam

1. Izmantojot ārpakalpojumus, administrators nodrošina, ka ir ievēroti šādi nosacījumi:
 - a) pakalpojumu sniedzējam ir spējas, kompetence un visas atļaujas, kas prasītas tiesību aktos, lai droši un profesionāli veiktu ārpakalpojuma funkcijas, pakalpojumus vai darbības;
 - b) administrators veic atbilstošus pasākumus, ja atklājas, ka pakalpojumu sniedzējs nevar veikt funkcijas efektīvi un saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem un regulatīvajām prasībām;

- c) administrators uztur nepieciešamo kompetenci, lai efektīvi uzraudzītu ārpakalpojumā uzticētās funkcijas un pārvaldītu ar ārpakalpojumiem saistītos riskus;
- d) pakalpojuma sniedzējs informē administratoru par jebkurām izmaiņām, kas var būtiski ietekmēt tā spēju efektīvi izpildīt ārpakalpojumam uzticēto funkciju atbilstīgi piemērojamiem tiesību aktiem un regulatīvajām prasībām;
- e) pakalpojumu sniedzējs sadarbojas ar attiecīgo kompetento iestādi saistībā ar ārpakalpojumu darbībām, un administratoram un attiecīgajai kompetentajai iestādei ir faktiskā piekļuve datiem, kas ir saistīti ar ārpakalpojumu darbībām, kā arī attiecīgā pakalpojumu sniedzēja uzņēmējdarbības telpām, un attiecīgā kompetentā iestāde spēj izmantot šīs piekļuves tiesības;
- f) vajadzības gadījumā administrators spēj pasākumus izbeigt.

D iedaļa. Prasības attiecībā uz datiem un metodiku, ar kurām nodrošina atbilstību 7. panta 1. punktam

I Prasības attiecībā uz pietiekamiem un precīziem datiem un reprezentatīvu datu sniedzēju, ar kurām nodrošina atbilstību 7. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktam

1. Administrators nodrošina, ka kontroles attiecībā uz ievades datiem ietver:
 - a) kritērijus, kuri definē, kas var iesniegt ievades datus administratoram, un datu sniedzēju atlases procesu;
 - b) procesu datu sniedzēja ievades datu novērtēšanai un datu sniedzēja atturēšanai no turpmākas ievades datu sniegšanas vai, ja nepieciešams, citu sankciju piemērošana datu sniedzējam par neizpildi; un
 - c) procesu ievades datu validēšanai, tostarp salīdzinājumā ar citiem rādītājiem vai datiem, lai nodrošinātu to integritāti un precizitāti.

II Stabīlas un uzticamas metodikas prasības, ar kurām nodrošina atbilstību 7. panta 1. punkta d) apakšpunktam

2. Izstrādājot etalonu metodiku, etalona administrators:
 - a) ņem vērā faktorus, tostarp tirgus apjomu un parasto likviditāti, tirgošanās pārredzamību un tirgus dalībnieku statusu, tirgus koncentrāciju, tirgus dinamiku un to, cik atbilstīgi paraugs reprezentē ekonomisko realitāti, ko ir paredzēts izmērīt ar etalonu;
 - b) nosaka, kas veido aktīvu tirgu attiecīgajam etalonam; un
 - c) nosaka prioritāti, ko piešķir atšķirīgajiem ievades datu veidiem.
3. Administrators izmanto etalona metodikas, kuras:
 - a) ir stabīlas, nepārtrauktas un spēj validēt, tostarp veikt atpakaļejošas pārbaudes; un
 - b) ir izturīgas un nodrošina, ka etalonus var aprēķināt visplašākajā iespējamā apstākļu spektrā.
4. Administrators ir ieviesis nepārprotamas publicētas sistēmas, kas nosaka apstākļus, kādos ievades datu kvalitāte vai kvantitāte neatbilst standartiem, kas nepieciešami

metodikai, lai precīzi un uzticami noteiktu etalonu, un kas apraksta, kā šādos apstākļos vajadzības gadījumā etalons tiks aprēķināts.

III Pārredzamības prasības, ar kurām nodrošina atbilstību 7. panta 1. punkta e) apakšpunktam

5. Administrators precizē, kā apspriedīsies par metodikas izmaiņām. Administrators publicē procedūras un iemeslu jebkādām ierosinātajām būtiskajām izmaiņām savā metodikā, tostarp definīciju par to, kas veido būtiskas izmaiņas un kad tas par tām informēs lietotājus. Minētās procedūras:
 - (a) nodrošina iepriekšēju paziņojumu noteiktā termiņā, kas sniedz iespēju analizēt un izteikt piezīmes par šādu ierosināto izmaiņu ietekmi, kā arī
 - (b) nodrošina piezīmes un administratora atbildi uz šādām piezīmēm, kuras dara pieejamas pēc katras apspriešanās, izņemot, ja ir pieprasīta konfidencialitāte.

D iedaļa. Rīcības kodeksa prasības, ar kurām nodrošina atbilstību 9. pantam

1. Saskaņā ar 9. pantu izstrādātais rīcības kodekss ietver vismaz šādus elementus:
 - a) prasības, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu, ka ievades datus sniedz saskaņā ar 7. un 8. pantu; informāciju par to, kas var sniegt ievades datus administratoram, un procedūras, lai novērtētu datu sniedzēja un pārējo nosūtītāju identitāti un visu nosūtītāju atļaujas;
 - b) politiku, lai nodrošinātu, ka datu sniedzēji sniedz visus attiecīgos ievades datus; un
 - c) sistēmas un kontroles, kuras datu sniedzējam ir pieprasīts izveidot, tostarp:
 - procedūras ievades datu iesniegšanai, tostarp prasības datu sniedzējam precizēt, vai ievades dati ir darījumu dati un vai ievades dati atbilst administratora prasībām,
 - politiku par rīcības brīvības izmantošanu, sniedzot ievades datus,
 - jebkuru prasību validēt ievades datus, pirms tie ir sniegti administratoram,
 - informācijas glabāšanas politiku,
 - prasības ziņot par aizdomīgiem ievades datiem,
 - konfliktu pārvaldības prasības.
2. Administrators nodrošina, ka rīcības kodekss atbilst šai regulai.

E iedaļa. Datu sniedzēju pārvaldības un kontroles prasības, kuras piemēro uzraudzītajiem datu sniedzējiem, lai nodrošinātu atbilstību 11. pantam

1. Uzraudzītam datu sniedzējam ir efektīvas sistēmas un kontroles, lai nodrošinātu visu administratoram sniegtu ievades datu integritāti un uzticamību, tostarp:
 - a) kontroles par to, kas var nosūtīt ievades datus administratoram, un attiecīgā gadījumā, apstiprināšanas process, ko veic fiziska persona, kas ir par nosūtītāju augstāka amatpersona;
 - b) atbilstošas mācības nosūtītājiem, kas aptver vismaz šo regulu un [regulu par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu];

- c) konfliktu pārvaldības pasākumi, tostarp, vajadzības gadījumā, darbinieku fiziska nodalīšana un apsvērumi par to, kā novērst tādus stimulus manipulēt ar etaloniem, kurus radījusi atlīdzības politika;
 - d) informācijas par saziņu, kas veikta saistītībā ar ievades datu sniegšanu, glabāšana pienācīgu laikposmu.
2. Ja ievades dati nav darījumu dati, uzraudzītie datu sniedzēji papildus 1. punktā minētajām sistēmām un kontrolēm nosaka politiku, kas reglamentē spriedumu vai rīcības brīvības izmantošanu, un saglabā informāciju par iemesliem, kādēļ tika izmantoti šādi spriedumi vai rīcības brīvība, attiecīgā gadījumā ņemot vērā etalona raksturu un ievades datus.

F iedaļa. Prasības attiecībā uz etalona paziņojumu, ar kurām nodrošina atbilstību 15. pantam

Paziņojumā par etalonu ietver vismaz:

- a) visu galveno terminu definīcijas attiecībā uz etalonu;
- b) iemeslu metodikas pieņemšanai un procedūras metodikas pārskatīšanai un apstiprināšanai;
- c) kritērijus un procedūras, kuras izmantotas, lai noteiktu etalonu, tostarp ievades datu aprakstu, prioritāti, kas dota atšķirīgajiem ievades datu veidiem, informāciju par jebkuru modeļu vai ekstrapolācijas metožu izmantošanu un jebkuru procedūru etalona indeksa sastāvdaļu līdzsvarošanai;
- d) kontroles un noteikumus, kas reglamentē to, ka administrators vai jebkurš datu sniedzējs izmanto rīcības brīvību vai izdara spriedumu, lai nodrošinātu konsekvenci šādu tiesību izmantošanā;
- e) procedūras, kuras reglamentē etalona noteikšanu spriedzes periodos vai laikā, kad darījumu datu avoti var būt nepietiekami, neprecīzi vai neuzticami, un etalona iespējamus ierobežojumus šādos periodos; un
- f) procedūras kļūdu novēršanai ievades datos vai etalona noteikšanai, tostarp, ja tiks pieprasīta etalona atkārtota noteikšana.

II PIELIKUMS

Procentu likmju etaloni

1. Šo pielikumu piemēro starpbanku procentu likmju etaloniem.
2. Turpmāk minētās prasības piemēro, papildinot vai aizstājot I pielikumā izklāstītās prasības.

Pietiekami un precīzi dati

3. 4. un 5. punktu piemēro starpbanku procentu likmju etaloniem, ja ievades dati ir aplēses vai cenu piedāvājumi.
4. Darījumu dati 7. panta 1. punkta a) apakšpunktā ir:
 - a) datu sniedzēja darījumi, kas atbilst rīcības kodeksā ietvertajām prasībām par ievades datiem:
 - nenodrošinātā starpbanku noguldījumu tirgū,
 - citos nenodrošinātos noguldījumu tirgos, tostarp noguldījumu sertifikātu un komerciālo vērtspapīru tirgos, un
 - citos saistītos uz nakti izsniegto kredītu indeksu mijmaiņas darījumu, valūtas maiņas nākotnes darījumu, procentu likmju nākotnes un iespēju līgumu tirgos un centrālās bankas operācijās;
 - b) datu sniedzēja novērojumi par trešās puses darījumiem 2. punkta a) apakšpunktā aprakstītajos darījumos.
5. Ja nav iesniegti pietiekami 1. punktā minētie dati saskaņā ar 7. panta 1. punkta a) apakšpunktu, ievades datu noteikšanai var izmantot trešo pušu piedāvātās cenas datu sniedzējiem tajos pašos tirgos un ekspertu spriedumu. Ievades datus var arī pielāgot, lai nodrošinātu, ka ievades dati reprezentē starpbanku noguldījumu tirgu un tam atbilst. Jo īpaši, 1. punktā minētos ievades datus var koriģēt, piemērojot šādus kritērijus:
 - a) darījumu laikposmu no brīža, kad ievades dati ir nodrošināti, un visu tirgus notikumu ietekmi starp darījumu brīdi un brīdi, kad sniegti ievades dati;
 - b) interpolāciju vai ekstrapolāciju no darījumu datiem; un
 - c) veiktās korekcijas, lai atspoguļotu izmaiņas datu sniedzēju un citu tirgus dalībnieku kredībspējā.

Ievades datu pārredzamība

6. Ja ievades dati ir aplēses, administrators publicē ievades datus trīs mēnešus pēc to sniegšanas, pretējā gadījumā ievades datus publicē saskaņā ar 16. pantu.

Pārraudzības funkcija

7. Nepiemēro I pielikuma A iedaļas 7., 8. un 9. punktu.
8. Administratori ir izveidojuši neatkarīgu pārraudzības komiteju. Datu sniedzēji pārraudzības komitejā veido locekļu mazākumu. Informāciju par dalību dara pieejamu sabiedrībai, pievienojot deklarācijas par interešu konfliktiem un par procesiem pārraudzības komitejas locekļu ievēlēšanai vai iecelšanai amatā.
9. Pārraudzības komiteja rīko vismaz vienu sanāksmi ik pēc diviem mēnešiem un nekavējoties pēc tās publicē pārredzamu protokolu.

10. Pārraudzības komitejas pienākumi ir šādi:
- a) pārskatīt etalona definīcijas un metodiku;
 - b) pārraudzīt visas izmaiņas etalona metodikā un pilnvarot administratoru apspriesties par šādām izmaiņām;
 - c) pārraudzīt administratora kontroles sistēmu un rīcības kodeksu, kā arī etalona pārvaldību un darbību;
 - d) pārraudzīt un apstiprināt procedūras etalona izstrādes pārtraukšanai, tostarp visas konsultācijas par tā darbības izbeigšanu;
 - e) pārraudzīt visas trešās puses, kas ir iesaistītas etalona sagatavošanā, piemēram, aprēķināšanas un izplatīšanas aģentus;
 - f) novērtēt iekšējās un ārējās revīzijas vai pārskatīšanu un uzraudzīt noteikto darbību īstenošanu;
 - g) uzraudzīt ievades datus un datu sniedzējus, un administratora darbības, apšaubot vai validējot sniegtos ievades datus;
 - h) ja vajadzīgs, piemērot sankcijas par rīcības kodeksa pārkāpumiem; un
 - i) ziņot attiecīgajām kompetentajām iestādēm par visiem datu sniedzēju vai administratoru izdarītajiem konstatētajiem pārkāpumiem un par nepareiziem vai aizdomīgiem ievades datiem.

Revīzijas

11. Nepiemēro I pielikuma A iedaļas 15. un 16. punktu.
12. Administratoru ārēju revīziju veic ik pēc diviem gadiem – pirmo veic sešus mēnešus pēc rīcības kodeksa ieviešanas un pēc tam ik pēc diviem gadiem. Pārraudzības komiteja var pieprasīt datu sniedzējas sabiedrības ārēju revīziju, ja tā nav apmierināta ar kādu tās rīcības aspektu.

Rīcības kodekss

13. Rīcības kodeksā sīki izklāsta ievades datu sniegšanas procesu, tostarp papildus I pielikuma D iedaļā noteiktajām prasībām:
- a) to, kā izmanto starpbanku darījumu un citu darījumu datus, citus svarīgos un saistītos tirgus, kurus var izmantot, lai izstrādātu starpbanku finansēšanas tirgus precīzu novērtējumu;
 - b) prasību glabāt precīzu informāciju par visiem darījumiem iekšējā starpbanku noguldījumu tirgū un citos saistītajos tirgos, paralēli prasībai regulāri un pēc pieprasījuma sniegt šos datus etalona administratoram un tā pārraudzības komitejai;
 - c) procedūras sniegto ievades datu validēšanai pirms publicēšanas un sniegto ievades datu apstiprināšanai pēc publicēšanas;
 - d) politiku nosūtītāju apmācības jomā, tostarp to, kas jāņem vērā, nosakot iesniegtos ievades datus, un to, kā izmantot ekspertu spriedumus, kā arī to regulatīvos pienākumus;
 - e) prasību iziet apmācību tirgotājiem, kas tirgojas ar atvasinātajiem instrumentiem, kuri atsaucas uz konkrētiem etaloniem, sīki izklāstot viņu

nozīmi etalonu noteikšanas procesā un to, ka nav pieņemams kontakts ar nosūtītājiem; un

- f) prasību par to, ka visiem datu sniedzējiem ir jāievieš ziņošanas procedūras par aizdomīgiem datiem, lai etalona administrators un pārraudzības komitejas tos pārskatītu.

Datu sniedzēju sistēmas un kontroles

- 14. Papildus I pielikuma E iedaļā izklāstītajām prasībām datu sniedzējiem piemēro šādas prasības.
- 15. Katra datu sniedzēja nosūtītājs un tā tiešie vadītāji rakstiski apliecina, ka tie ir iepazinušies ar rīcības kodeksu un to ievēros.
- 16. Datu sniedzēja sistēmas un kontroles ietver:
 - a) pienākumu izklāstu katrā sabiedrībā, arī iekšējās informēšanas sistēmas un pārskatatbildību, tostarp nosūtītāju un vadītāju atrašanās vietu un attiecīgo personu un to aizstājēju vārdus;
 - b) iekšējas procedūras sniegto ievades datu apstiprināšanai;
 - c) disciplināras procedūras attiecībā uz mēģinājumiem manipulēt vai neziņošanu par faktisku manipulāciju vai tās mēģinājumu, ko veikušas puses, kas nav saistītas ar datu sniegšanas procesu;
 - d) efektīvas interešu konflikta pārvaldības procedūras un saziņas kontroles starp datu sniedzējiem un starp datu sniedzējiem un citām trešām personām, lai novērstu jebkuru neatbilstošu ārēju ietekmi pār tiem, kas ir atbildīgi par likmju iesniegšanu. Nosūtītāji strādā vietās, kas ir fiziski nodalītas no procentu likmju atvasināto instrumentu tirgotājiem;
 - e) efektīvas procedūras, lai novērstu vai kontrolētu informācijas apmaiņu starp personām, kuras ir iesaistītas darbībās, kurās pastāv interešu konflikta risks, ja šāda informācijas apmaiņa var kaitēt sniegtajiem etalonu datiem;
 - f) noteikumus, lai novērstu slepenu vienošanos starp datu sniedzējiem un starp datu sniedzējiem un etalona administratoriem;
 - g) pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu jebkuru personu no nepiemērotas ietekmes izmantošanas pār veidu, kādā ievades datu izstrādē iesaistītās personas veic šādas darbības;
 - h) jebkuras tiešas saiknes novēršanu starp ievades datu izstrādē iesaistīto personu atlīdzību un citā darbībā iesaistīto personu atlīdzību vai tās radītiem ieņēmumiem, ja interešu konflikts var rasties saistībā ar šādām darbībām;
 - i) kontroles, lai noteiktu jebkuru reverso darījumu pēc ievades datu sniegšanas.
- 17. Datu sniedzējs glabā šādu precīzu informāciju:
 - a) visus ar sniegtajiem ievades datiem saistītos aspektus;
 - b) procesu, kas reglamentē ievades datu noteikšanu un ievades datu apstiprināšanu;
 - c) nosūtītāju vārdus un to pienākumus;
 - d) jebkuru saziņu starp nosūtītājiem un citām personām, tostarp iekšējiem un ārējiem tirgotājiem un brokeriem, attiecībā uz sniegto ievades datu noteikšanu;

- e) jebkādu nosūtītāju saziņu ar administratoru vai jebkuru aprēķināšanas aģentu;
 - f) visus jautājumus par ievades datiem un atbildes uz šādiem jautājumiem;
 - g) sensitīvus ziņojumus par procentu likmju mijmaiņas darījumu tirdzniecības portfeļiem un citiem atvasināto finanšu instrumentu tirdzniecības portfeļiem, kas ir būtiski pakļauti starpbanku procentu likmju noteikšanai attiecībā uz ievades datiem; un
 - h) visu iekšējo un ārējo revīziju konstatējumus.
18. Uzskaites datus glabā līdzeklī, kas ļauj glabāt informāciju, kurai var piekļūt turpmākām aplūkošanai ar dokumentētiem auditācijas pierakstiem.
19. Datu sniedzēja atbilstības uzdevums ir regulāri ziņot vadībai par visiem konstatējumiem, tostarp reversa darījumiem.
20. Attiecībā uz ievades datiem un procedūrām regulāri veic iekšēju revīziju.
21. Datu sniedzēja ievades datu ārēju revīziju, atbilstību rīcības kodeksam un šīs regulas noteikumiem veic ik pēc diviem gadiem – pirmo veic sešus mēnešus pēc rīcības kodeksa ieviešanas un pēc tam ik pēc diviem gadiem.

III PIELIKUMS

Preču etaloni

Šo pielikumu piemēro "preču etaloniem", kas ir etalons, kur bāzes aktīvs 3. panta 1. punkta c) apakšpunkta nolūkos ir prece Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006²⁸ 2. panta 2. punkta nozīmē.

Metodika

1. Regulas 8., 9. un 16. panta nolūkos metodikā un metodikas aprakstā, ko izklāsta paziņojumā par etalonu, ietver šādus elementus:
 - a) visus kritērijus un procedūras, kuras izmanto, lai izstrādātu etalonu, tostarp to, kā administrators izmanto ievades datus, arī darījumu konkrētu apjomu, noslēgtos un paziņotos darījumus, pirkšanas piedāvājumus, pārdošanas piedāvājumus un jebkuru citu tirgus informāciju savā novērtējumā un/vai novērtējuma periodos vai starplaikos, to, kāpēc ir izmantota īpaša atsaucēs vienība, to, kā administrators apkopo šādus ievades datus, vadlīnijas, kas reglamentē to, kā spriedumu izmanto vērtētāji, un jebkuru citu informāciju, piemēram, pieņēmumus, modeļus un/vai ekstrapolāciju no apkopotajiem datiem, kurus ņem vērā, veicot novērtējumu;
 - b) tās procedūras un praksi, kas ir izstrādāta, lai nodrošinātu konsekveni starp tās vērtētājiem sprieduma pieņemšanā;
 - c) attiecīgo nozīmi, ko piešķir katram izmantotajam kritērijam etalona aprēķināšanā, īpaši izmantoto tirgus datu veidu un kritērija veidu, kas izmantots sprieduma pieņemšanā, lai nodrošinātu etalona aprēķināšanas kvalitāti un integritāti;
 - d) kritērijus, pēc kuriem nosaka darījumu datu minimālo apjomu, kas nepieciešami konkrēta etalona aprēķināšanai. Ja šāda robežvērtība nav sniegta, paskaidro iemeslus, kāpēc minimāla robežvērtība nav noteikta, tostarp izklāstot procedūras, ja nav darījumu datu;
 - e) kritērijus, kas attiecas uz novērtējuma periodiem, ja iesniegtie dati neatbilst metodikas ieteiktajai darījumu datu robežvērtībai vai nepieciešamajiem administratora kvalitātes standartiem, tostarp jebkuras alternatīvas novērtēšanas metodes, arī teorētiskus aplēšu modeļus;
 - f) kritērijus sniegto ievades datu savlaicīgumam un veidam, kādā tos sniedz—elektroniski, pa tālruni vai citādi;
 - g) kritērijus un procedūras, kuras piemēro novērtēšanas periodiem, ja viens vai vairāki datu sniedzēji iesniedz tirgus datus, kas veido būtisku attiecīgā etalona kopējo ievades datu daļu. Administrators arī definē savus kritērijus un procedūras par to, kas veido katra etalona aprēķināšanas būtisku daļu;
 - h) kritērijus, saskaņā ar kuriem darījumu datus var izslēgt no etalonu aprēķināšanas.
2. Administrators publicē:

²⁸

OV L 241, 2.9.2006., 1. lpp.

- a) pamatojumu īpašas metodikas pieņemšanai, tostarp visus cenu korekcijas paņēmienus un pamatojumu tam, kāpēc laikposms vai starplaiks, kurā ievades dati ir pieņemti, ir uzticams fiziskā tirgus vērtību rādītājs;
- b) procedūru iekšējai revīzijai un konkrētās metodikas apstiprināšanai, arī šādas revīzijas biežumu; un
- c) procedūru konkrētās metodikas ārējai revīzijai, tostarp procedūras, lai panāktu, ka metodiku pieņem tirgū, apspriežoties ar lietotājiem par būtiskām izmaiņām to etalonu aprēķināšanas procesā.

Izmaiņas metodikā

3. Saskaņā ar 7. panta 1. punkta e) apakšpunktu administrators pieņem un dara lietotājiem zināmas sīki izklāstītas procedūras un iemeslu jebkurām ierosinātajām būtiskajām izmaiņām savā metodikā. Šīs procedūras atbildīs vispārējam mērķim, ka administratoram ir jānodrošina sava etalona aprēķināšanas integritātes turpināmība un jāīsteno izmaiņas konkrēta tirgus kārtībai, uz kuru attiecas šādas izmaiņas. Šādas procedūras nodrošina:
 - a) iepriekšēju paziņojumu konkrētā termiņā, kas dod lietotājiem pietiekamu iespēju analizēt un izteikt piezīmes par šādu ierosināto izmaiņu ietekmi, ņemot vērā administratora veikto vispārējo apstākļu aprēķinu;
 - b) lietotāju piezīmes un administratora atbildi uz šādām piezīmēm, kuras jā dara pieejamas visiem tirgus lietotājiem pēc katras konkrētās apspriešanās, izņemot, ja komentētājs ir pieprasījis konfidencialitāti.
4. Administrators regulāri pārskata savas metodikas, lai nodrošinātu, ka tās uzticami atspoguļo fizisko tirgu, kas tiek novērtēts, un ietver procesu, lai ņemtu vērā attiecīgo lietotāju viedokļus.

Etalonu aprēķināšanas kvalitāte un integritāte

5. Saskaņā ar 8. un 9. pantu administrators:
 - a) sīki norāda kritērijus, kas definē fizisko precī, kurai piemēro īpašu metodiku;
 - b) piešķir prioritāti ievades datiem šādā kārtībā, ja tas atbilst administratoru metodikām:
 - 1) noslēgtie un paziņotie darījumi,
 - 2) pirkšanas piedāvājumi un pārdošanas piedāvājumi,
 - 3) cita informācija,
 ja noslēgtiem un paziņotiem darījumiem nepiešķir prioritāti, šādas rīcības iemeslus paskaidro, kā noteikts 6. punkta b) apakšpunktā;
 - c) izmanto īpašus pasākumus, kuri paredzēti, lai izmantotu iesniegtos tirgus datus, kas ņemti vērā etalonu aprēķinā, kuri ir uzticami, kas nozīmē, ka puses, kas iesniegušas tirgus datus, ir veikušas vai ir gatavas veikt darījumus, kuri rada šādus tirgus datus, un noslēgtie darījumi tika veikti neatkarīgi viens no otra, un īpašu uzmanību velta darījumiem saistītu uzņēmumu starpā;
 - d) izveido un izmanto procedūras, lai noteiktu nepareizus vai aizdomīgus darījumu datus un glabātu informāciju par lēmumiem, lai izslēgtu darījumu datus no administratora etalonu aprēķināšanas procesa,

- e) ierosina datu sniedzējiem iesniegt visus viņu tirgus datus, kas atbilst administratora noteiktiem kritērijiem šādam aprēķinam. Iespēju robežās un, ja tas ir samērīgi, administratori cenšas nodrošināt, ka iesniegtie dati atspoguļo datu sniedzēju faktiskos noslēgtos darījumus; un
 - f) izmanto attiecīgu pasākumu sistēmu, lai nodrošinātu, ka datu sniedzēji atbilst administratora attiecībā uz tirgus datiem noteiktajiem kvalitātes un integritātes standartiem.
6. Administrators attiecībā uz katru aprēķinu, neskarot plānoto etalona publicēšanu, pēc iespējas lielākā mērā apraksta un publicē šādu informāciju:
- a) precīzu skaidrojumu, kas ir pietiekams, lai atvieglotu etalona abonētāja vai kompetentās iestādes spējas saprast, kā tika veikts aprēķins, tostarp vismaz novērtējamā fiziskā tirgus apjomu un likviditāti (piemēram, iesniegto darījumu skaitu un apjomu), apjoma diapazonu un vidējo apjomu un cenu diapazonu un vidējo cenu un provizoriskus procentuālus datus par katra tirgus datu veidu, kurus ņēma vērā aprēķinā; terminus, kas attiecas uz cenu noteikšanas metodi, norāda kā "uz darījumu balstīti", "uz starpību balstīti" vai "intrapolēti/ekstrapolēti";
 - b) kodolīgu skaidrojumu par to, kādā apmērā un uz kāda pamata attiecīgā gadījumā tika izdarīts spriedums, ar kuru tika izslēgti dati, kas citkārt atbilstu attiecīgo aprēķinu metodoloģijas prasībām, balstot cenas uz starpību vai intrapolāciju, ekstrapolāciju vai pārdošanas piedāvājumiem vai pirkšanas piedāvājumiem piešķirot lielāku svērumu nekā noslēgtajiem darījumiem.

Ziņošanas procesa integritāte

7. Saskaņā ar 5. pantu administrators:
- a) precizē kritērijus, ar kuriem definē, kas var administratoram iesniegt tirgus datus;
 - b) ir ieviesis kvalitātes kontroles procedūras, lai novērtētu datu sniedzēja identitāti un visus datu sniedzēja darbiniekus, kas ziņo ievades datus, un šādas personas atļauju ziņot par ievades datiem datu sniedzēja vārdā;
 - c) precizē kritērijus, kurus piemēro datu sniedzēja darbiniekiem, kuriem ir atļauts nosūtīt ievades datus administratoram datu sniedzēja vārdā; iedrošina datu sniedzējus iesniegt darījumu datus no noformējuma nodaļas un cenšas apstiprināt datus no citiem avotiem, ja darījumu datus saņem tieši no tirgotāja; un
 - d) īsteno iekšējās kontroles un rakstiskas procedūras, lai konstatētu tādu saziņu starp datu sniedzējiem un vērtētājiem, kas mēģina ietekmēt aprēķināšanu jebkuras tirgojamās pozīcijas labā (datu sniedzēja, tā darbinieku vai jebkuras trešās puses labā) un cenšas likt vērtētājam pārkāpt administratora noteikumus vai vadlīnijas; vai konstatē datu sniedzējus, kas iesaistās nepareizu vai aizdomīgu darījumu datu iesniegšanā. Minētās procedūras ietver noteikumu, saskaņā ar kuru administrators var veikt izjautāšanu datu sniedzēja uzņēmuma ietvaros. Kontroles ietver tirgus rādītāju savstarpēju salīdzināšanu, lai validētu iesniegto informāciju.

Vērtētāji

8. Saskaņā ar 5. pantu administrators:

- a) pieņem un ir ieviesis skaidrus iekšējos noteikumus un vadlīnijas vērtētāju atlasei, tostarp par to minimālo mācību, pieredzes un prasmju līmeni, kā arī procesu viņu kompetenču periodiskai pārskatīšanai;
- b) saglabā nepārtrauktību un pēctecības plānošanu attiecībā uz to vērtētājiem, lai nodrošinātu, ka aprēķini tiek veikti regulāri un to veic darbinieki, kuriem ir attiecīgais pieredzes līmenis;
- c) izveido iekšējās kontroles procedūras, lai nodrošinātu aprēķinu integritāti un uzticamību. Šādas iekšējās kontroles un procedūras vismaz pieprasa pastāvīgi uzraudzīt vērtētājus, lai nodrošinātu, ka metodika ir pareizi piemērota.

Revīzijas liecības

- 9. Saskaņā ar 5. pantu administrators ir izstrādājis noteikumus un procedūras, lai vienlaikus dokumentētu attiecīgo informāciju, tostarp:
 - a) visus tirgus datus;
 - b) spriedumus, ko pieņēmuši vērtētāji, lai novērtētu katra etalona aprēķinu;
 - c) to, vai aprēķins izslēdza īpašu darījumu, kas citādi atbilda minētā aprēķina attiecīgās metodikas prasībām, un šādas rīcības iemeslu;
 - d) katra vērtētāja un visu pārējo personu identitāti, kuras iesniedza vai citādi veidoja kādu daļu no a), b) un c) apakšpunktā minētās informācijas.
- 10. Saskaņā ar 5. pantu administrators ir ieviesis noteikumus un procedūras, lai nodrošinātu, ka attiecīgās informācijas revīzijas liecības tiek glabātas vismaz piecus gadus, lai dokumentētu tā aprēķinu struktūru.

Interesu konflikti

- 11. Saskaņā ar 5. pantu administratora interešu konflikta politika un procedūras:
 - a) nodrošina, ka etalona aprēķinus neietekmē esošas vai iespējamās komerciālas vai personiskas biznesa attiecības vai intereses starp administratoru vai tā filiālēm, personālu, klientiem, jebkuru tirgus dalībnieku vai personām, kas ar tām saistītas,
 - b) nodrošina, ka administratora darbinieku personiskajām interesēm un uzņēmējdarbības sakariem neļauj apdraudēt administratora funkcijas, tostarp ārpus nodarbinātības, ceļošanas un izklaides jomas, pieņemot dāvanas un viesmīlību, ko sniedz administratora klienti vai citi tirgus dalībnieki,
 - c) attiecībā uz konstatētajiem konfliktiem nodrošina piemērotu funkciju nodalīšanu administratora struktūrā, nodalot uzraudzību, atlīdzību, sistēmu piekļuvi un informācijas plūsmas,
 - d) aizsargā administratora sagatavotās vai sniegtās informācijas konfidencialitāti, ievērojot administratoram noteiktās informācijas atklāšanas saistības,
 - e) aizliedz administratora vadītājiem, vērtētājiem un citiem nodarbinātajiem piedalīties etalona aprēķināšanā, iesaistoties pirkšanas piedāvājumos, pārdošanas piedāvājumos un darījumos personiski vai tirgus dalībnieku vārdā,
 - f) efektīvi izskata konstatētos interešu konfliktus, kuri, iespējams, pastāv starp tā etalonu izstrādi (tostarp visiem darbiniekiem, kas veic etalonu aprēķināšanu, vai kā citādi piedalās etalonu aprēķināšanas uzdevumos) un administratora citu saimniecisko darbību.

12. Administrators nodrošina, ka attiecībā uz tā pārējām saimnieciskajām darbībām ir ieviestas procedūras un mehānismi, kas izstrādāti, lai samazinātu iespējamību, ka interešu konflikti ietekmēs etalona aprēķinu integritāti.
13. Administrators nodrošina, ka tas ir nodalījis informēšanas sistēmas starp tā vadītājiem, vērtētājiem un pārējiem darbiniekiem un starp vadītājiem līdz administratora visaugstākā ranga vadītājiem un tā valdi, lai nodrošinātu, ka:
 - a) administrators apmierinoši īsteno šīs regulas prasības; un
 - b) pienākumi ir skaidri precizēti un nerada konfliktu vai konflikta iespējamību.
14. Administrators, tiklīdz tā rīcībā nonāk informācija par interešu konfliktu, kas radies no administratora līdzdalības, par to informē lietotājus.

Sūdzības

15. Saskaņā ar 5. pantu administrators ir ieviesis un publicē rakstiskas procedūras, lai saņemtu, izmeklētu un saglabātu uzskaites datus par sūdzībām, kas iesniegtas attiecībā uz administratora veikto aprēķināšanas procesu. Šādi sūdzību mehānismi nodrošina, ka:
 - a) administrators ir ieviesis mehānismu, kas sīki aprakstīts sūdzību izskatīšanas politikā, saskaņā ar kuru tā abonenti var iesniegt sūdzību par to, vai konkrēta etalona aprēķins atspoguļo tirgus vērtību, par ierosinātajām etalona aprēķināšanas izmaiņām, metodikas piemērošanu attiecībā uz konkrētiem etalona aprēķiniem un citiem redakcionāliem lēmumiem attiecībā uz etalonu aprēķināšanas procesu;
 - b) administrators nodrošina, ka tā rakstiskajā sūdzību izskatīšanas politikā ir cita starpā ietverts process un konkrēts grafiks sūdzību izskatīšanai;
 - c) formālas sūdzības, kas iesniegtas pret administratoru un tā personālu, attiecīgais administrators izmeklē laikus un taisnīgi;
 - d) izmeklēšanu veic neatkarīgi no personāla, kas var būt iesaistīts sūdzībā;
 - e) administratora mērķis ir nekavējoties pabeigt izmeklēšanu;
 - f) administrators rakstiski un pieņemamā termiņā informē sūdzības iesniedzēju un pārējās iesaistītās puses par izmeklēšanas rezultātu;
 - g) var vērsties pie neatkarīgas trešās puses, ko iecēlis administrators. Ja sūdzības iesniedzējs nav apmierināts ar to, kā attiecīgais administrators ir izskatījis sūdzību vai administratora lēmumu ne vēlāk kā sešus mēnešus no sākotnējās sūdzības iesniegšanas dienas; un
 - h) visus dokumentus, kas attiecas uz sūdzību, arī tos, kurus iesniedzis sūdzības iesniedzējs, un administratora paša uzskaites datus glabā vismaz piecus gadus.
16. Strīdus par ikdienas cenu noteikšanu, kas nav formālas sūdzības, izskata administrators, atsaucoties uz savām attiecīgajām standarta procedūrām. Ja sūdzības rezultātā tiek mainīta cena, to pēc iespējas ātrāk paziņo tirgū.

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes regula par indeksiem, kurus izmanto kā etalonus finanšu instrumentos un finanšu līgumos

Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā²⁹

Iekšējais tirgus — finanšu tirgi

Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

X Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz jaunu darbību

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību³⁰

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz esošas darbības pagarināšanu

☐ Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz darbību, kas pārveidota jaunā darbībā

Mērķi

Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Stiprināt ieguldītāju uzticēšanos; samazināt tirgus traucējumu riskus; samazināt sistēmiskos riskus

Konkrētie mērķi un attiecīgās ABM/ABB darbības

Specifiskie mērķi:

- Samazināt etalonu manipulācijas risku

- Nodrošināt, ka tiek pienācīgi izmantoti stabili un reprezentatīvi etaloni

Attiecīgās AMB/ABB darbības

Lai sasniegtu iepriekš minētos konkrētos mērķus, jāīsteno šādi darbības mērķi:

- Ierobežot stimulus un iespējas etalonu manipulācijai

- Samazināt rīcības brīvību – nodrošināt, ka etalonu pamatā ir pietiekami un reprezentatīvi dati

- Nodrošināt to, ka stabila pārvaldība un kontroles novērš risku

- Nodrošināt pārredzamību un to, ka etalonu izmantošanas pamatā ir piemērotība

- Nodrošināt efektīvu pārraudzību

Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Priekšlikuma mērķi ir:

- Reglamentēt etalonu izstrādi un ievades datu sniegšanu etalonu izstrādē

²⁹

ABM: Activity-Based Management – ABB budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

³⁰

Kā paredzēts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta attiecīgi a) un b) apakšpunktā.

- Nodrošināt, ka etalonu sagatavošanai piemēro pienācīgu pārvaldību un kontroles un ka tiek novērsti interešu konflikti
- Nodrošināt, ka etalonu metodikas un ievades dati ir stabili un uzticami
- Nodrošināt, ka etalonu sagatavošanai piemēro pienācīgas kontroles un ka tiek novērsti interešu konflikti
- Nodrošināt, ka etalonus nodrošina pārredzamā veidā
- Nodrošināt, ka ilgtspējības novērtējumu veic, ja etalonus izmanto kā atsauci finanšu līgumā ar patērētāju

Rezultātu un ietekmes rādītāji

1. Samazināt etalonu manipulācijas risku
 - Regulas par ļaunprātīgu tirgus izmantošanu pārkāpumu skaits attiecībā uz etaloniem
 - Piemēroto sankciju un sodu skaits
 - Uz vietas veikto pārbažu skaits
 - Uzraudzības pasākumu skaits
2. Nodrošināt, ka tiek pienācīgi izmantoti stabili un reprezentatīvi etaloni
 - Regulas pārkāpumu skaits
 - Piemēroto sankciju un sodu skaits
 - Uz vietas veikto pārbažu skaits
 - Uzraudzības pasākumu skaits
 - Civilprasību skaits, kuras iesnieguši etalona lietotāji, attiecībā uz administratoriem un datu sniedzējiem par šajā regulā noteikto saistību neizpildi
 - No etalona lietotājiem Komisijā saņemto sūdzību skaits

Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Piemērojot regulu dalībvalstīs, tiks panākti šādi rezultāti:

- tiks samazināts etalonu manipulācijas risks,
- tiks nodrošināts, ka tiek izmantoti stabili un reprezentatīvi etaloni.

ES iesaistes pievienotā vērtība

Attiecībā uz etalonu izmantošanu un nodrošināšanu tiem ir pārrobežu raksturs. Nepastāvot ES tiesiskajam regulējumam, atsevišķa valstu darbība būtu neefektīva, jo dalībvalstīm nav noteikts pienākums vai stimuls savstarpēji sadarboties, un šādas sadarbības trūkums rada regulējuma arbitrāžas iespēju. ES iesaiste nodrošina konsekventu un koordinētu atbildi, kas samazina nepilnības, kuras rastas, izmantojot atšķirīgās pieejas un iespējas regulatīvajai arbitrāžai, kas pastāvētu pretējā gadījumā.

Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Etaloni ir līdzīgi kredītreitingiem, jo tie abi ir atsaucē rādītāji ieguldījumiem vai finanšu līgumiem. Abos gadījumos finanšu krīze ir parādījusi, kā šaubas par etalonu integritāti un precizitāti var apdraudēt tirgus un kaitēt gan reālajai ekonomikai, gan ieguldītājiem. Šā

priekšlikuma pamatā ir regulatīvā pieredze attiecībā uz kredītreitingu aģentūru regulējumu, īpaši attiecībā uz visefektīvākajām un lietderīgākajām regulatīvajām un uzraudzības struktūrām un pārvaldības prasībām.

Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

Šim priekšlikumam ir būtiska sinerģija ar priekšlikumu regulai par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (*MAR*) 2. panta 3. punkta d) apakšpunktā un 8. panta 1. punkta d) apakšpunktā un kriminālsankcijām direktīvā par tirgus ļaunprātīgu izmantošanu (*CSMAD*), kurās precizēts, ka jebkāda manipulācija ar etaloniem ir skaidri un nepārprotami nelikumīga un tai piemēro administratīvas sankcijas vai kriminālsankcijas. Regulā par enerģijas vairumtirgus integritāti un pārredzamību (*REMIT*) arī noteikts, ka manipulācija ar etaloniem, kurus izmanto vairumtirdzniecības energoproduktiem, ir nelikumīga. Līdz ar to šos instrumentus piemēro personu rīcībai attiecībā uz manipulāciju ar etaloniem, turpretim šajā priekšlikumā uzmanība pievērsta nepilnībām attiecībā uz etalonu izstrādi, kuras atvieglo manipulāciju ar etaloniem.

Direktīva par finanšu instrumentu tirgiem un šīs direktīvas īstenošanas regula, Prospektu direktīva un īstenošanas regula, kā arī direktīva par pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem reglamentē etalonu izmantošanu un pārredzamību un līdz ar to papildina šī priekšlikuma darbības.

Ilgums un finansiālā ietekme

☐ **Ierobežota ilguma** priekšlikums/iniciatīva

Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.

Finansiālā ietekme: GGGG.– GGGG.

☒ **Beztermiņa** priekšlikums/iniciatīva

Paredzētie pārvaldības veidi³¹

☒ Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

☒ **Centralizēta netieša pārvaldība**, izpildes uzdevumus deleģējot:
izpildaģentūrām

☒ Kopienų izveidotām struktūrām³²

valstu publiskā sektora struktūrām vai struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus

personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē

☐ **Dalīta pārvaldība** kopā ar dalībvalstīm

☐ **Decentralizēta pārvaldība** kopā ar trešām valstīm

☐ **Pārvaldība** kopā ar starptautiskām organizācijām (*precizēt*)

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".

Piezīmes

Centralizēta tieša pārvaldība (MARKT ĢD) un centralizēta netieša pārvaldība, īstenošanas uzdevumus deleģējot EK izveidotai struktūrai (EVTI)

³¹ Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucies uz Finanšu regulu skatīt BudgWeb tīmekļa vietnē:
http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³² Kā minēts Finanšu regulas 185. pantā.

PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi, 81. pantā paredzēts novērtēt pieredzi, kas uzkrāta iestādes darbības rezultātā, ik pēc trim gadiem pēc tās darbības sākšanas. Saskaņā ar minētās regulas 35. pantu, ziņojumu par šīs regulas piemērošanu sniedz līdz 2019. gada 1. janvārim.

Pārvaldības un kontroles sistēma

Apzinātie riski

Izstrādātajam priekšlikumam par reformām ES finanšu uzraudzības sistēmā ir veikts ietekmes novērtējums, ko pievieno priekšlikumam regulām, ar kurām izveido Eiropas Banku iestādi, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestādi un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (EVTI).

Šajā priekšlikumā EVTI paredzēti papildu resursi, kas nepieciešami, lai EVTI varētu izmantot savu kompetenci, īpaši savu pienākumu izpildē, lai:

- piedalītos kritiski svarīgu etalonu uzraudzītāju kolēģijās un izveidotu starpniecības mehānismu, tostarp saistošā starpniecība par šajā regulā norādītiem svarīgiem tematiem, lai palīdzētu kompetentajām iestādēm panākt vienošanos, ja rodas domstarpības attiecībā uz šo regulu;
- koordinētu sadarbības pasākumu izstrādi ar trešām valstīm un informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm, kas saņemta no trešām valstīm;
- izstrādātu vadlīnijas, lai veicinātu sankciju režīmu konvergenci un konsekvenci dažādās nozarēs attiecībā uz šīs regulas pārkāpumiem;
- uzturētu administratoru sarakstu, kas ir reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un trešo valstu sabiedrības, kas nodrošina etalonus Savienībā;
- saņemtu paziņojumus par etalona izmantošanu finanšu instrumentā vai finanšu līgumā Savienības teritorijā, uzturot reģistru un nodrošinot, ka administratori ir informēti par šādu izmantošanu.

Bez nepieciešamajiem resursiem nevar nodrošināt iestādes funkcijas savlaicīgu un efektīvu izpildi.

Paredzētās kontroles metodes

EVTI regulā izveidotās pārvaldības un kontroles sistēmas arī piemēros attiecībā uz EVTI lomu saskaņā ar šo priekšlikumu.

Komisija pieņems lēmumu par EVTI darbības rezultātu novērtēšanas rādītāju galīgo kopumu tad, kad tiks veikta pirmā pieprasītā novērtēšana. Veicot galīgo novērtēšanu, kvantitatīvie rādītāji būs tikpat būtiski kā konsultācijās apkopotie kvalitatīvie rādītāji. Novērtēšanu veic atkārtoti ik pēc trim gadiem.

Pārbaužu izmaksas un ieguvumi un gaidāmais neatbilstību īpatsvars

Izmaksas ir aplēstas 3. iedaļā. Galvenās priekšrocības ir šādas.

- Samazināt manipulācijas risku un līdz ar to vairot tirgus stabilitāti un atjaunot uzticēšanos finanšu tirgos.

- Vairojot etalonu uzticamību un līdz ar to uzlabot finanšu tirgu taisnīgumu, integritāti un efektivitāti.

- Nodrošināt, ka tiek pienācīgi izmantoti stabili un reprezentatīvi etaloni, un līdz ar to labāk aizsargāt patērētājus un ieguldītājus.

Tā rezultātā šis priekšlikums sekmētu lielāku tirgus taisnīgumu un nodrošinātu patērētāju un ieguldītāju aizsardzību. Šādas priekšrocības ir grūti aprēķināmas. Tomēr, ņemot vērā, cik ļoti svarīgi ir stabili un uzticami etaloni, lai uzturētu tirgus stabilitāti un atjaunotu uzticēšanos tirgiem, priekšrocības ir būtiskas attiecībā uz izmaksām.

Tiek lēsts, ka neatbilstību īpatsvars būs zems, jo iniciatīva ierosina precīzus un izpildāmus noteikumus ar stimuliem, lai nodrošinātu atbilstību.

Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus.

Krāpšanas, korupcijas un citu nelikumīgu darbību apkarošanai EVTI bez ierobežojumiem piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes 1999. gada 25. maija Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*).

Iestāde pievienojas 1999. gada 25. maija Eiropas Parlamenta, Eiropas Savienības Padomes un Eiropas Kopienų Komisijas Iestāžu nolīgumam par iekšējo izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un nekavējoties pieņem atbilstīgus noteikumus attiecībā uz visu iestādes personālu.

Lēmumi par finansējumu un nolīgumi, un no tiem izrietošie īstenošanas pasākumi skaidri nosaka, ka Revīzijas palāta un *OLAF* nepieciešamības gadījumā var veikt iestādes izmaksāto līdzekļu saņēmēju, kā arī par šo līdzekļu sadali atbildīgā personāla, pārbaudes uz vietas.

PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Daudzums [Apraksts]	Dif.	no EBTA valstīm ³³	no kandidātvalstīm ³⁴	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunkta nozīmē
	12.03.04. Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)	Dif.	JĀ	JĀ	NĒ	NĒ

Šai likumdošanas iniciatīvai būt šāda ietekme uz izdevumiem:

a) MARKT ĢD par 2. līmeņa regulas, tostarp deleģējošo aktu, izstrādi, kā arī šīs iniciatīvas novērtēšanu, uzraudzību un iespējamo pārskatīšanu:

1 (pilna laika) AD kategorijas darbinieks un saistītās izmaksas; aplēstās gada izmaksas — 0,142 milj. euro gadā.

b) EVTI

i) cilvēkresursu izmaksas: divi pagaidu darbinieki, kas piedalās un veic starpnieka funkciju kritiski svarīgu etalonu uzraudzītāju kolēģijās, sniedzot tehniskas konsultācijas Komisijai par šīs regulas īstenošanu, koordinējot sadarbības sistēmu attīstību ar trešām valstīm, izstrādājot vadlīnijas, lai veicinātu sankciju režīmu konvergenci un pārrobežu konsekvenci, un uzturot paziņojumu reģistrus par etalonu lietošanu un reģistrētu etalonu administratoru sarakstu.

Šo divu pagaidu darbinieku kopējās gada izmaksas būtu 0,326 miljoni euro, kam Komisija piešķirtu 40 % (0,130 miljonus euro) un dalībvalstis 60 % (0,196 miljonus euro).

Nav paredzēts, ka darbinieku skaitu, kas piešķirti EVTI, varētu nākotnē samazināt (pēc 2020. gada), jo, visticamāk, etalonu, tostarp kritiski svarīgu etalonu skaits nākotnē nemazināsies, bet drīzāk palielināsies, un EVTI būs joprojām jāpiedalās un jāveic starpnieka loma kritiski svarīgu etalonu uzraudzītāju kolēģijās un jāveic citi būtiski iepriekš noteikti uzdevumi.

ii) darbības un infrastruktūras izmaksas: tiek lēsts, ka EVTI sākotnējās izmaksas būs 0,25 miljoni euro, kam Komisija piešķirtu 40 % (0,1 miljonu euro) un dalībvalstis 60 % (0,15 miljonus euro). Šīs izmaksas galvenokārt attiecas uz IT sistēmām EVTI, lai izpildītu šādas prasības.

³³ EBTA Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³⁴ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

- Uzturēt administratoru sarakstu, kas ir reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un trešo valstu sabiedrības, kas nodrošina etalonus Savienībā.
- Saņemt paziņojumus par etalona izmantošanu finanšu instrumentā vai finanšu līgumā Savienības teritorijā un uzturēt reģistru un nodrošināt, ka administratori ir informēti par šādu izmantošanu.

EVTI arī būs jā sagatavo ziņojums par šīs regulas piemērošanu līdz 2018. gada 1. janvārim. Kopējās izmaksas lēstas 0,3 milj. euro apmērā, kurām Komisija piešķirs 40 % (0,12 milj. euro) un dalībvalstis — 60 % (0,18 milj. euro) 2017. gadā.

Paredzamā ietekme uz izdevumiem

Jaunos uzdevumus veiks ar pieejamajiem cilvēkresursiem, ikgadējā budžeta piešķiršanas procesa ietvaros, ņemot vērā budžeta ierobežojumus, kurus piemēro visām ES iestādēm, un saskaņā ar aģentūru finanšu plānošanu. Jo īpaši, līdzekļi, kas aģentūrai nepieciešami jauno uzdevumu izpildei un kas norādīti pašreizējā finanšu pārskatā, būs konsekventi un saderīgi ar cilvēkresursu un finansējuma plānošanu EVTI, kas noteikts nesenajā Paziņojumā Eiropas Parlamentam un Padomei – Cilvēkresursu un finanšu resursu plānošana decentralizētām aģentūrām 2014.–2020. gadam (COM(2013)519).

Kopsavilkums par paredzamo ietekmi uz izdevumiem

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

Daudzgbadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:			Daudzms 1A	Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai					
GD: MARKT			2015. gads ³⁵	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
• Darbības apropriācijas									
12.03.04 - Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde (EVTI)	Saistības	1.	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
	Maksājumi	2.	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ³⁶									
Budžeta pozīcijas numurs	12.03.04.	3.		0	0	0	0	0	0
KOPĀ MARKT GD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
	Maksājumi	=2+2a +3	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010

³⁵ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot.

³⁶ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās “BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

• KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	4.	0	0	0	0	0	0	
	Maksājumi	5.	0	0	0	0	0	0	
• KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		6.	0	0	0	0	0	0	
KOPĀ apropriācijas daudzgadu finanšu shēmas 1A izdevumu KATEGORIJĀ	Saistības	=4+6	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010
	Maksājumi	=5+6	0,240	0,130	0,250	0,130	0,130	0,130	1,010

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	5	“Administratīvie izdevumi”
--	----------	----------------------------

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
ĢD: MARKT								
• Cilvēkresursi (MARKT ĢD)		0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,792
• Pārējie administratīvie izdevumi		0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,060
KOPĀ — MARKT ĢD	Apropriācijas	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852

KOPĀ – daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

		2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
KOPĀ – daudz gadu finanšu shēmas 1.-5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0,382	0,272	0,392	0,272	0,272	0,272	1,862
	Maksājumi	0,382	0,272	0,392	0,272	0,272	0,272	1,862

Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot darbības apropriācijas

X Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriācijas izmantot šādā veidā:

Liela daļa Komisijas darbību apropriāciju attiektos uz finansējuma palielinājumu EVTI, ko rada šīs regulas prasības. Jo īpaši, EVTI būs nepieciešami 2 papildu darbinieki (pagaidu darbinieki), kuru kopējās izmaksas ir 0,326 milj. euro gadā, kuras līdzfinansētu Komisija (0,130 milj. euro) un dalībvalstis (0,196 milj.euro). Viņi veiks šādas darbības.

Piedalīšanās un starpnieka loma etalonu uzraudzības kolēģijās.

Tehnisku konsultāciju sniegšana Komisijai par šīs regulas īstenošanu.

Sadarbības pasākumu izstrādes koordinēšana ar trešām valstīm.

Vadlīniju izstrāde, lai veicinātu konvergenci un konsekveni dažādos finanšu nozares sektoros.

Paziņojumu par etalonu lietošanu reģistra un reģistrētu etalona administratoru saraksta uzturēšana.

Tiek arī lēsts, ka EVTI sākotnējās darbības izmaksas būs 0,25 miljoni euro, kam Komisija piešķirtu 40 % (0,1 miljonu euro) un dalībvalstis 60 % (0,15 miljonus euro). Šīs izmaksas galvenokārt attiecas uz IT sistēmām EVTI, lai izpildītu šādas prasības.

Uzturēt administratoru sarakstu, kas ir reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un trešo valstu sabiedrības, kas nodrošina etalonus Savienībā.

Saņemt paziņojumus par etalona izmantošanu finanšu instrumentā vai finanšu līgumā Savienības teritorijā un uzturēt reģistru.

Šī iniciatīva arī pieprasa palielināt EVTI finansējumu 2017. gadā, lai segtu izmaksas, ko rada ziņojuma par šīs regulas piemērošanu sagatavošana līdz 2018. gada 1. janvārim. Šā ziņojuma sagatavošanas kopējās izmaksas būtu 0,3 miljoni euro (kas jāpiešķir un jāpārskaita EVTI 2017. gadā), kam Komisija piešķirs 40 % (0,12 miljonus euro) un dalībvalstis — 60 % (0,18 miljonus euro) 2017. gadā.

Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

Kopsavilkums

- ☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz izmantot administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz izmantot administratīvās apropriācijas šādā veidā:

EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	2015. gads ³⁷	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	KOPĀ
--	-----------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA A	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852
Cilvēkresursi	0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,132	0,792
Pārējie administratīvie izdevumi	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,010	0,060
Starpsumma – daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA A	0,142	0,141	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852

KOPĀ	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,142	0,852
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Vajadzīgās cilvēkresursu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Pieņēmumi:

- pamatojoties uz 1 AD kategorijas ierēdni, kas pie šīs iniciatīvas MARKT ĢD strādā pilnu darba laiku (vidēji izmaksas EUR 132 000 gadā);
- vidējās gada algas izmaksas pamatojas uz Budžeta ĢD norādījumiem;
- komandējumu izmaksas, kas ir EUR 10 000 gadā, aplēstas, balstoties uz 2012. gada budžeta projektu katram komandējumam vienam darbiniekam.

³⁷

Paredzamās vajadzības pēc cilvēkresursiem

☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu

X Šis priekšlikums/iniciatīva pieprasa 1 AD kategorijas Komisijas ierēdņi Komisijas galvenajā mītnē (MARKT ĢD), kā aprakstīts turpmāk. MARKT ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa. 1 AD kategorijas Komisijas ierēdņa amatvietu finansēs, pārgrupējot līdzšinējos resursus.

Veicamo uzdevumu apraksts: deleģēto aktu pieņemšana, sīkāk nosakot tiesību aktus un ietverot spēkā esošos tiesību aktus, precizējot atšķirīgās etalonu nozares, ņemot vērā tirgus un tehnoloģiju attīstību. Kritiski svarīgu pārrobežu etalonu noteikšana un to izmantošanas noteikumu sīkāka izklāstīšana.

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)						
XX 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	1	1	1	1	1	1
XX 01 01 02 (Delegācijas)						
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)						
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)						
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE) ³⁸						
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)						
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)						
XX 01 04 gg ³⁹	- galvenajā mītnē					
	- delegācijās					
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiešā pētniecība)						
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiešā pētniecība)						
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)						

³⁸ CA — līgumdarbinieki; LA – vietējie darbinieki, SNE — valstu norīkotie eksperti, INT = pagaidu darbinieki ('Intérimaire'); JED — jaunākie eksperti delegācijās (Jeune Expert en Délégation),

³⁹ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

KOPĀ	1	1	1	1	1	1
------	---	---	---	---	---	---

Vajadzīgie cilvēkresursi tiks nodrošināti no ĢD darbiniekiem, kas jau ir norīkoti darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalīti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikums/iniciatīva atbilst jaunajai daudzgadu finanšu shēmai

☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā

Aprakstīt, kas jāpārplāno, norādot attiecīgās budžeta pozīcijas un summas.

Nepiemēro

☐ Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma⁴⁰.

Aprakstīt, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un summas.

Nepiemēro

Trešo personu iemaksas

☐ Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

Apropriācijas EUR miljonos (trīs zīmes aiz komata)

	2015. gads	2016. gads	2017. gads	2018. gads	2019. gads	2020. gads	Kopā
Norādīt līdzfinansējuma struktūru	dalībvalstis	dalībvalstis	dalībvalstis	dalībvalstis	dalībvalstis	dalībvalstis	dalībvalstis
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas	0,361	0,196	0,376	0,196	0,196	0,196	1,521

Trešo pušu iemaksas 2015. gadam attiecas uz EVTI līdzfinansēšanu, ko veic dalībvalstis. Finansētās izmaksas galvenokārt attiecas uz:

a) darbinieku izmaksām: dalībvalstis piešķirs 60 % 2 pagaidu darbinieku finansēšanai, kas nepieciešami EVTI galvenajā mītnē, lai īstenotu šīs regulas prasības. Tas nozīmē, ka dalībvalstīm katru gadu jāiemaksā 0,196 milj.euro.

b) sākotnējās darbības izmaksām: dalībvalstīm arī būtu jāiemaksā 60 % no 0,25 milj.euro EVTI sākotnējām darbības izmaksām 2015. gadā, kuru kopsumma ir 0,15 milj.euro. Šīs izmaksas galvenokārt attiecas uz IT sistēmām EVTI, lai izpildītu šajā regulā noteiktās prasības.

c) ziņojumu par īstenošanu: dalībvalstis arī veiks iemaksas, lai finansētu ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, kas EVTI jāsaņem līdz 2018. gada 1. janvārim. Plānots, ka ziņojuma kopējās izmaksas ir 0,3 milj.euro⁴¹, kam dalībvalstis piešķirs 60 % (0,18 milj.euro) 2017. gadā.

⁴⁰ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.

⁴¹ Šīs izmaksas ir aplēstas, pamatojoties uz vidējām izmaksām, ko rada līdzīgu ziņojumu sagatavošana MARKT ĢD, un korekcijas piemērošana, lai atspoguļotu inflācijas ietekmi.

Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

X Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus

☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:

PIELIKUMS regulas par etaloniem priekšlikuma finanšu pārskatam par aplēstajām izmaksām EVTI saskaņā ar priekšlikumā ietvertajām prasībām

Izmaksas, kas attiecas uz EVTI veicamajiem uzdevumiem, ir aplēstas saskaņā ar trim izmaksu kategorijām: personāla izmaksas, infrastruktūras izmaksas un darbības izmaksas atbilstīgi klasifikācijai EVTI vispārējā budžeta projektā.

a) Darbinieku izmaksas: vajadzība pēc lielāka darbinieku skaita atspoguļo EVTI jaunus pienākumus, ko rada šī regula. Tie attiecas uz EVTI līdzdalību un starpnieces lomu kritiski svarīgu etalonu uzraudzības kolēģijās. Arī tehnisku konsultāciju sniegšana Komisijai par šīs regulas īstenošanu, sadarbības sistēmu koordinācija ar trešām valstīm, vadlīniju izstrāde, lai veicinātu sankciju režīmu konvergenci un dažādu nozaru konsekvenci, un paziņojumu reģistru par etalonu lietošanu un reģistrētu etalonu administratoru sarakstu uzturēšana.

Saskaņā ar pašreizējiem aprēķiniem, kas izriet no Komisijas pašas aplēsēm un EVTI aplēsēm, darbībām būs vajadzīgi 2 pagaidu darbinieki. Tas ir papildus darbiniekiem, kuri patlaban strādā etalonu regulējuma jomā EVTI. Papildu darbinieku izmaksas gadā, kas aplēstas EVTI, ir 0,326 miljoni euro, kam Komisija piešķirs 40 % (0,130 miljonus euro) un dalībvalstis 60 % (0,196 miljonus euro).

b) Darbības un infrastruktūras izmaksas: tiek lēsts, ka EVTI sākotnējās darbības izmaksas būs 0,25 miljoni euro, kam Komisija piešķirtu 40 % (0,1 miljonu euro) un dalībvalstis 60 % (0,15 miljonus euro) 2015. gadā. Šīs izmaksas galvenokārt attiecas uz IT sistēmām EVTI, lai izpildītu šādas prasības.

- Uzturēt administratoru sarakstu, kas ir reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un trešo valstu sabiedrības, kas nodrošina etalonus Savienībā.

- Saņemt paziņojumus par etalona izmantošanu finanšu instrumentā vai finanšu līgumā Savienības teritorijā un uzturēt reģistru, un nodrošināt, ka administratori ir informēti par šādu izmantošanu.

Šī iniciatīva arī pieprasa palielināt EVTI finansējumu par 0,3 miljoniem euro 2017. gadā, lai segtu izmaksas, ko rada ziņojuma par šīs regulas piemērošanu sagatavošana līdz 2018. gada 1. janvārim. Tiek lēsts, ka šā ziņojuma sagatavošanas kopējās izmaksas būtu 0,3 miljoni euro (kas jāpiešķir un jāizmaksā 2017. gadā), kam Komisija piešķirtu 40 % (0,12 miljonus euro) un dalībvalstis — 60 % (0,18 miljonus euro). Šīs izmaksas ir aplēstas, pamatojoties uz vidējām izmaksām, ko rada līdzīgu ziņojumu sagatavošana MARKT ĢD, un korekcijas piemērošana, lai atspoguļotu inflācijas ietekmi.

Priekšlikums finansiāli NEIETEKMĒ EVTI ieņēmumus.

Sīkāks paredzētā darbinieku izmaksu sadalījums pa dažādām kategorijām ir dots turpmāk 1. tabulā.

Citi pieņēmumi:

- balstoties uz FTE sadalījumu 2012. gada budžeta projekta, pieņemts, ka 2 papildu FTE veido 2 papildu darbinieki, kuru kopējās izmaksas ir 0,326 milj.gadā, kurus līdzfinansēs Komisija (0,130 milj.euro) un dalībvalstis (0,196 milj.euro) katru gadu;

- vidējās gada algas izmaksas dažādām personāla kategorijām pamatojas uz Budžeta ĢD norādījumiem un ir EUR 132 000 gadā;

- algu aprēķina koeficients Parīzē ir 1,161;

- komandējumu izmaksas ir EUR 10 000, balstoties uz 2012. gada budžeta projektu katram komandējumam vienam darbiniekam;

– ar darbinieku pieņemšanu saistītās izmaksas (ceļošana, viesnīca, ārstu pārbaudes, iekārtošanās un citi pabalsti, pārcelšanās izmaksas u. c.) ir EUR 12 700, kas aprēķinātas, balstoties uz 2012. gada budžeta projektu vienam jaunam darbiniekam.

**EVTI PERSONĀLA
IZMAKSAS**

**Miljonos EUR (3 zīmes aiz
komata)**

Izmaksu veids	Daudzums	Vidējās izmaksas	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOPĀ
1. sadaļa. Personāla izdevumi									
pagaidu darbiniekiem	2	0,153	0,306	0,306	0,306	0,306	0,306	0,306	1,836
Izmaksas saistībā ar pieņemšanu darbā			0,025						0,025
Komandējumu izdevumi			0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,120
Kopā 1. sadaļa: personāla izdevumi			0,351	0,326	0,326	0,326	0,326	0,326	1,981
No tiem Kopienas ieguldījums (40 %)			0,140	0,130	0,130	0,130	0,130	0,130	0,790
no kuriem dalībvalstu ieguldījums (60 %)			0,211	0,196	0,196	0,196	0,196	0,196	1,191